

MIJÖN. Den 27 november är det avspark i Mariehamn för en ny marthakurs som tar upp kemikalierna i sminket. Nyligen besökte **Elisabeth Eriksson** Åland tillsammans med andra unga marthor från riket. Målet är att göra marthorna mera synliga och berätta om allt som de håller på med. SIDAN 2

Förtvivlat rop från en granne:

De missköttade hästarna svälter dag efter dag

NYHETER. – Hästarna är utan hö och har inget bete. De har inget vindsydd och ingen torr plats att ligga på. Ofta rymmer de. Det är inte så konstigt. De söker ju efter mat.

Det berättar en kvinna på den åländska landsbygden. Hon är van med hästar och vet vad de behöver.

De två hästar som nu står i en hage nära hennes hem mår, enligt henne, inte alls bra. Hon har nyligen, på tisdagen i denna veckan, kontaktat både polis och veterinär. Men hittills har ingenting hänt som förbättrar djurens situation.

– Man känner sig helt maktlös, säger grannen. Även om jag vill, får jag inte gå in i hagen för att

ge dem mat. Situationen var likadan för ett par år sedan. Ägaren verkar inte alls bry sig om sina hästar.

En veterinär från ÅHS ska inom kort göra en inspektion i hästhagen.

Ägaren bor i en annan kommun och har sina hästar bara vintertid i byn. SIDAN 3

TRAGEDIN I TUSBY

Funderingar. Oskar Söderlund, Erika Lindholm och Staffan Lindström går i lyceet. – Allt kommer närmare hela tiden, säger de. I många åländska fönster lyste ljus i går för att hedra offren i Jokela, sedan ett kedjemess med den uppmaningen gått runt. Foto: ERKKI SANTAMALA

”Allt kommer närmare hela tiden”

NYHETER. Många skolor på Åland hade i går en tyst minut eller samling för att visa sin medkänsla för offren i Jokelaskolan.

– Hur skulle vi kunna göra annorlunda, säger **Gerts Friman**, rektor i Kyrkby högstadieskola. Också på Ålands lyceum hade man en tyst

minut och samtalen efteråt var långa och lågmälda.

– Man blir paranoid, det kan ju lika gärna hända här. Den hundra procentiga tryggheten är borta, säger säger **Staffan Lindström**.

Lisette Isaksson är skolkurator på norra Åland och hon rekommenderar alla vuxna att lyssna på barnens frågor.

– Det här är inget vardagsbekymmer. Det finns inget förnuftigt att säga, men man kan lyssna. SIDORNA 12-13

Billigare köpa miljövänligare personbilar

NYHETER. Regeringen **Vanhanens** föreslagna ändring av bilskatten gynnar bilar som släpper ut mindre av växthusgasen koldioxid. Framförallt sänks skatten för dieselbilarna som blir betydligt förmånligare också när den årliga fordonsskatten ändras om två år.

Nya Åland har tagit fram tullens siffror för de vanligaste små familjebilarna som visar hur mycket billigare de blir. SIDORNA 4-5

Poster fördelade i nya regeringen

NYHETER. Nu har liberalerna och centern kommit överens vilka ministerposter vardera partiet skall ha i den kommande landskapsregeringen, men namn avslöjas först den 21 november när regeringsbildningen beräknas vara klar.

Det arbetas intensivt med regeringsprogrammet just nu i partiernas arbetsgrupper och en mängd enskilda och organisationer hörs för att skaffa faktaunderlag.

Något gnissel förekommer inte ännu, enligt lantrådeskandidaten **Viveka Eriksson** (lib) och lantrådet **Roger Nordlund** (c). SIDAN 5

Gott och blandat på Nöjessidorna

NÖJE. Dagens Nöje är som en Gott och blandat påse, där finns lite av varje.

Läs till exempel om **Masters of Rock** som kommer till Åland i helgen, ett gäng gubbar som slog igenom på 70-talet och som nu har återförenats. I Frågelådan är det **Pia Bengts** som ställs på prov och vi tipsar som vanligt om helgens nöjen och dessutom om roliga listor som du hittar på Wikipedia.

Nyheter på Arken och **Jouja Shafteis** nya skiva är andra mumsbitar att hugga in på i Nöjes godispåse.

SIDORNA 14-15

Konstgräset blir försenat

FOTBOLL. Konstgräset i Jomala blir försenat. Mattan kunde inte läggas i slutet av oktober som var planerat. Och nu är det för kallt. Det betyder att det inte blir något spel på konstgräs under hela vårsäsongen. Något som stör IFK Mariehamn i planeringen inför nästa ligasäsong.

– För min och IFK:s del hade vi kalkylerat med att träna där någon månad fram till maj. Nu måste vi tänka om lite, säger tränaren **Pekka Lyyski**. SIDAN 18

kultur

8

Annikki Wahlöö spelar snäll flika i tvärnordisk Lumparlandsuppsättning.

kultur

9

Bland annat havsörnar har **Daniel Eriksson** fotograferat i en bok som utkommer i dag.

sport

17

”Vi kommer att krydda med en del bra spelare.”

ÅLAND UNITEDS TRÄNARE ROBERT DAHLIN OM LÅGET I TRUPPEN.

åland 24

Åländska ungdomar om dödsskjutningarna i Tusby.

SENT UTE TILL FARSDAG?

Vi har öppet vardagar 10.00-19.00, lördagar och söndagar 11.00-16.00

TILLFÄLLET

Annika Orre
Epost: annika.orre@nyan.ax
Telefon: 528 450

miljö

” Strömmingen är en utmärkt matfisk. Tyvärr är dioxinhalten i dess fettvävnad nära gränsen för vad som är lämpligt som mänskoföda.
FINLANDS NATUR 5/2007

Kemikalier i smink på marthakurs

Varje kvinna i Finland – och antagligen också på Åland – äter upp ett par tre läppstift varje år.

– Vi får i oss mycket kemikalier via sminket, konstaterar tre unga marthor på Ålandsbesök.

Marthorna – **Christer Raunio**, verksamhetsledare vid Marthaförbundet, **Frida Pihlajaniemi**, organisationsplanerare och verksamhetsledare för marthornas barn- och ungdomsorganisation och **Elisabeth Eriksson**, hushållsrådgivare och projektledare – besökte Åland för att gjuta nytt liv i martharörelsen och visa att också unga kvinnor kan vara medlemmar.

– Marthorna har förknippats med hushåll och ekonomi, men vi gör så mycket mera. Vi har kurser om kvinnor och karriär, kvinnor och skilsmässor, kvinnor och affärer – ja, allt möjligt som marthorna hittills inte sysslat så mycket med.

En ny satsning som marthorna ska göra är kvinnor och kemikalier, och uttryckligen de kemikalier som finns i kosmetika.

Den 27 november är det avspark i Mariehamn för projektet.

– Vi kvinnor har två kilo ke-

Läppstift. Läppstiftet äts bokstavligen upp och tillför kvinnokroppen mycket kemikalier. Många läppstift innehåller bly.

mikalier som tvinnar runt i vårt blod på grund av sminket.

Läppstift, som i stor utsträckning säljs när det har lagts på läpparna, kan till exempel innehålla bly.

Under kvällen medverkar marthaförbundets ekologiska rådgivare **Camilla Sederholm**.

I januari startar mentorutbildning för kvinnor i Mariehamn. Meningen är att kvinnor med erfarenhet från olika branscher ska ge kunskap vidare till nya kvinnor.

– Redan nu har vi raggat upp kvinnor på stan för att intressera dem för mentorkursen och ge dem en verktygsback som hjälper dem att till exempel löneförhandla och ställa krav, säger de.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Nya marthor. Marthorna Christel Raunio, Frida Pihlajaniemi och Elisabeth Eriksson besökte nyligen Mariehamn för att berätta om allt nytt som marthorna sysslar med. Den 27 november startar en kurs om kemikalierna i sminket i Mariehamn.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Naturkosmetika på frammarsch

I hela världen säljs kosmetika för 186 miljarder euro per år. I Europa säljs smink för 62,7 miljarder euro och i Finland för 758 miljoner euro.

Naturkosmetikans andel är fortfarande liten, men den går stadigt uppåt.

Nästa år beräknas naturkosmetikans andel av försäljningen i hela världen uppgå till nästan fem miljarder euro, en ökning med 17 procent jämfört med i år.

Siffror för Åland finns inte. I Finland beräknar man att försäljningen av naturkosmetika har fyrdubblats sedan 2005. Om ökningen fortsätter så utgör naturkosmetikans andel av sminkförsäljningen en

procent i år, berättar Hufvudstadsbladet.

I Frankrike ökade försäljningen av naturkosmetika kraftigt för ett par år sedan efter att en dokumentär om smink sändes i tv.

I Tyskland har serien Dr Hauschka funnits i 40 år. Under de två senaste åren har försäljningen ökat med 100 procent varje år.

Kvalitetsgarantier

Samtidigt växer kraven på enhetliga kvalitetsgarantier för produkterna. EU räknar med att ha ett sådant system klart i vår, enligt föreningen Pro Naturkosmetik i riket.

Föreningen bildades för ett år sedan av en grupp företagare som representerar europe-

iska certifierade kosmetikserier. Föreningen arbetar för enhetliga kriterier och övervakning av kosmetikan.

Enligt föreningens kriterier får sminket inte innehålla kemikalier, det får inte vara testat på djur, innehålla oljor från döda djur. Inte heller får paraffin eller syntetiska ämnen ingå. Växterna som används ska antingen vara ekologiska eller vilda.

På Åland är det främst **Johanna Wickström** – också en av innehavarna av ekologiska Café Bönan i Sjökvarteret i Mariehamn – som tillverkat kosmetika av naturliga råvaror som vegetariska oljor, bivax och andra vaxer, emulgeringsmedel, vitaminer och eteriska oljor.

ANNIKA ORRE

Blandar själv. Johanna Wickström i Mariehamn är en av dem som tillverkar egna skönhetsmedel av naturliga råvaror.
Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Välkommen till Uppgårdsvägen

Mariehamns
PERSONDATORER ab

berrolfs

– Det handlar om kvalitet –

BILCENTER

Nya Åland
☆☆☆

DALBO

dagen

PÅ LÖRDAG 11-14

Boka lördagen, tag vänner och bekanta med dig och kom och se vad vi erbjuder!

Birkas styrelse ger råd om aktieförsäljning

■I dag, fredagen den 9 november, inleder som väntat Rederiaktiebolaget Eckerö sitt nya köpeanbud på samtliga återstående aktier i Birka Line.

Efter aktieköpen den 30 oktober äger Eckerö redan 85,7 procent av aktierna och 84,4 procent av rösterna i Birka.

Dagens anbud är 17,00 euro per A-aktie och 16,00 euro per B-aktie, vilket är samma pris som i maj i år. Anbudstiden går ut den 30 november.

Birka Line informerade i ett pressmeddelande i går kväll att de mottagit anbudet och att Finansinspektionen har godkänt handlingen. Styrelsen i Birka Line bekantar sig nu med anbudet och kommer därefter att avge ett utlåtande till aktieägarna.

Anbudet utreds av styrelsemedlemmarna **Magnus Lundberg** och **Sören Pettersson**. (ka-f)

50 dagsböter för sjöfylleri

■En man har dömts till 50 dagsböter à 6 euro, sammanlagt 300 euro, för sjöfylleri. Mannen döms eftersom han kört och navigerat en fritidsbåt då alkoholhalten i hans blod uppgick till minst 1,81 promille.

Händelsen inträffade vid inloppet till Västra Sundet i Kökar Hellsö den 10 juli i år. Mannen har erkänt i rätten. (ml)

Krock med rådjur

■En personbil kolliderade med ett rådjur på landsvägen i Jomala Röjskär på tisdagskvällen. Inga personer skadades men bilen fick plåtskador. Djuret dog. (pb/sp)

Krossade rutor vid stadsskolor

■En fönsterruta i en dörr har slagits sönder på en skola i Mariehamn. Det skedde i början av veckan.

Även i måndags krossades en fönsterruta på en skola i Mariehamn. Polisen betecknar händelsen som försök till stöld. (pb/sp)

Två kollisioner i Mariehamn

■En personbil krockade med ett räcke vid Storagatan-Hamngatan i Mariehamn vid 12-tiden i tisdags.

Senare samma dag, vid 13-tiden, krockade två personbilar i korsningen Nygatan-Österleden.

Ingen person skadades i kollisionerna, men bilarna fick plåtskador. Polisen betecknar händelserna som äventyrande av trafiksäkerheten. (sp/pb)

Krock med rådjur

■En bil krockade med ett rådjur i Hammarland Byttböle på onsdagen vid 14-tiden. Bilen fick plåtskador och djuret dog på platsen. (sp/pb)

Misstänkt vanvård av två hästar

– De får inget hö. De saknar vindskydd och en torr plats att vara på. Det är vanvård.

Det säger en hästvän om de två hästar som över vintern vistas i en hage nära hennes hem.

– I går var de på rymmen igen. Jag messade ägaren men sedan tog det ändå sju timmar innan hästarna var hemma i hagen igen. Inger bryr sig.

Kvinnan har varit i kontakt med en veterinär och en annan kvinna har anmält saken till polisen. Detta hände i tisdags. Men dagarna går och inget händer.

– De svälter dag efter dag. De får kraftfoder, ibland, men de får inget hö och det finns inte längre något bete i hagen.

Utan hö

Grannkvinnan borde veta vad hon talar om. Hon är själv hästvän. Sedan flera år tillbaka har grannen hyrt ut en hage till en hästägare i en annan kommun.

För tre år sedan var det också problem. Förra året flyttades hästarna till en annan plats efter halva vintern.

– De mår inte alls bra, säger kvinnan. Vad ska jag göra? Man känner sig helt maktlös. Jag vill ge dem hö, men man får inte gå in och mata andras djur på det sättet.

Dagar utan mat

Det är helt tydligt av att grannen far illa av att se djuren må dåligt.

– De rymmer ibland. Det undrar jag inte på. De söker ju efter mat.

Kvinnan känner ägaren och ringer och messar.

– Enligt min uppfattning bryr sig ägaren inte alls om sina djur. I går tog det sju timmar efter en rymning innan ägaren kom och tog vara på sina djur. Det är klart att jag inte ser allt, men jag vet säkert att det går dagar utan att hästarna får någon mat och hö har de inte alls fått. De är på ett stort och fint bete, men nu

Hästar kan fara illa. Två hästar som är vinterplacerade i en by på den åländska landsbygden får för lite mat. Kraftfoder får de bara ibland, ingen hö alls. Detta enligt en grannkvinna som ser hästarna lida. Nu har hon anmält saken till veterinär och polis. Den här arkivbilden har tagits i ett annat sammanhang och visar ett par välmående hästar. Foto:ANDREAS DIENERT

finns ju inte längre någon mat alls åt dem där.

Att stängslet ligger nere på marken på sina ställen reagerar grannen också på och att hästarna inte får besök av sin ägare alla dagar.

Inspektion görs

Landskapsveterinär **Michael Grunér** känner väl till fallet. Han fick in anmälan i tisdags och förordade genast om en inspektion av ÅHS:s veterinär.

– Det kan vara så att den veterinären inte hunnit med ännu. Det kan vara fler djur än dessa båda hästar som far illa.

Inspektionen görs oftast tillsammans med ägaren. Om det inte fungerar gör man en inspektion utan ägaren. Veteri-

nären får inte ta sig in på privat egendom hur som helst.

Åtgärder

Om saker behöver åtgärdas skrivs ett protokoll över vad som ska göras. Detta följs sedan upp. Vid fall av djurplågeri kontaktas polisen för en förundersökning.

– Det här fallet med hästarna låter inte alls trevligt. Det är bra att djurvänner engagerar sig så att vi får kolla upp saken. Grannen har gjort vad hon ska i dagsläget, säger Michael Grunér.

Vid polisen kunde man inte i går eftermiddags ge besked om vad som hänt med anmälan.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Bekymrad. Landskapsveterinär Michael Grunér är bekymrad över hästarna som inte får mat och skydd. Han har förordnat om en omedelbar inspektion. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Långnäs bygger ut för 500.000 euro

Galaxy kräver större hamn

När fartyget Galaxy börjar trafikera på rutten Åbo-Stockholm räcker inte hamnarna på Åland till. I Långnäs måste man bygga till för en halv miljon euro.

– Vi håller på ritar som bäst, så vi börjar väl bygga i vinter, säger **Tor-Erik Söderlund**, vd för Långnäs hamn.

Nya Åland har tidigare berättat att Tallink Siljas bilfärja Festival i vår byts ut mot Galaxy på rutten Åbo-Åland-Stockholm.

Söderlund berättar att det krävs en ny landgång i Långnäs för Galaxy. Dessutom skall man förlänga sin skyway, den så kallade matargången,

och med skålkonstruktioner förlänga kajen.

– Vi hoppas att det skall vara klart inom april.

Söderlund berättar att man ännu inte har fått ett exakt datum för när Galaxy skall börja trafikera Långnäs.

– Men vi håller på och förhandlar om ett avtal så att Galaxy fortsätter gå hit så länge att det täcker investeringarna.

Totalt lägger Långnäs hamn ut ungefär 500.000 euro för att bygga om hamnen.

Vill ha besked

Även i Mariehamn krävs en tillbyggnad i hamnen.

– Det krävs byggnationer för ungefär 100.000 euro, sä-

Kräver större hamn. När Galaxy börjar trafikera rutten Åbo-Stockholm måste de åländska hamnarna byggas ut. I Långnäs investerar man en halv miljon euro för att bygga om hamnen.

Foto: PRIVAT

ger **Jan Sundström**, hamndirektör i Mariehamn.

Han berättar att man behöver förlänga matargången med dörrar och skenor, tio meter norrut på kajen. Dessutom behöver pollare förstärkas.

– Galaxy skall ligga vid kaj 4, där Festival och Amorella ligger nu, säger Sundström.

När man skall börja bygga i Mariehamn är ännu oklart.

– Tallink Silja har ju ännu inte sagt definitivt när Galaxy skall börja gå här. Det har talats om

juni men det har även kommit antydningar om att det kan bli tidigare. Det brukar alltid vara kort om tid när man skall bygga, så det börjar bli dags för dem att säga till nu.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Bilhandlare välkomnar den nya

Tror på ökad nybilsförsäljning och minskad bilimport

Äntligen ett besked om bilskatten!
**De åländska bilhandlar-
na välkomnar omläggning-
en av inköpsskatten på
nya bilar och hoppas nu
på en vändning av nybils-
försäljningen som minskat
flera år i rad.**

Från årskiftet sjunker priserna på nya bilar med utsläpp under 180 gram av växthusgasen koldioxid per kilometer. Det är vad regeringen **Vanhanens** länge emotsedda reform av bilskatten innebär i praktiken. Ju lägre koldioxidutsläpp, ju lägre bilskatt, är formeln.

– Förhoppningarna är höga, jag tror vändningen vi väntat på så länge kommer nu, säger **Tor-Rolf ”Tolle” Karlsson** vid Bifa. Han är också ordförande i åländska bilhandlarnas organisation, BMO.

Flera tusen billigare

Prissänkningen för vissa bilmodeller, särskilt för diesebilarna, kan bli flera tusen euro. Bilimportörerna lovar nu också att hela skattesänkningen skall komma konsumenterna till godo.

– Dom som gett ut de nya priserna hittills visar att hela sänkningen kommer bilköparna till godo, man kan inte tänka sig något annat. Vad det blir i framtiden är en annan sak, så är det alltid, säger Tolle Karlsson.

Biltillverkarna får förhållandevis dåligt betalt för sina bilar i Finland, eftersom man på grund av den höga bilskatten tvingats pressa priserna så att bilarna inte blir alltför dyra för konsumenten.

Genombrott för diesel

År 2010 läggs också den årliga fordonsskatten om så att den styrs av koldioxidutsläppen. Tanken är att bilköparna skall styras till miljövänligare bilar och allmänt väntas nu ett genombrott för de mer miljövänliga dieselmotorerna som haft en svag försäljning i landet, och särskilt på Åland.

– Det tror jag vänder nu, särskilt som fordonsskatten ändras 2010, med lägre skatt för mindre utsläpp, och det sägs att den nuvarande dieselskatten slopas då också.

I Mellaneuropa är cirka 70 procent av nya personbilar försedda med dieselmotor.

– I Norge når man också 60-70 procent diesalbilar och de ökar stadigt i Sverige.

Varit vakuum

Vid Bilcenter är också **Mikael Björkvall** positiv till den föreslagna skatteomläggningen.

– Det är bra att ett beslut tagits, vi har haft en känsla av ett lätt vakuum, att något borde hända. Man hoppas det blir en

Egen miljödrive. Vid Håwe-bil har man i höst kört en egen drive för miljöbilen Peugeot 107. Niclas Fagerlund tror att fler miljöbilar tas in av importörerna efter regeringens skattebeslut.

ökad nybilsförsäljning med fokus på mer miljövänliga bilar.

Egen miljödrive

Håwe-bil har hittills i år sålt sju exemplar av den lilla bensindrivna bilen Peugeot 107, med ett koldioxidutsläpp på 109 gr/km.

– Vi ordnade en egen drive för en miljövänlig bil och fick ett bra pris av importören. Det slog väl ut, säger **Niclas Fagerlund**

Men med omläggningen av skatten blir det nu allmänt förmånligare att släppa ut mindre med växthusgaser.

– Det är bara positivt, jag tror importen av bilar utifrån minskar när vi äntligen får lite humanare priser. Och det är bra att styra till miljövänligare bilar. Diesebilarna är de stora vinnarna plus de små bensindrivna.

Niclas Fagerlund tror att importörerna nu i högre grad tar in de bilar som har lägre utsläpp.

Fortsatt minskning

Försäljningen av nya bilar minskar än så länge, det visar motorfordonsbyråns statistik. Minskningen hittills i år är 9,5 procent.

– Vi har de senaste fem åren tappat 18 procent av nybilsförsäljningen. Det är också stor konkurrens med importen. På fastlandet utgör importen åtta procent, här importeras det lika många bilar som vi säljer nya, säger Tolle Karlsson.

Import minskar

Importbilarna till Åland har gjort att miljöbelastningen från biltrafiken ökat. Det är inte några miljöbilar som importeras, ofta är de stora bilar, ofta är de motorstarka bilar.

– Det är också många dåliga bilar, dåligt utrustade och rostiga, som importeras. Det finns exempel på flera bilar som inte fått köra från besiktningsskontoret, så dåliga har de varit, menar Tolle Karlsson.

Han tror att den privata bilimporten minskar nu med omläggningen av bilskatten.

ULF WEMAN
ulf.weman@nyan.ax
tfn 528 442

Fakta/Så ändras bilskatten

■ Från den 1.1 2008 styrs bilens inköpsskatt, bilskatten, av utsläppet av koldioxid, CO2. Skatten beräknas så att en tiondel av CO2-utsläppet adderas med siffran fyra. Variationen på skatten hålls mellan 10 och 40 procent

■ Exempel: En miljöbil enligt definition i Sverige, som släpper maximalt ut 120 gr/km,

får en bilskatt på 16 procent (12+4), medan en stor bensindriven bil som släpper ut 220 gr/km får en bilskatt på 26 procent.

■ Den årliga fordonsskatten ändras från och med år 2010 och varierar mellan 20 och 605 euro per år. Brytpunkten för minskad fordonsskatt blir 180 gr/km koldioxid.

Tror på vändning. Tor-Rolf ”Tolle” Karlsson, ordförande i Motorbranschens organisation på Åland, tror att den minskande borde borga för det.

Så mycket sänks bilpriserna

Nya Åland har ur tullens listor plockat ut några av de små familjebilar som säljs på Åland. De nya priserna är tullens matematiska uträkningar, det är

sedan fritt för importörer och återförsäljare att prissätta bilarna. Där samma modell finns med dieselmotor är dieselversionen den andra

bilen i ordningen. Man ser också att de bilarna släpper ut mindre med koldioxid, CO2, och således får ännu mindre skatt än bensinvarianterna.

Modell	Gammalt pris	Nytt pris	skillnad	CO2
Citroën C4 1,6	18.700,-	17.990,-	- 710,-	180
Citroën C4 HDI 1,6	28.500,-	24.265,-	- 4.235,-	125
Ford Focus 1,6	21.800,-	20.087,-	- 1.713,-	159
Ford Focus 1,6 TDCI	24.870,-	21.240,-	- 3.630,-	124
Honda Civic 1,4	22.400,-	19.975,-	- 2.425,-	139
Hyundai i30 1,4	19.400,-	17.610,-	- 1.790,-	145
Hyundai i30 1,6.DI	24.490,-	20.959,-	- 3.531,-	125
Mazda 3 1,6	22.900,-	21.144,-	- 1.756,-	162
Mazda 3 1,6 TD	27.860,-	23.845,-	- 4.015,-	128
Nissan Tiida 1,8	22.590,-	21.776,-	- 814,-	188
Nissan Tiida 1,5 DCI	26.040,-	22.681,-	- 3.359,-	138
Opel Astra 1,6	23.700,-	21.466,-	- 2.234,-	151
Opel Astra 1,3 CDTI	26.000,-	22.372,-	- 3.628,-	130
Peugeot 307 1,6	21.890,-	20.657,-	- 1.233,-	174
Peugeot 307 1,6 TD	25.900,-	22.425,-	- 3.475,-	134
Renault Megane 1,6	22.100,-	20.510,-	- 1.590,-	164
Renault Megane 1,5 DCI	26.700,-	22.746,-	- 3.954,-	124
Subaru Impreza 1,5	24.990,-	23.495,-	- 1.495,-	176
Toyota Auris 1,4	20.660,-	19.217,-	- 1.443,-	163
Toyota Auris 1,4 D-4D	25.150,-	21.732,-	- 3.418,-	132
VW Golf 1,6	24.530,-	22.786,-	- 1.744,-	168
VW Golf 1,9 TDI	27.520,-	24.111,-	- 3.409,-	143

Bra beslut. Mikael och tror att försäljningen av nya

bilskatten

nybilsförsäljningen nu vänder. Den nya bilskatten från årsskiftet
Foto: ERKKI SANTAMALA

Björkqvall vid Bilcenter välkomnar regeringens förslag till ny bilskatt
bilar tar fart.
Foto: MATHIAS SELANDER

”Väldigt bra och stabila regeringsförhandlingar” Rörande överens mellan blivande lantråd, talman

Det bjuds på presskonferens i regeringsmatchens halvtid med coacherna. Men matchen är rena sömnpillret.

Utåt sett i alla fall.

– Det känns väldigt bra och stabilt, säger lantrådkandidaten Viveka Eriksson.

Och med det menar hon att liberalerna och centern är rörande överens. Hittills.

Det är så bra att hon till och med får anlita sittande lantrådet Roger Nordlunds sekreterares tjänster i arbetet med regeringsbildningen.

Det som avslöjades på presskonferensen i går förmiddag var fördelningen av ministerposterna i den kommande landskapsregeringen.

Posterna fördelade

Förutom lantrådsposten får liberalerna finansminister, kansliminister- och social- och miljöministerposterna. Centern får näringsminister-, utbildnings- och kulturminister- och trafikministerposterna. Fördelningen blir 4-3 till liberalerna.

Men några namn avslöjas inte.

– Namnen presenteras sedan när vi är färdiga med regeringsprogrammet, säger Viveka Eriksson.

Bra Nyan-tippning

Nya Ålands tippning strax efter valet var att Runar Karlsson (c) sitter kvar på sin trafikministerpost, medan Britt Lundberg (c) blir kultur- och utbildningsminister. Lagtingsman Jan-Erik Mattsson (c) har tidigare bekräftat att han är påtänkt som näringsminister.

Vad gäller de liberala ministrarna, förutom lantrådet Viveka Eriksson, tippade Nya Åland Mats Perämaa som fi-

Fortfarande överens. Lantrådkandidaten Viveka Eriksson (lib) och nuvarande lantråd Roger Nordlund (c) är fortfarande lika överens och lika glada, utåt sett, som när den här bilden togs för två veckor sedan. Nu är ministerposterna fördelade mellan de två partierna och arbetsgrupper arbetar med regeringsprogrammet.
Foto: ERKKI SANTAMALA

nansminister, Katrin Sjögren som social- och miljöminister och Roger Eriksson som kansliminister.

Sett till fördelningen av posterna mellan partierna stämmer det exakt.

Tidtabellen

Onsdagen den 21 november skall den nya landskapsregeringen presenteras enligt lantrådkandidatens tidtabell.

– Den 19 och 20 skall vi ha en slutmängling av regeringsprogrammet, säger Viveka Eriksson.

Just nu arbetar liberalernas och centerns totalt 18 lagtingsledamöter för fullt i olika arbetsgrupper för att ta fram underlag till regeringsprogrammet.

Chans för lobbyister

– Vi hör olika sakkunniga, vi pratar med en massa organisationer och vi talar med landskapsförvaltningen för att få en faktabas, säger Viveka Eriksson.

– Det finns nu goda möjligheter att påverka innehållet i regeringsprogrammet för duktiga lobbyister. Vi vill göra ett så bra handlingsprogram som möjligt, säger Roger Nordlund.

Hur går det med de frågor där ni har olika åsikter, som näringsrätten?

– Vi har inga problem med det, säger Viveka Eriksson.

Betyder det att ni lagt er i den frågan?

– Vi går inte in på det i det här skedet.

När det gäller övertagandet av beskattningen då?

– Vi återkommer om innehållet i regeringsprogrammet.

– Vi lyckades ju skriva ett handlingsprogram med centern, FS och socialdemokraterna förra gången, påpekar Roger Nordlund.

Samarbetet med Erland?

Nej, ingenting tycks rubba fronten liberalerna och centern i det här skedet, inte ens

en fråga från tidningen Ålands reporter om Olof Erlands ställning och möjligheten för den blivande talmannen att samarbeta i lagtinget med sin avpolletterade näringschef.

– Vi har inte haft några problem att prata med varandra nu, säger Roger Nordlund

Fyller 50

Han bekräftar också att han nu är föreslagen av sin egen lagtingsgrupp som talman. Det betyder att Gunnar Jansson (lib), som valdes till talman förra veckan, träder tillbaka när regeringsbildningen är klar.

Och mitt i slutmänglingen av regeringsprogrammet passar nuvarande lantrådet på att fylla 50. Det blir mottagning i landskapsregeringen måndagen den 19 november.

Vilken inverkan nu det kan få på regeringsprogrammet?

ULF WEMAN
ulf.weman@nyan.ax
tfn 528 442

Närmare gemensamt avlopp på norra Åland

Kommunstyrelserna i Finström, Saltvik och Sund har nu godkänt det nya förslaget om Norra Ålands avloppsvatten.

Den största skillnaden i det reviderade förslaget är att investeringarna inte räknas enligt flöde.

Nu går ärendet vidare till respektive fullmäktige.

Ärendet om en gemensam avloppsledning för Finström, Saltvik och Sund har diskuterats länge i de tre kommunerna.

– De gemensamma investeringarna i Finström och Mariehamn stads Lotsbroverket har enligt tidigare avtal beräknats enligt verkligt flöde, men då Sund inte hade något flöde var det heller inte med och delade på kostnaderna, säger

Finströms kommundirektör Katarina Sundberg.

Enligt det nya avtalet som kommunstyrelserna i veckan godkänt skall Sund och Saltvik betala ledningarna i sina egna kommuner. De gemensamma investeringarna i Finström och Lotsbroverket skall fördelas enligt reserverat flöde.

De reserverade flödena har förändrats. Finström har reserverats ett flöde på 160.000 kubikmeter, Saltvik på 80.000 kubikmeter och Sund på 30.000 kubikmeter.

Finströms flöde beräknas således vara större i det nya avtalet än i det gamla, medan Saltvik ligger kvar på samma beräknade flöde och Sund får ett mindre beräknat flöde.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Fängelse för grovt rattfylleri

■ Ålands tingsrätt har dömt en trettiotvåårig man till tre månader och tjugo dagars fängelse för ”grovt rattfylleri med mera”. Den 26 och 28 juli samt den 25 augusti har mannen framfört en moped på Kökar trots att han vid de olika tillfällena haft en alkoholhalt på 1,93, 1,31, respektive 2,05 promille i blodet. Vid alla tre tillfällen har omständigheterna varit sådana att framförandet av fordonet har varit ägnat åt äventyra någon annans säkerhet, sågs det i domen.

Den 25 augusti har mannen även gjort sig skyldig till en trafikförseelse då han kört sin moped utan att använda hjälm.

I domslutet skriver tingsrätten att mannen två gånger tidigare har gjort sig skyldig till grovt rattfylleri.

Mannen har erkänt brotten och har förutom fängelsestraffet även dömts till sammanlagt 205,20 euro i ersättning till staten, det är vad det har kostat att utreda promillehalten. (ml)

360 euro i böter för rattfylleri

■ En man som framfört sin personbil från Eckerö Storby till Jomala Gottby den 13 augusti i år har dömts för rattfylleri. Vid tidpunkten hade mannen 0,59 promille i blodet.

Han döms också för äventyrande av trafiksäkerheten då

han vid samma tillfälle kört 92 kilometer i timmen på en vägsträcka där hastighetsbegränsningen är 70 kilometer i timmen.

Mannen dömdes till 40 dagsböter à 9 euro, sammanlagt 360 euro. (ml)

Maj-Len Lindholm
Epost: majlen.lindholm@nyan.ax
Telefon: 528 449

Vi firar 1-15 år

Elin Sahlin i Geta fyller 1 år i dag, den 9 november. Gratulationer kommer från storsyster Emma, mamma och pappa.

Sara Skogberg i Mariehamn fyller 7 år i dag, den 9 november. Många grattiskramar kommer från mormor och morfar.

Melker Lundberg i Mariehamn fyller 8 år i dag, den 9 november. Han gratuleras av farmor och farfar.

UNDANBEDES

All eventuell uppvaktning
undanbedes
vänligen
Åke Häggblom

UNDANBEDES

All eventuell uppvaktning
undanbedes
vänligen
Lisa och Leif

ÖVRIGT

Välkomna

till en stund omkring

Bibeln

Idrottsgården
(konferensrummet)
söndagar kl 17 i november

Alla är välkomna!
Tag gärna bibeln med er.

Hanna Fagerlund i Mariehamn fyller 13 år i dag, den 9 november. Hon gratuleras av farmor och farfar, kusinerna Adam och William.

Gratulerar 90 år

KARIN KARLSSON

Namn: Karin Karlsson, f Berglund.

Född: den 13 november 1917 i Sibby.

Bor: i Sund Strömbolstad.

Yrke: pensionerad bondvårdinna.

Familj: maken **Leonard**, sönerna **Bror-Erik** och **Tommy** med familjer.

Intressen: handarbete framför allt, bland mycket annat har jubilaren virkat 30 sängöverkast och hon broderar också gärna.

Födelsedagen: firas med öppet hus på Wirrans i Godby klockan 14 till 17. Alla hälsas välkomna.

Skolmaten

Vecka 46, 12-16.11

Godby

Måndag: Kokt korv, stuvade makaroner, tomat och gurka.

Tisdag: Pytt i panna, stekt ägg, sallad och rödbetor.

Onsdag: Köttfärslimpa med bacon, potatis, sås och sallad.

Torsdag: Bogfläsk, potatis och sallad.

Fredag: Fisksoppa, bröd och ost.

Kyrkby/Vikingaåsen

Måndag: Kåldolmar, potatis, sallad.

Tisdag: Helstekt fläskfilé, pepparsås, röstipotatis, sallad.

Onsdag: Indonesisk gryta, ris, sallad.

Torsdag: Kycklingschnitzel, paprikasås, strips, sallad.

Fredag: Minestrone-soppa, mjukt bröd, pålägg.

Mariehamns stads grundskolor

Måndag: Pytt i panna, ägg, rödbeta, gurka.

Tisdag: Kokt kött i dill/citronsås, potatis.

Onsdag: Lasagne.

Torsdag: Stekt fläsk, potatismos, kokta morötter.

Fredag: Potatis- och löksoppa, skinka, bröd.

Salladsbuffé alla dagar.

GUDSTJÄNSTER

ADVENTKYRKAN

ÅLANDSVÄGEN 36

• LÖRDAG KL 11.00

Gudstjänst.

Carsten Berglund.

Alla hjärtligt välkomna.

Emmaus klappinsamling börjar

Emmaus har åter startat med sin traditionella julklappsinsamling ”i god Karl-Bertil Jonsson anda”, som arbetsledare Britt-Marie Lundberg beskriver det.

Det är i år femte året som Emmaus förmedlar julklappar från Åland till Litauen.

– Ifjol hade vi glädjen att sända 1.273 paket som glädde barn på julfester och olika sammankomster över hela landet. Så barnen i Litauen tror att julgubben bor på Åland, berättar Britt-Marie Lundberg.

Julklapparna kan föras till Emmaus på Köpmansgatan ända fram till lucia, alltså den 13 december. Klapparna behöver inte vara inslagna, men man får gärna bifoga julklappspapper. Om du ger ett färdigt paket bör det märkas med ”boy” eller ”girl”, alltså pojke eller flicka, samt storlek eller ålder.

”Vi tar gärna emot julklappar ända upp till 16-18 års ålder, men inte mat eller gryn.” meddelar man från Emmaus.

Paketen delas sedan ut till institutioner och barnhem. (ab)

Barnen i Vilnius fick klappar. Ifjol gladdes barnen på centret Nendre i Vilnius åt julklappar som kom från givmilda ålänningar. Här visar Valentinas upp sin julklapp. Nu är det dags att lämna in årets gåvor till Emmaus. Foto: JUSTINA DONALAITA

Psalmsångscafé firar 20 år i radion

■ På lördag, den 10 november, firar Psalmsångscaféet i Ålands radio 20 år med en jubileumssändning.

”Programmet föddes när den senaste upplagan av vår psalmbok var ny och det fanns ett behov av att lära sig både nya psalmer och psalmer som både text- och melodimässigt genomgått vissa revideringar. Programmet, som bygger på att lyssnarna ringer in sina psalmönskemål direkt till studion där de framförs av en grupp sångare, blev snabbt en succé och i stället för att bli några punktinsatser blev det ett återkommande inslag i

etern.” skriver Ålands radio i ett pressmeddelande.

Medan radion fortfarande var en del av Finlands rundradio sändes psalmsångscaféet i hela Svenskfinland.

”Och fortfarande elva år efter att Ålands Radio blev ett eget bolag får vi hälsningar från riket om att man saknar möjligheten att få höra psalmer framförda i direktsändning.” berättar man i pressmeddelandet.

Jubileumsprogrammet sänts alltså på lördag, med start klockan 16. Då är det fritt fram att ringa in sina psalmönskemål direkt i sändningen på telefon 17 855. Vid pianot sitter **Kaj-Gustav Sandholm**. Programledare är **Ann-Christine Karlsson**. (ab)

Lusse tävlar i EU-frågesport

■ Ålands lyceum deltar på fredagen i den sista regionala uttagningen till tävlingen Euro-mitta '07. Euromitta är en EU-frågesport för gymnasier och yrkesläroanstalter i Finland.

I år anordnades det skriftliga provet i skolorna den 6 september, och de skolor som fått de högsta poängen inbjöds till de regionala uttagningarna. Skolans lag består av de tre elever som besvarat frågorna bäst.

Ålands lyceums lag tävlar i den sista regionala uttagningen för Södra Finland som äger rum hos Turun Radio, Åbos radio. Tävlingen bandas och

sänds ut i Turun Radio lördagen den 10 november klockan 9.05. Tävlingen är tvåspråkig och på fredag tävlar, förutom Ålands lyceum, Lovisa gymnasium och tre finska lag från Esbo, Åbo samt Helsingfors.

I juryn sitter europaparlamentariker **Alexander Stubb**. Det lag som segat i den regionala uttagningen inbjuds till den nationella finalen som anordnas den 23 november i Helsingfors. Vinnarna i finalen får en resa till Bryssel i januari 2008 för att bekanta sig med arbetet vid Europaparlamentet. Det är Europaparlamentets informationskontor i Finland som har organiserat frågesporten varje år sedan 1998. (ab)

med författarkort. Föredraget är kl 12-12.30 i biblioteket och handlar om hur man skriver korta slagkraftiga texter, tex insändare, debattartiklar, kåserier, krönikor och liknande. Efteråt kl 12.30-14 kan man prova på att skriva med inspiration från ”Författarkort” och Janke ger feedback på det som skrivits.

Anmälan till workshopen på plats i biblioteksforeningens monter eller vid ”Skrivarbordet”. Frågor om programmet ställs till **Gunilla Jansson** tel 040 532 64 91.

Kent tar adjö av Kumlinge

■ På onsdag den 14 november läser den tidigare kyrkoherden **Kent Danielsson**, i sin forna hemförsamling Kumlinge, ur den nyutkomna prosaberättel-

sen ”Balladen om Bel Ols”. Detta sker i Kumlinge kyrka 19.30. Samtidigt tackar han kyrka och församling för tiden där. Författaren är numera bosatt i Mariehamn.

Efteråt blir det servering i församlingssalen. (ka-f)

Kom ihåg

■ **Ahveniset:** Hei kaikki 3-6 –vuotiaat! Lastenkerho kokoontuu lauantaina 10.11. kello 12-14 St. Mårtensgårdenissa. Teemana isänpäivä ja syskauten päättäjäiset. Ilmoittautumiset Hillemarille, puh. 050 351 1797. Hej alla 3-6-åringar! Finskspråkiga barnklubben samlas lördag 10.11 kl 12-14 på St. Mårtensgården. På agendan farsdagen och säsongsavslutning för hösten. Anmälningar till Hillemar, tel. 050 351 1797.

■ **Busshistoriska sällskapet:** Resa till Stockholms Spårvägs-museum och Hjulmarknaden i Sollentuna lördag 1.12. Resans pris är 25 euro för medlemmar och blivande medlemmar, 40 euro för övriga intresserade. Anmälningar till Williams Buss, tfn 28 040 senast 26.11. Hemsida om resan <http://home.aland.net/bosse/busshistoria.htm> Närmare info Buss-Bosse, tfn 0400 537 131.

■ **Eckerö marthaförening:** Möte tisdag 13.11 kl 19.00 i Eker-gården. Gamla och nya medlemmar välkomna.

■ **Folkhälsan i Saltvik:** Nia Playshop. Nia passar ALLA – oavsett ålder och kondition. Lördag 10.11 kl 10-13 i Ödkarbyhallen. Anm/frågor Ritva tel: 0457 378 9825. 15 €/icke medlem-mar 10 €/medlemmar. Välkomna!

■ **Fotoklubben Obscura:** Välkommen på vernissage till ”Dagens Ungdom 2007” den 9 november kl 20. Medlemsmöte med höstmöte tisdagen den 13 nov med gäst P-G Braf. Ta med julbilder. Fotokurs på internet, kolla vår hemsida.

■ **Hälsofrämjandet:** Kurs i modern matlagning hos Ritva Björklund i Ödkarby torsdag 15.11 kl 19. Anmälan senast tisdag till Ritva tel. 0457 378 9825.

■ **Lumparlands marthaförening:** Möte i martharummet onsdag 14.11 kl 19.00.

■ **Power Club:** Pool Disco i Mariebad lördag 10.11 kl 18-20.45. Medlemmar varmt välkomna, även om du ej hunnit få ditt medlemskort!

■ **Power Club:** Höstmöte tisdag 13.11 kl 19.30 på Skarpansvägen 28. Vi bjuder på kaffe, kaka och smörgåstårta. Varmt välkomna!

■ **Steinerpedagogikens vänner:** Lykttfest söndag 11.11 kl 18.00 på Barträdgården vid Mellängårdsvägen 2 (bakom f.d. Strandnäs motell) Parkera t.ex. vid AAB. Gamla och nya medlemmar och andra intresserade är välkomna!

■ **Vårt Hjärta/Strokegruppen.** Varmt välkommen, gamla och nya deltagare, till en träff i Handicampen måndag 12.11 klockan 18.00! På programmet trevlig samvaro och diskussion om aktualiteter, bl a ”Hur är det ordnat med anhörigstödet för stroke-patienter?” Välkommen också alla anhöriga och vänner.

■ **VSV:** Öppet hus för åk. 7-9 fredag 9.11 kl. 19-22 på Solbacka. Välkomna.

■ **Ålands lungskadeförening:** Vänligen lämna in lotterivinsten för Godbymässan till Handicampen senast fredag 9.11.

■ **APF:** ”Må bra dag” för kvinnor som lever på ett jordbruk. Lördag 10.11 kl 11-15 i Källbo skola i Godby. Kom och prova på olika behandlingar och träffa andra jordbrukarsystrar.

■ **Ålands slöjd och konsthantverk:** Kom ihåg försäljningen i Tosarby på söndag 11.11 kl 12-16.

OBS! Det händer

FREDAG 9.11

BABYMASSAGE

■ ■ **Folkhälsans allaktivitetshus kl 11.00-13.00.** Föräldrar som vill prova på och veta mer om babymassage med instruktören Heidi Räsänen.

DISCOSIMNING

■ ■ **Mariebad kl 18.00-21.30.** Discosimning i äventyrsbadet.

MUSIK

■ ■ **Mariehamn Margareta-gården kl 19.00.** "Tusen och en natt" en musikföreställning med Vivakören.

NY UTSTÄLLNING

■ ■ **Stadsbiblioteket.** Mangautställning. Mangaböcker samt information om mangas historia och olika mangastilar.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Dj Totte.
■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Kire Ljung.
■ ■ **Dinos bar kl 22.00.** Pound/Rock dj.

SPELKVÄLL

■ ■ **Röda Korsgården kl 19.00.** Vem kan spela förutan vän...? Kom med och spela sällskapsspelet Pictionary.

TEATER

■ ■ **Mariehamns stadshus kl 19.00.** "Stormskärs Maja". Musikteater av Jussi Helminen efter Anni Blomqvists romansvit. I huvudrollerna Sara Henriksson och Anders Sims. Regi: Robert Liewendahl. Kapellmästare: John-Adam Sjölund.

TV

■ ■ **FST5 kl 19.00.** Strömsö. Michael Björklund experimenterar med rök som smaksättare. Sommelieren Ella Grüssner Cromwell-Morgan tipsar om ölsorter som passar till rökt mat.

VERNISSAGE

■ ■ **Fotoklubben Obscura, Köpmansgatan 9, kl 20.00.** Fotoklubbens ungdomsgrupp ställer ut under temat "Dagens ungdom 2007".

LÖRDAG 10.11

BOKMÄSSA

■ ■ **Ålands lyceum kl 11.00-16.00.**
□ Kl 11.00. Mässan öppnar.
□ Kl 11.15. Borghill Lindholm: Sundskarar och annat.

□ Kl 11.30. Karin Bamberg: Novemberljus.
□ Kl 11.45. Nils-Olof Sundblom.
□ Kl 12.00. Jan-Erik Berglund: Skrivakut med workshop.
□ Kl 12.45. Krister Sundbäck: En historia – femtio foton.
□ Kl 13.00. Eva Nyberg. Om Henrik Nylund.
□ Kl 13.30. Kent Danielsson: Balladen om Bel Ols.
□ Kl 13.50. Daniel Eriksson: När vågorna vaknar.
□ Kl 14.10. Katarina Gäddnäs: Vitbok.
□ Kl 14.30. Sten-Erik Abrahamsson: Stad i skugga.
□ Kl 14.50. Mogens Lindén: Skeppet och Lena.
□ Kl 15.00. Sven-Olof Lindfors: Loggbok/Jerker Öljans: Signy.
□ Kl 15.30. Ann-Christin Waller/Anki Wikberg: Små sommarsagor.

DALBODAGEN

■ ■ **Dalbo kl 11.00-14.00.** Olika jippon och aktiviteter hos företagen i Dalbo.

DANS

■ ■ **Arkipelag restaurangen kl 22.30.** Conny Henrix.
■ ■ **Lemland Valborg kl 20.00.** Bjarne Ekblom.

FILM

■ ■ **Ålands museums filmsal kl 13.00.** "Expedition Linné" av Folke Rydén och Mattias Klum.

SPECIALSTÄMPLING

■ ■ **Mariepark kl 15.00-18.00.** Specialstämpling "Ålands företagareförening 50 år".

FRISKVÅRSDAG

■ ■ **Wiklöf Holding Arena kl 13.00-16.00.** Konditionstest, testa ditt HB, blodsocker och blodtryck, BIA-mätning, kostrådgivning, senaste sportutrustningen visas, stavgång, rundvandring på arenan, facemapping, spa-produkter och rådgivning, info om colon hydroterapi.

JULPAKETSINSAMLING

■ ■ **Nygatan 11 kl 10.00-14.00.** Hoppets Stjärna samlar in julpaket.

LOPPIS

■ ■ **Hammarland Hammarbo kl 11.00-14.30.** Höstloppis.
■ ■ **Röda Korsgården kl 10.00-15.00.** Loppis.

MARKNAD

■ ■ **Mariehamn Torget kl 10.00-14.00.** Skärgårdsmarknad. Fisk, slaktgryn, blodbröd,

sötost, bröd, hantverk, äpplen, glögg m.m.

MUSEIGUIDNING

■ ■ **Ålands museum kl 14.00.** Gunilla Nilsson berättar om sin stora skosamling.

MUSIK

■ ■ **Pub Bastun kl 21.00.** Anders F Rönnblom med band.

MÅ BRA DAG

■ ■ **Godby Källboskolan kl 11.00-15.00.** För kvinnor som lever på ett jordbruk. Prova på olika behandlingar, minga med dina jordbrukarsystrar, bekanta dej med avbyteri, företagshälsovården, stavgång med instruktör m.m.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Jukebox
■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Masters of Rock.
■ ■ **Dinos bar kl 22.00.** Pound.

TEATER

■ ■ **Mariehamns stadshus kl 19.00.** "Stormskärs Maja". Musikteater av Jussi Helminen efter Anni Blomqvists romansvit. I huvudrollerna Sara Henriksson och Anders Sims. Regi: Robert Liewendahl. Kapellmästare: John-Adam Sjölund.

VERNISSAGE

■ ■ **Kakelhallen kl 15.00-18.00.** "MaleStuff". Konstrnärer: Tatu Hiltunen, Harri Päiviranta, Antti Laitinen och Kari Soinio. Diskussionstillfälle kl 15.15 med konstrnärerna, Mia Hanström och Britt-Mari Trensmar.

SEVÄRT

MARIEHAMN

■ ■ **Fotoklubben Obscura, Köpmansg. 9.** Fotoklubbens ungdomsgrupp ställer ut under temat "Dagens ungdom 2007". Pågår 10-11.11 kl 12-16 och 16.11 kl 19-21 och 17-18.11 kl 12-16.
■ ■ **Galleri Fåktargubben, Storgatan 14.** Retrospektiv utställning där

Alvar Iströms oljemålningar och tenngavyrer visas. Pågår till 17 november.
Öppet måndag-fredag kl 12-17, lördag 10-14.

■ ■ **Galleri Skarpans, Skarpansvägen 27.**

"Berättelser". Kjell Andersen visar målningar i akryl. Pågår till 1 december.
Öppet tisdag-fredag kl 11-17, tisdagar även 18-20, lördagar 11-14.

■ ■ **Galleri Kakelhallen, Köpmansgatan 11.**

"MaleStuff". Konstrnärer: Tatu Hiltunen, Harri Päiviranta, Antti Laitinen och Kari Soinio.
Öppet vardagar kl 10-17, torsdagar 10-19, lördagar 11-14.

■ ■ **Mariehamns galleriet, Mariepark Västerhamn.**

Fotoutställningen "Det glömda Mariehamn" sammanställd av Cecilia Wickström.
"Miniatyrstaden – Mariehamn på 1920-talet". Husen är i skala 1:100.
Öppet lördagar kl 12-16.

■ ■ **Mariehamns stadsbibliotek.**

Mangautställning med mangaböcker och information om mangas historia och olika mangastilar. I musikpaviljongen. Pågår till 25 november.

Utställning över inkomna förslag i tävlingen om ett konstverk eller permanent installation till Västerhamn. Följande konstrnärer deltar: Stefan Lindfors (Helsingfors), Karin Lind och Simon Häggblom (Stockholm), Jan-Erik Andersson (Åbo) samt Ann Lislegaard
Öppet måndag-fredag kl 10-20, lördagar 10-16.

■ ■ **Möbelmarknaden i Strandnäs (fd Salts lokal).**

Akvareller av Inga-Lis Johansson. Pågår till 30 november.

■ ■ **Självstyrelsegården landskapsarkivet.**

Dokumentutställningar.
Öppet måndagar-onsdagar kl 9-16, torsdagar 9-20, fredagar 9-15.

■ ■ **Sjökvarteret Österhamn.**

Båt och skeppsbyggeri. Museum, hantverk, skuthamn. Öppet vardagar kl 9-11.

■ ■ **Ålandstrafikens väntsal.**

Liten busshistorisk utställning samt busshistoriska tidningar från de nordiska länderna att bläddra i.

Öppet måndag-fredag kl 9-17.

■ ■ **Ålands emigrantinstitut Norra Esplanadgatan 5.**

Utställning om personliga emigrantupplevelser i Amerika. Databassökning. Öppet vardagar kl 12-16.

■ ■ **Ålands museum och Ålands konstmuseum.**

"Mellan himmel och hav", fotografier av Daniel Eriksson. Pågår till 13 november.

"Mera ugnsfärskt II – ny finländsk keramik". Unika keramiska konstverk av några av Finlands främsta keramikkonstrnärer. Pågår till 18 november.

"System och passion. Linné och drömmen om naturens ordning". Fotograf Helene Schmitz. Pågår till 30 november.

Öppettider: tisdagar och torsdagar kl 10-20, onsdagar och fredagar kl 10-16, lördagar och söndagar kl 12-16, måndagar stängt.

■ ■ **Ålands sjöfartsmuseum.**

"Bogskärs fyr – 125 år". En utställning om fyren i samarbete med Finlands fyrsällskap. Pågår till 18 november.
Öppet vardagar kl 10-16, lördag och söndag 12-16

ECKERÖ

■ ■ **Ålands jakt- och fiskemuseum.**

Ett specialmuseum inom jakt och fiske. Skildrar ålänningarnas kamp för sin tillvaro i svunnen tid.

Stora samlingar av gevär, troféer, vettar, skötar, notar, sportfiske-don, samt motorer och snurror. Informativa utställningar som pedagogiskt informerar om samlingarna, mycket passande för t.ex. skolklasser.

Våra utställningar om åländska fossiler och bergarter är mycket intressanta.

Öppet under vinterhalvåret endast för grupper över 10 personer som förhandsbokar.

Tel. 040 588 67 16, fax. 018 38 289, e-post: jakt-fiske.museum@aland.net

FINSTRÖM

■ ■ **Finström bibliotek (i Källboskolan).**

26 nyttillverkade väskor av överblivet material från bland annat mattasklippning och syprojekt gjorda av Mona, Ringa Mari och Fredrika Sundberg. Väskorna är gjorda i olika tekniker såsom lappteknik, broderi, vävning, tygtryck, stickning och flera har inslag av ryateknik. Pågår till 29 november.
Öppet måndag-torsdag kl 12-20.

FÖGLÖ

■ ■ **Föglö bibliotek.**

Fotografier av Maja Sundblom. Öppet måndagar kl 10-13 och 16-19, onsdagar 10-13, torsdagar 18-21.

HAMMARLAND

■ ■ **Skarnåttö hembygds-gård.**

Huset från tidigt 1700-tal hör till de äldst bevarade på Åland.

JOMALA

■ ■ **Önningebymuseet.** Öppet enligt överenskommelse tel. 33 7 10.

■ ■ **Sjöbloms emigrant- och torparymuseum, Önningeby.** Utställning kring museet, torpare och emigration. Se Önningebymuseet.

SALTVIK

■ ■ **Saltviks bibliotek.**

Gladys Dahl visar sin tomtesamling. Pågår till 15 november.
Öppet måndag 8.30-14 och 17.30-20, tisdag och torsdag 17.30-20, onsdag 8.30-14.

SUND

■ ■ **Sunds bibliotek.**

Klass tre i Sunds skola har forskat om slumpvis utvalda företag och platser i Sund. Midsommarkronor från alla midsommarstänger i Sund.
Öppet måndag och torsdag kl 17.30-20.30, tisdag 10-16.

VÅRDÖ

■ ■ **Ålands skolmuseum.**

Öppet enligt överenskommelse tfn 432 120.

Välkommen till NIM-seminariet

Nya interaktiva media och EU

tisdagen den 13 november 2007 kl. 9-12
på Navigationsskolan (Högskolan Södra) i Mariehamn

För närmare info, se www.nim.ax eller ring 537 000/Wikström el. Strandvik

5 RÄTTER

sikrom, anklever, granité,
rådjursfilé, fänkål till dessert
och Aris vinrekommendation

varmt välkomna till vår restaurang
Borgå och Ari med personal

Tel 24020 info@hotellarkipelag.aland.fi www.hotellarkipelag.com

Luciakandidaterna 2007

1

Vem vill du se som årets Lucia?

2

3

Ge ditt bidrag!

4

5

Hjälp lucia hjälpa

6

7

Jag ger min röst åt kandidat nr. _____

Jag understöder årets luciainsamling med _____

_____ skriv summan som bifogas

Årets insamlade luciamedel går till **Drogförebyggande verksamhet för ungdomar, 50% Enskilda hjälpbehövande på Åland, 50%**

Bidrag kan också sättas in på luciainsamlingens konton i alla banker.

Röstsedeln bör vara hos Folkhälsans luciakommitté, Styrmansgatan 10, 22100 Mariehamn senast fredagen den 30 november kl. 12.00.

Namn: _____

Adress: _____

Hemkommun: _____

I SAMARBETE MED

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” Nej, sörja sorgen ut, tills hjärnan domnar i trötthetsdvala är den tröst vi fått - det är som vandrarn, som går vill och somnar på mossans mjuka dun och sover gott.

GUSTAF FRÖDING

Proffsteater i Lumparland

Föreställning skapas i växelverkan med dagisbarn och skolelever

Snäll. Annikki Wahlöö spelar flickan som är så snäll att hon en dag försvinner in i väggen.

En norsk regissör, en åländsk och en svensk skådespelare, en svensk musiker, en scenograf med rötter på det finländska fastlandet. Det ger förutsättningar för ett nordiskt teaterprojekt.

I går hölls en öppen repetition på Furuborg med skolelever och dagisbarn i publiken och i januari blir det premiär.

Regissören är Grete Sneltvedt skådespelarna Annikki Wahlöö och Marc Svahnström, slagverkaren Pontus Langendorf och scenografen Maria Jaskari står bakom teaterföreställningen "Snäll" som baserar sig på den norska författaren Gro Dahles bok med samma namn, en bok som vunnit det norska Bragepriset. Dramatiseringen är därtill gjord av Jane Rasch från Danmark och Ida Løken från Norge är regiassistent. Tvärnordiskt så det förstår!

Eleverna från Lumparlands skola och daghem som bänkade sig i Furuborg på torsdagen har sin uppgift i repetitionerna. Tanken är att de, muntligt eller skriftligt, skall få ge synpunkter på det ännu halvfärdiga arbetet med pjäsen. Även detta ett led i Grete Sneltvedts sätt att arbeta, där inte bara den färdiga föreställningen är

Far. Marc Svahnström, här som den närvarande men frånvarande pappan med sin tidning.

viktig utan även själva processen att nå fram dit.

Professionellt

Den föreställning som nu skapas i Lumparland är helprofessionell. Grete Sneltvedt, som numera bor i Lumparland där hennes man har släkttrötter, är teaterpedagog och regissör, Marc Svahnström och Annikki Wahlöö är yrkesutbildade skådespelare, Pontus Langendorf är slagverkslärare på Ålands musikinstitut och scenografen Maria Jaskari var innan hon kom till Åland länge verksam vid Wasa Teater.

Grete Sneltvedt berättar att föreställningen riktar sig till

Regissör. Grete Sneltvedt, numera bosatt i Lumparland, regisserar "Snäll".

barn i åldrarna 6-11 år. Redan före gårdagens öppna repetition på Furuborg hade man varit ute bland dagisbarn och skolelever, berättat om pjäsen och spelat upp en del scener.

Ställer en fråga

Enligt Grete Sneltvedt är "Snäll" en pjäs som ställer en viktig fråga, nämligen frågan om vad som händer med det snälla barnet. Lussi, i pjäsen spelad av Annikki Wahlöö, är så snäll att hon en dag försvinner in i väggen. Och hur skall hon kunna komma fram igen när hon är så snäll att hennes röst inte räcker till för att ropa på hjälp?

Det är en berättelse om det

Musik. Slagverkaren Pontus Langendorf skapar musik.

ensamma, utsatta och snälla barnet. Djupa existentiella frågor lyfts, men på ett lekfullt sätt.

Grete Sneltvedt har tidigare arbetat en del med amatörteater på Åland, regisserat "Emil i Lönneberga" på Bentes och "Gustavas arv" till biblioteksjubileet i Lumparland. Nu gör hon sin första helprofessionella föreställning här.

Repetitionerna inleddes i september men man har inte kunnat arbeta i ett sträck eftersom skådespelarna också har andra uppdrag, både i Finland och Sverige. Såväl Marc Svahnström som Annikki Wahlöö tycker i varje fall att det är trevligt att

jobba med en föreställning som går över gränserna och inbegriper flera nordiska länder.

– Det är kul att jobba ihop och träffa nya kollegor och dessutom arbetar man så koncentrerat när man kommer hit till Lumparland, säger Annikki Wahlöö.

– Det är också roligt att arbeta med Gretes metod där själva processen ställs i fokus och vi får tid att testa oss fram, säger Marc Svahnström.

Trivs gör också slagverkaren Pontus Langendorf som sitter bakom ett bord med en massa olika "instrument": plåtburkar, fyllda och halvfyllda glas, klockor och en myckenhet andra prylar på vilka han skapar musiken till föreställningen.

– Det är faktiskt mina egna instrument, säger han med ett leende.

I pjäsen har de olika rollpersonerna alla sina egna specifika ljudillustrationer.

Premiär blir det på Furuborg någon gång i januari.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax

Fri entré skall det bli i

Önningebymuseet till sommaren. Den fria entrén skall gälla under ordinarie öppethållningstider. Tidigare har entréavgiften varit 3 euro för vuxna och 2 för studerande. Öppethållning mot beställning utanför de ordinarie tiderna förblir avgiftsbelagd.

– Vi hoppas genom det här arrangemanget öka besöksantalet under sommaren och på så vis också få bättre lönsamhet i caféet. Dessutom kalkylerar vi med att museishopens intäkter ska öka, säger Kjell Ekström i Önningeby hembygdsförening som upprätthåller museet..

Han kan berätta att museet nästa sommar visar tre utställningar: "Åländskt friluftsmåleri 1886-1914" är huvudutställningen med kolonisternas verk. "Mauritz Karström" är en utställning om den för tidigt bortgångne svenske expressionisten. Han dog 2005 på sitt sommarställe i Geta Långö endast 43 år gammal. I det nya utställningsrummet visas "Victor Westerholm – tecknaren".

Museet är nästa år öppet mellan 10 juni och 15 augusti, tisdagar till fredagar 11-16 och i juli även lördagar och söndagar 11-16. □

Svenska dagen-

festen som anordnades av föreningen Allsvensk samling på Åland i Röda korsgården blev en lyckad tillställning rapporterar sekreteraren Borghill Lindholm. Det var nu tolfte året i rad som föreningen ordnade fest på svenska dagen och ett trettiotal mötte upp.

I programmet bjöds på fiolmusik av Bror-Erik, Sofi och Erik Lindholm. Eivor Lindström medverkade med vissång, Olof Salmén kåserade om Olof M Jansson med fokus på minnen från lagtinget och Maria Knyphausen visade bilder av gamla hus. Modernmålets sång ingick, som traditionen bjuder. □

En manga-verkstad

håller stadsbiblioteket och kulturbyrån i samarbete med Mariehamns bokhandel i stadsbiblioteket fredagen den 16 november kl 18-20 och lördagen den 17 kl 10-12. Fredagens verkstad är avsedd för ungdomar från 12-16 år medan lördagens verkstad riktar sig till de som är 8-12 år. Verkstäderna leds av den svenska mangatecknaren Sandra Johansson som också kommer att finnas i bokhandeln lördagen den 17 kl 12.30-13.30. Som Nyan tidigare noterat hålls en mangaupställning i stadsbibliotekets musikpaviljong under den Nordiska biblioteksveckan som infaller nästa vecka. Utställningen är sammanställd av Astrid Evassdotter vid Västerviks stadsbibliotek. □

9:e åländska

bok

MÄSSAN

LÖRDAG
10 NOV
ÅLANDS
LYCEUM

Klart för nionde bokmässan

På lördag kl 11 slår den nionde åländska bokmässan upp dörrarna. Till mässan i Ålands lyceum var på torsdagen ett 25-tal bord bokade, berättar Gunnar Johansson i arrangörsgruppen.

– Bland deltagarna finns två bokhandlar, förlag, antikvariat, föreningar och enskilda. Många av dem har deltagit under tidigare år men bland årets nykomlingar kan nämnas Ulla Frisk, Sonja Nordenswan, Nina Backlund, Charles Hemmingson och Krister Sundbäck, berättar Johansson.

På deltagarnas bord finns både gamla och nya böcker, musik, vykort, planscher och andra trycksaker. Många utlovar också specialerbjudanden under dagen. Vid flera av borden kommer författare att sitta och signera sina böcker.

Några helt nya böcker som utkommer i dagarna finns på mässan: Karin Bamberg diktbok ”Novemberljus”, Kent Danielssons poetiska prosabok ”Balladen om Bel Ols” och Daniel Erikssons och Petter Lohrätens fotobok ”När vågorna vaknar”. Andy Horner har premiär på Skärgårdskalendern 2008.

Författarprogram

I lyceets bibliotek finns möjlighet att lyssna till många åländska författare. Programmet leds av Katarina Gäddnäs-Karlsson och Gunnel Ekelund som samtalat med och intervjuar författarna.

Bland dem som framträder på mässan kan nämnas att Nils-Olof Sundblom berättar om projektet med åländsk mikrohistoria. Eva Nyberg från Föglö hembygdsförening talar om Henrik Nylund som nyligen hyllades på Föglö med bok och fest. Ett bildspel skall också visas.

Lena Lindéns bok ”Skeppet och Lena” har under året utkommit i ny upplaga och författarens son Mogens Lindén presenterar boken.

Skrivarstuga

Ålands biblioteksförening kommer, som Nyan tidigare berättat, att hålla en workshop i skrivande med journalisten Jan-Erik Berglund som inledare.

– Årets bokmässa erbjuder alltså ett fullspäckat program. Mässan återspeglar det stora utbudet av nyare och äldre åländsk litteratur, skriver Gunnar Johansson i sitt pressmeddelande. (jk)

Författarmöten

I bokmässans författarprogram kan mässbesökarna möta följande författare:

11.15 Borghill Lindholm, 11.30 Karin Bamberg, 11.45 Nils-Olof Sundblom, 12.00 Jan-Erik Berglund, 12.30 Sonja Nordenswan, 12.45 Krister Sundbäck, 13.00 Eva Nyberg, 13.30 Kent Danielsson, 13.50 Daniel Eriksson, 14.10 Katarina Gäddnäs, 14.30 Sten-Erik Abrahamsson, 14.50 Mogens Lindén, 15.00 Sven-Olof Lindfors/Jerker Örijans, 15.30 Ann-Christin Waller/Anni Wikberg.

Vårbrytning i vackra bilder

Utskärgård. En gammal fiskarstuga på Sundskären. Bilden ur boken.

Litteratur

Ny bok

Daniel Eriksson (bilder), Petter Lohrätén (text): ”När vågorna vaknar”, 208 sidor, bildverk utgivet av Daniel Eriksson – My Eyes Ab 2007.

Av den utställning med naturbilder från ytterstskärgården som pressfotografen Daniel Eriksson sedan några veckor visar i Ålands museum har man kunnat dra slutsatsen att det bildverk som också utlovats skulle bli någonting alldeles särskilt. Nu är boken här och man kan konstatera att såväl fotografen som textförfattaren, journalisten, Petter Lohrätén lyckats väl med att förmedla några av den åländska skärgårdens bästa sidor.

”När vågorna vaknar” handlar om den vackraste av årstider: våren. Känslan för våren i ytterstskärgården utgör också ett slags bro mellan tider och generationer. Redan i inledningen av sitt förord skriver

Spegelbild. Simmande sothöna på spegelblankt vatten, en av Daniel Erikssons fullträffar. Bilden ur boken.

Daniel Eriksson: ”Som utkastade i havet ligger de yttersta skären orubbliga från tid till annan. Just här använde tidigare generationer hållarna för jakt och fiske. De större landen bosattes och små samhällen växte upp runt lots- och fyrplatserna. Här skapades en stor del av vår skärgårdshistoria.”

Ett med naturen

Eriksson säger att han med sina bilder vill ta med läsaren till de platser där man för ett halvt sekel sedan levde ett med naturen. Men också till platser där skärgården ännu lever tack vara nytänkande skärgårdsföretagare.

Faran för idyllisering av ett

liv som var så hårt att många dukade under och ännu fler tvingades flytta bort lurar givetvis på den som tar sig an uppgiften att skildra miljöer av detta slag, men Petter Lohräténs texter är balanserade och i intervjuerna framgår det att livet förr i tiden kunde vara nog så slitsamt i ytterstskärgården.

Platser, fåglar

I texterna får vi också bekanta oss med olika platser, angivna med koordinater. Det är såväl fyrplatser som fiskeskär som passerar revy.

Kända, stämningsmättade namn trots att många av oss kanske aldrig satt sin fot på öarna: Sälkärr, Kökarsören, Yttre

Klävskär, Sandskär, Rannöarna, med flera. Och i det avslutande kapitlet ”Naturens mångfald” ges saklig information i ord och bild om de fåglar som man kan möta ute på skären under våren: ejder, alfågel, knipa, skäggdopping, sothöna, och många till.

Kombinationen av text och bilder fungerar förunderligt väl trots att de lever sina egna liv i boken, men klart är att boken framför allt känns som ett bildverk. Daniel Erikssons känsla för naturens valörer gör att man stannar till för nästan varje blad som vänds.

Bildkompositionerna är lugna och berättande och jag får en stark känsla av att Eriksson inte är en fotograf som tar tusentals bilder och hoppas på något

lyckskott. Snarare då en som vet vad han är ute efter och har tålamod att invänta det rätta ögonblicket.

Någon kan kanske tycka att han romantiserar, men i såfall gör han det med öppna ögon och det måste respekteras. I förordet anger han sin egen prioritering: ”Själv trivs jag bäst en tidig vårmorgon just efter att solen stigit ur ett spegelblankt hav.”

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Välkommen till Ålands museum på lördag!

- Gunilla Nilsson är på plats kl. 14 och berättar om sin stora skosamling.
- Sista helgen att se Daniel Erikssons utställning ”Mellan himmel och hav”
- System och passion i entrégalleriet Fotograf Helene Schmitz bilder som är inspirerade av Linné
- Filmen ”Expedition Linné” visas kl. 13

Öppet lö & sö kl. 12-16

PROJEKTANSTÄLLNING

Vi söker SÄLJARE/ INTERVJUARE till samtliga kommuner på Åland.

Vi erbjuder Dig:

- skolning för arbetet
- ett trevligt jobb i skärgården
- goda förtjänstmöjligheter.

Vi förväntar oss att Du:

- är glad och uttriktad
- har tillgång till bil.

God lokalkännedom är en fördel men inget måste.

Ring Britt-Marie Ljungdahl 050 4368 000 eller Dan Nylund 050 9170 501

PHILIPS

RQ 1050 Philips arcitec

Flex & Pivot Action – ger optimal hudkontakt. Laddningsställ för enkel laddning och förvaring. Enkel att rengöra, går att skölja direkt under kranen.

229€

HS 8015 Coolskin

NIVEA FOR MEN conditioners fördelningssystem applicerar en avpassad dos av conditionern på din hud för en fuktighetsbevarande och vårdande rakning. Kan användas i duschen och ger då en fräsch känsla av våt rakning.

139€

RAKMASKINER från 65€

STRANDBERG

Tävlingen för den konstnärliga utsmyckningen av Alandica kultur & kongress

Till kännedom;

En ny data animering över byggnaden (1,08 min.) finns utlagd på Ålands konstmuseums hemsida **www.konstmuseum.ax**

Animeringen finns även på CD-skiva i museets reception till påseende eller utlåning.

I det fall att ytterligare ny information av väsentlig betydelse för tävlingen framkommer läggs denna efter hand ut på hemsidan, där all information om tävlingen finns samlad.

En visning av byggplatsen arrangeras under sakkunnig ledning idag fredag 9.11 kl. 15-16. Samling vid Hotel Arkipelags entré, Nygatan.

Anmälningar och frågor till tävlingens funktionär Gunilla G Nordlund, tfn 25439, 04573424998, gunilla.g.nordlund@regeringen.ax

Bomarsunds fästningsbygge under förra hälften av 1800-talet är den mest märkliga miljö som någon funnits på Åland.

Det blev en mötesplats för människor med så olika bakgrund att de annars

aldrig hade kommit att träffas, än mindre leva tillsammans. Ryssar, polacker, svenska och finnar – ortodoxa, katoliker och lutheraner – utbildade och outbildade – fattiga och rika.

Det var där, i fästningens skugga,

som överstelöjtnanten vid ingenjörskåren, Fredrik Kuhlman, en rysk militär med både utbildning och börd, mötte Helena Ulrika Roos från Björby – fattig, föräldralös och handikappad.

Men också påfallande begåvad.

Fattigflickan som dog som överstinna

Hon var fattigflickan med det vackra namnet, Helena Ulrika Roos – uppenbarligen påfallande begåvad och samtidigt handikappad. ”Ofärdig i händerna”, noterade prästen en gång i kyrkboken. Annars skrev han oftast bara ”är lytt”.

Det är svårt att inte låta sig fångas av hennes livsöde. Egentligen vet vi inte särskilt mycket om henne, men genom de få uppgifter vi har anar vi att hon inte var en flicka bland alla andra, när hon växte upp i Sund på 1820-talet.

Och så blev inte heller hennes liv.

När hennes föräldrar gifte sig i september 1811 i Lemland var hon redan några veckor gammal. Fadern Lars Magnus Roos var en drygt fyrtioårig dräng, son till en båtsman i Kulla i Sund, och modern Ulrika Mattsdotter några år yngre och hemma från Österbotten.

Föräldrarna flyttade runt – från Lemland till Sund och vidare till Finström – och dottern, som var enda barnet, följde med. Men redan 1814 dog modern och ett par år senare drucknade fadern, varefter den föräldralösa flickan togs om hand av sin faster, en styrmansänka som bodde i Björby i Sund.

Noteringar i kyrkboken berättar att Helena, som hon kallades, erhöll ”understöd av fattigspannmålsfonden”; hon fick alltså ekonomisk hjälp av samhället för att klara sig.

Så långt förefaller bilden entydig. I kyrkböckerna möter vi en fattig, föräldralös flicka, som dessutom var handikappad. Det var vid den här tiden ingen bra start i livet.

Men sedan finner vi en anteckning som förändrar bilden. I slutet av juni 1824 konfirmerades hon tillsammans med andra Sundsungdomar. ”Med beröm, läser alla Skriftens språk”, skrev prästen vid hennes namn. Det var ett omdöme som ingen annan fick.

Och då hade hon inte ens fyllt tretton. Den vanliga konfirmationsåldern var femton eller sexton år, men hon hade av någon orsak släppts fram redan som tolvåring.

Unik målning

Målningen som återges här intill är unik. Den är tillsammans med en annan, gjord ungefär samtidigt av samma person, de enda kända avbildningarna av Bomarsunds fästning under byggnad.

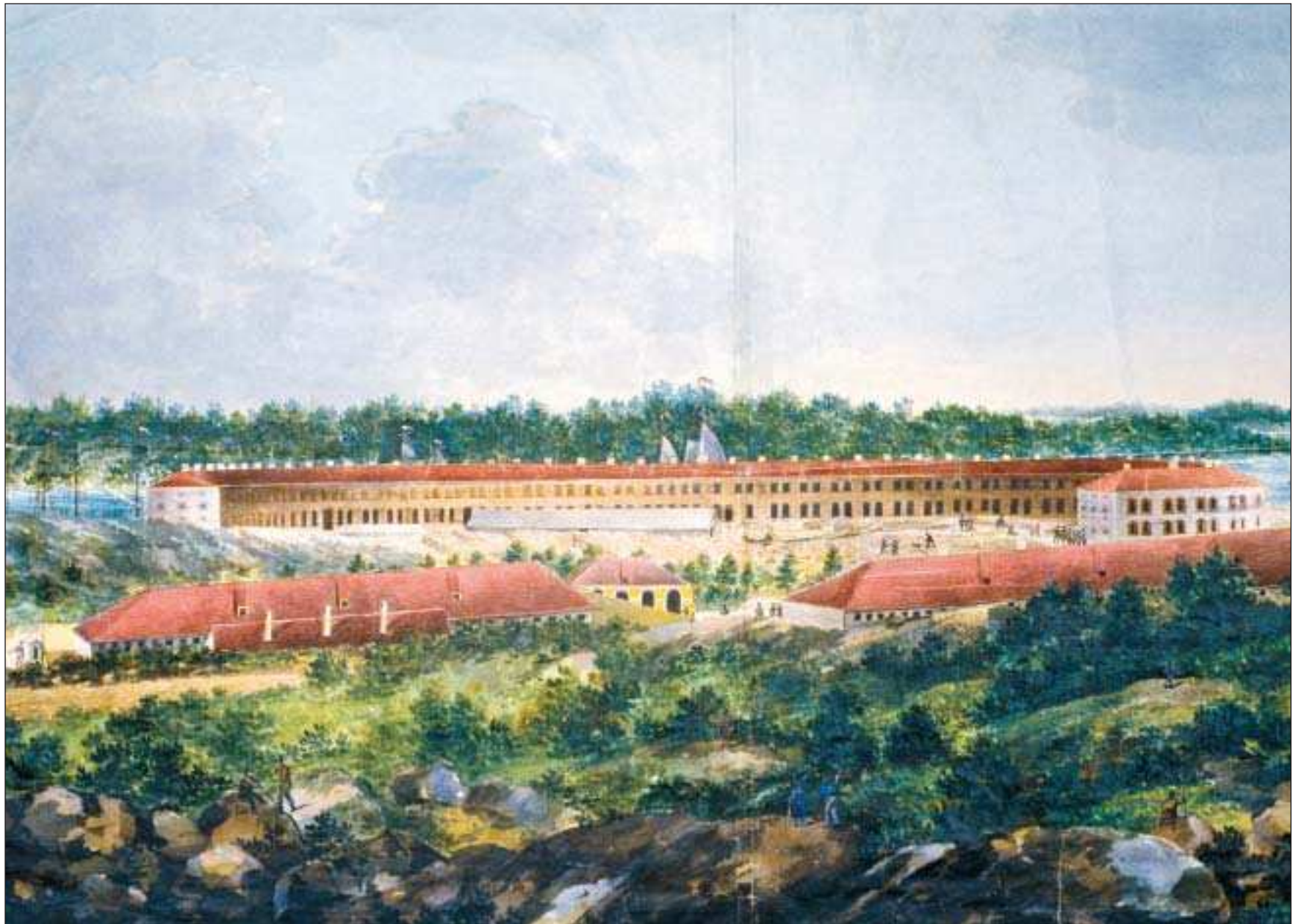
Konstnären var överstelöjtnanten vid ingenjörskåren Fredrik Kuhlman (1800–52), chef för hela det stora fästningsbygget.

Trots sin framskjutna position på Åland i mitten av 1830-talet vet vi inte särskilt mycket om honom. Han var son till en ingenjörsoverste i Viborg och hade alltså gått i faderns fotspår när han blev ingenjör inom militären. Han anlände till Åland sannolikt i början av 1830-talet som kapten, men befordrades 1833 till överstelöjtnant. Några år senare – 1837 – lämnade han Åland för andra kommanderingar.

Och då hade han lärt känna Helena Roos.

Omaka par

Hon hade sexton år gammal flyttat ifrån sin faster i Björby och tjänat ett år som ”pigflicka” i Kastelholm och följande år som piga i Finby innan hon 1829 kom till fästningsområ-

Bomarsunds fästning under byggnadstiden. Målningen är gjord av överstelöjtnanten vid ingenjörskåren Fredrik Kuhlman (1800–52), som i mitten av 1830-talet var chef för ingenjörskommenderingen på Åland, vilket innebar att han var ytterst ansvarig för uppförandet av Bomarsunds fästning. Han lämnade Åland – sannolikt i början av 1837 – och målningen är gjord ungefär vid denna tidpunkt, enligt Bomarsundsexperten Graham Robins som har jämfört målningen med bevarade ritningar och kartor.

det och fick tjänst hos kapten Alexej Apejeff, då chef för ingenjörskommandot.

Apejeff torde ha lämnat Åland med sin familj i början av 1830-talet. Istället kom den betydligt yngre och ogifte Fredrik Kuhlman och övertog inte bara Apejeffs tjänst utan också hans piga.

Och i april 1833 föddes sonen Johan Fredrik.

Att en högre militär gjorde en tjänsteflicka med barn var knappast något särskilt ovanligt i Bomarsund. Men relationen mellan Kuhlman, som vid den här tiden var drygt trettio, och hans elva år yngre piga var uppenbarligen någonting mer än bara en tillfällig förbindelse – trots att de socialt och förmodligen också på andra sätt var ett omaka par; han var ortodox, hon lutheran, hans modersmål var sannolikt ryska, hennes svenska.

Signerade ritningar

Vi vet ganska mycket om hur arbetet med Bomarsunds fästning framskred, men tyvärr väldigt lite om hur människorna som arbetade där – också de högsta cheferna – levde och bodde.

Kuhlman måste ha ägnat en ganska stor del av sin arbetstid åt att granska de många ritningar som hela tiden gjordes över området. Åtskilliga har han godkänt och signerat med sitt namn i rysk skrivstil.

Och vi får väl förmoda att Helena Roos ägnade sin tid åt att sköta hushållet och parets lilla son.

Men i början av 1837 väntade nya uppgifter för Fredrik Kuhlman. Enligt en uppgift ska han då av kejsaren ha utnämnts till byggnadschef för fästningen i Dünaburg (i nuvarande Lettland), medan en annan uppger att han blev chef för ingenjörskommenderingen i sin hemstad Viborg.

Vid samma tid är hans ”hushållerska” Helena Roos och sonen Johan Fredrik antecknade som utflyttade till Sankt Petersburg, men någon motsvarande uppgift för Kuhlman finns inte; han finns inte inskriven i Sunds kyrkböcker eftersom han var av ortodox trosbekännelse.

Men från en notis i Åbo tidning den 15 februari 1837 vet vi att han då befann sig på resa och bodde i stadens gästgivargård. Förmodligen lämnade familjen Åland för gott vid denna tid.

Lämnade militärlivet

Fredrik Kuhlman slutade i det militära 1844 med överstes grad.

Ett drygt år senare – den 25 januari 1846 – gifte han sig i Viborg med Helena Roos, och den fattiga flickan från Björby blev till slut överstinna. Men då torde hon redan han levt

med sin blivande make i åtminstone femton år. Ett knappt år senare föddes makarnas andra barn, dottern Maria Amalia.

Men äktenskapet blev kort. Redan den 17 december 1852 avled maken i Viborg ”till djup sorg och saknad för maka, tvenne barn, anförvanter och vänner”, som det står i dödsannonsen i Finlands allmänna tidning som inte publicerades förrän den 18 februari 1853.

Blev mekaniker

Sonen Johan Fredrik Kuhlman (1833–77) studerade 1846–52 vid Vi-

HÅKAN SKOGSJÖ

HISTORISKT

borgs gymnasium och blev mekaniker, emigrerade till Amerika 1869 men återvände och bosatte sig i Stockholm. Hans äldre son emigrerade till Canada, medan den yngre blev veterinär och arbetade på några mindre orter i Uppland.

Tydligt var det veterinären som ärvde de båda målningarna av fästningen under byggnad som farfa-

der hade gjort omkring 1837 innan familjen lämnade Bomarsund. För senare kom de att ägas av hans dotter Karin Kuhlman (1900–66), som arbetade vid Ab Separator i Stockholm och var ogift.

Hon insåg uppenbarligen att målningarna hade ett större värde än vad man kunde föreställa sig utifrån deras konstnärliga kvaliteter, och på äldre dagar, 1959, tog hon det kloka beslutet att donera dem till Finlands Nationalmuseum.

Fredriks och Helenas dotter Maria Amalia Kuhlman (1846–1915) bodde i Helsingfors och var gift med publicisten Josef August Schuman (1826–96). En son till makarna blev boktryckare i Paraguay.

I Finlands Allmänna Tidning den 3 juli 1857 kunde allmänheten läsa att änkefrun och överstinna Helena Kuhlman, född Roos, hade avlidit stilla den 19 maj i Sankt Petersburg efter en kort och häftig sjukdom i en ålder av 42 år och 8 månader, sörjd och saknad av två barn.

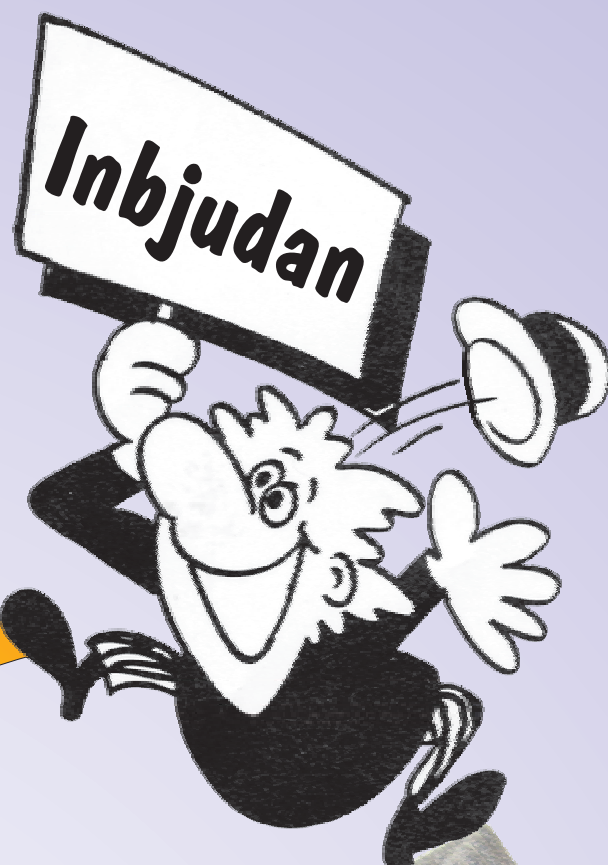
Därmed var ett ovanligt livsöde till ända. Ett fästningsbygge på Åland hade fört samman två personer från skilda världar; socialt, språklig, kulturellt och religiöst. Men ändå kunde de finna varandra.

HÅKAN SKOGSJÖ

STÄDMÄSSA

TISDAGEN DEN 13 NOVEMBER I MARIEPARK KL 9-19

*Ni är hjärtligt välkomna till årets händelse inom städning
På plats finns det 15 utställare*

- FHP-Swep, Vileda
- Famos
- Transmeri
- JWD-Jonmaster, Taski
- Sterisol
- Nilfisk
- Hako
- Lindström
- Metsätissue
- Hygitex
- Stundab
- Cederroth

*Det kommer
att finnas massor
av erbjudanden!*

*Mässan är
avgiftsfri och
ingen förhands-
anmälan behövs*

**NILFISK 930
DAMMSUGARE**

299,-

**NILFISK
SKURMASKIN +
VATTENSUG**

PAKETPRIS

1 690,-

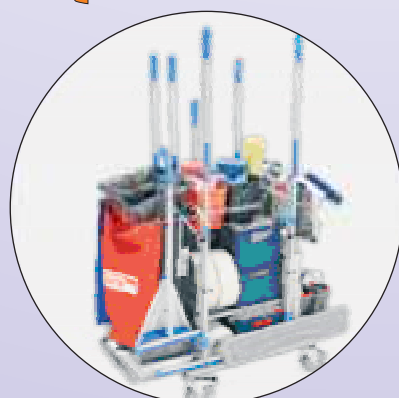
**Famos
PRODUKTER**

-20%

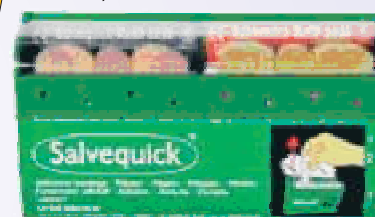

JM MOPPSYSTEM

-20%

**VILEDÄ STÄDVAGNAR TILL
TILL SPECIALPRIS**

PLÅSTERAUTOMAT

16,-

**VID KÖP AV 12 PÅSAR
STERISOL ERHÅLLES
2 DOSERARE**

PÅ KÖPET

**HAKO 430 KOMBI
OBS! ENDA 1 KVAR**

NU 2 990,-

G. Godbyvägen 11 (bredvid Holmbergs)
Öppet vard. 8.30-17.00

TRAGEDIN I TUSBY

Stilla stund började dagen i Kyrkby

I går morse innan lektionerna började samlades alla elever i Kyrkby högstadieskola i auditoriet.

– Vi har tändt ett ljus för av visa vår medkänsla med människorna i Tusby och tragedin som drabbat dem, sade rektor Gerts Friman.

Flaggan vajade på halvstäng på skolgården och eleverna satt tysta medan stilla musik spelades och Gerts Friman talade.

– Man tror inte att det kan hända, men händer ändå, sade han och hänvisade till det förslag på åtgärder som undervisningsministeriet skickat ut till alla skolor tidigare på morgonen.

– Från finska myndigheters håll vill man att vi skall påminna om att hoppet finns kvar. Det som har hänt är hemskt men det skall inte hända på nytt. Det skall vi se till.

Medkänsla

Gerts Friman uppmanade också alla elever att diskutera efter behov. Eleverna får gärna ta kontakt med enskilda i personalen och diskutera i klassrummet.

– Det är jobbigt att prata om hemska saker, men man skall göra det ändå.

Eleverna **Lina Öhberg** och **Amanda Valkonen** tror att de vill diskutera skottdramat i klassrummen under dagen.

– Man tänker ju lite att tänk

om det händer här här, säger Amanda.

Amanda, Lina, **Simon Rosenberg**, **Jeremia Helén** och **Joachim Fagerström** fick veta om skottdramat av sina föräldrar i går

på eftermiddagen. De tycker det är bra att man har stunder där hela skolan samlas.

– Man visar sin medkänsla mot de som är drabbade, det är bra, säger Amanda.

Hur känns det?

– Äckligt, säger Joachim Fagerström.

Svårt

Det var självklart för Kyrkby högstadieskola att samla till en stilla stund på morgonen efter skottdramat.

– Hur skulle vi ha kunnat göra annorlunda? säger Gerts Friman.

Han försökte i sitt tal förmedla vad som hänt på ett sakligt sätt samtidigt som han ville lämna öppet för frågor och tankar.

Var det svårt?

– Det var jättesvårt.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax

Känner med. Amanda Valkonen, Lina Öhberg, Simon Rosenberg, Jeremia Helén och Joachim Fagerström tyckte det var bra med en still stund för att visa medkänsla.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Stilla. Rektor Gerts Friman tände ett ljus och talade om tragedin i Tusby innan lektionerna började i Kyrkby högstadieskola.

"Skolan är ju den största tryggheten"

Overkligt.

Det är så det känns för gymnasieeleverna **Staffan Lindström**, **Erika Lindholm** och **Oskar Söderlund** som sitter i lyceets bibliotek och pratar om skottdramat i Tusby.

– Sánt här brukar ju bara hända på ställen som inte är lika nära. Nu känns det som om det händer på vår bakgård, säger Staffan Lindström.

Erika Lindholm var till Tusby för bara några veckor sedan. Hon var coach för lag-FM i segling och har svårt att tänka sig att någon av dem hon träffade då kanske är drabbad nu.

– Det känns konstigt att jag kanske träffat någon av dem som dog i går. Mina seglar-kompisar känner kanske någon, jag vet inte.

Det har inte pratats så mycket om händelsen bland eleverna i skolan.

– Det är ju inte kul att prata

om det precis. Och vad skall man säga? säger Staffan Lindström.

– Många har säkert svårt att ta det till sig och reagera, säger Oskar Söderlund.

Rädda är de inte. Men de menar att det känns lite läskigt.

– Man blir paranoid, det kan ju lika gärna hända här. Den hundra procentiga tryggheten är borta, säger Staffan Lindström.

– Allt kommer bara närmare hela tiden. Allt blir osäkrare, säger Oskar Söderlund.

Inte rädd, men

De tror att identifikationen är starkare eftersom massakern inträffade på en skola.

– Jag hade nog inte reflekterat lika mycket om det hade hänt på en buss, säger Staffan Lindström.

– Skolan är ju den största tryggheten, ens andra hem, säger Erika Lindholm.

Är ni rädda?

– Inte är jag rädd, men man

Stöder varandra. Oskar Söderlund, Erika Lindholm och Staffan Lindström har reflekterat mycket över skottdramat.

Foto: ERKKI SANTAMALA

får ju en annan verklighetsuppfattning, säger Staffan Lindström.

KARIN ERLANDSSON

Problemen kan bli synliga i uppsatser

Det är i den fria uppsatsskrivningen som ungdomar med problem kanske kan framträda. Det tror gymnasielärarna **Elisabeth Ekman**, **Kjell Nilsson** och **Nahid Broström**.

Ända sedan nyheten om dödsskjutningarna lades ut på internet i går har lärarna diskuterat händelsen.

– Det kunde ha varit var som helst, säger Elisabeth Ekman.

Många svar finns inte i lyceets lärarrum dagen efter massakern i Tusby. Men lärarna diskuterar och pratar och försöker förstå.

– Hur har det kunnat gå så här långt? En händelse som den här måste ha försiggått av en lång period av vanmakt, säger Kjell Nilsson som är prorektor och just hållit i den tysta minut som arrangerats för hela skolan.

– Tankar som är otillåtna kan röra sig i alla människors

Elisabeth Ekman.

Foto: ERKKI SANTAMALA

huvuden, men vad är det som gör att man går över gränsen? säger Elisabeth Ekman.

Rop på hjälp

Youtubeverkligheten funderar lärarna mycket över.

– Skall man ringa till polisen så fort någon fjortis sätter ut något destruktivt? Eller skall man säga att man visste men inte gjorde något?

– Kanske borde vi läsa elevernas signaler bättre. Speciellt

vi som sysslar med fri skrivning på lektionerna får ju veta en hel del. Då man skriver ger man ofta utlopp för mycket man inte skulle säga, säger Elisabeth Ekman.

– Den fria skrivningen kan också vara ett rop på hjälp. Eleven vet att någon läser, säger Kjell Nilsson.

Vardagslunk

Några fler gemensamma samlingar har inte planerats. Man får ta det som det kommer och vart efter.

– Jag diskuterade i klassen på förmiddagen men det dröjde innan någon sa något. Jag tror att eleverna är i chock, säger Nahid Broström.

– Vår erfarenhet visar att det är skönast för de flesta att man återgår till det normala efter att man visat sin uppmärksamhet en kort stund. Åltandet gnar inget. Efter tsunamin var det många som sa att det var tryggt att komma tillbaka i vardagslunken, säger Kjell Nilsson.

KARIN ERLANDSSON

TRAGEDIN I TUSBY

y högstadieskola

Foto: ERKKI SANTAMALA

Ge barnens frågor tid

Föräldrarna skall ta sig tid att diskutera då barnen vill prata om tragedin i Tusby. Det säger Lisette Isaksson som är kurator i skolorna på norra Åland.
– Låt barnen prata. Som vuxen skall man inte trassla in sig i sina egna funderingar utan låta barnen ställa frågor och ta upp vad barnen själva tar upp.

Lisette Isaksson har, liksom alla andra, svårt att formulera sig då hon skall prata om dödsjutningarna i Tusby i onsdags.

– Alla är lika frågande. Ingen förstår hur det kunde hända och ingen kunde ha tänkt sig innan att det skulle hända. Ingen förstår hur någon i sin desperation kan välja att ta flera med sig då man dör. Det är det som hela världen ställer sig frågande inför i dag.

Ge tid

Lisette Isaksson tror att speciellt äldre elever kan referera till

vad som hänt och identifiera sig med eleverna i Tusby.

– Som vuxen skall man ge sig tid. Det finns inget förnuftigt att säga, men man skall vara öppen för samtal med sina barn.

Som vuxen skall man låta barnen bestämma nivån på samtalet och inte styra samtalet själv.

– Lyssna på vad barnen funderar. Låt det ta den tid det tar och låt vad som helst komma upp.

Kan samma sak hända här?

– Om man i dag frågar de som bor i Tusby samma sak svarar de troligen ja, det kan hända var som helst. Men själv vill man förstås inte tro det.

Svårt veta innan

Lisette Isaksson möter i sitt arbete många barn och ungdomar som mår dåligt. Men det är svårt att läsa in det beteende som eleven i Tusby visade sig ha.

– Tydligt är det fråga om ett psykiskt illamående här.

Är internet en risk?

– Jag ser inte risker med nätet, men tydligen har internet blivit en arena för många olika måenden. Något som expertisen måste fundera över är vad som gör att mördaren hade ett behov att visa för hela världen vad han skulle göra.

Skall man gå omkring och vara rädd?

– Nej, absolut inte.

KARIN ERLANDSSON
 karin.erlandsson@nyan.ax
 tfn 528 467

Att övervaka internet skulle aldrig ta slut

Gärningsmannen som sköt i skolan i Jokela lade dagen innan ut en video på internet. I videon avslöjade sina avsikter.

Det finns inte någon som övervakar hotfullt material på internet

– Om man funderar över hur många olika webbsidor det finns i olika länder så hur kunde

Historialäraren är sommarårlänning

Kim Kiuru är psykologi- och historialärare i Jokela skola. Somrarna tillbringar han på Torsholma.

Kiuru är en av de mest intervjuade efter massakern.

Kim Kiuru säger till Dagens Nyheter att han gick ut i korridoren klockan 12.15 då rektorn i högtalarna beodrade att alla skulle stänga in sig i klassrummen, berättar .

Kiuru såg förövaren strax efter att man hört skottlossning.

– Han sprang mot mig från branddörrarna med vapnet i hand och skrek för full hals, säger han till FNB.

Kim Kiuru uppmanade sina elever att slänga sig ut genom fönstren. Själv klarade han sig undan genom att gömma sig i trapphuset, säger han till DN: s korrespondent **Stefan Lundberg**. Kiuru lyckades ta sig ut på skolans gård. Då han sprang längs korridoren såg han en död kvinna ligga på golvet.

– På gården såg jag mina elever genom fönstret. De frågade vad de borde göra och jag sade åt dem att hoppa ut genom fönstret. Blodiga och kalla promenerade vi sedan till kyrkan i Jokela, säger Kiuru till FNB. (ke)

Lärare. Kim Kiuru är historia- och psykologilärare i Jokelaskolan. Somrarna tillbringar han på Torsholma. Foto: LEIF WECKSTRÖM

TUSBY

- Tusby (finska Tuusula) är en kommun i landskapet Nyland i Södra Finlands län.
- Tusby har 34.890 invånare.
- Tusby är enspråkigt finskt men var fram till och med 1943 tvåspråkigt med finska som majoritetsspråk och svenska som minoritetsspråk.
- Jokela skolcenter ligger på Jyväkuja i Tusby.

- Skolcentret består av två skolor, högstadiet och gymnasiet.
- Högstadiet har 325 elever och gymnasiet 160.
- Samarbetet mellan skolorna är tätt. De delar på samma skolbyggnader, en stor del av lärarkåren och har en gemensam rektor.
- Källor:** Wikipedia och FNB

CKP: han ville döda så många som möjligt

Gärningsmannen bakom skottdramat i Jokela ville ta så många som möjligt med sig, säger kriminalöverkommissarien Tero Haapala på Centralkriminalpolisen.

– Allt pekar på att om han gör något så ska det vara något stort.

Haapala tror att slumpen hade en stor betydelse för vilka som föll offer för 18-åringen.

Det var skolans rektor, en hälsovårdare, fem pojkar och en flicka som dog av 18-åringens kulor på onsdagen. Hälsovårdaren som var kort och smal misstogs först för en elev, säger Haapala.

Mördaren lämnade efter sig ett självmordsbrev som är i polisens innehav. Den misstänkte tycks ha agerat ensam och han var utrustad med 500 patroner. I skolan har polisen hittat 69 patronhylsor. Mannen var också utrustad med tändvätska och försökte tända eld på skolan utan att lyckas.

Gärningsmannen avled på Tölö sjukhus sent på onsdagskvällen. **Pekka-Eric Auvinen** hade skjutit sig själv i huvudet efter massakern.

Auvinen sköt det sista skottet klockan 12.04. Han togs emot på sjukhuset klockan 14.45. Haa-

Fakta/Massakern

- Åtta personer dödades då en elev gick bärsärkagång i skolcentret i Jokela i Tusby på onsdagen. Till slut sköt förövaren, en 18-årig abiturient, sig själv i huvudet och dog på sjukhuset samma kväll. Tolv andra elever skadades, en av skotten och de andra då de hoppade ut genom skolbyggnadens fönster.
- Sex av dödsoffren är elever i högstadie- eller gymnasieåldern. Det sjunde offret var skolans hälsovårdare och det åttonde dödsoffret var skolans kvinnliga rektor. De träffades alla av flera skott.
- Förövaren skadades kritiskt när han sköt sig i och läkarna gav inte mycket hopp om hans överlevnad. Han dog 22.14 på onsdagskvällen på Tölö sjukhus.
- Abiturienten begick mas-

sakern med en miniatyrpistol som han hade licens för. På tisdagen lade han ut en videosnutten som varnade för den kommande massakern på YouTube. Videosnutten har titeln Jokela High School Massacre, 7.11.2007. Det är ännu oklart om det finns flera personer bakom videon.

■ Videosnutten börjar med en bild av skolbyggnaden i Jokela. Efter det visas en bild på en man som siktar mot kameran med en pistol. YouTube tog bort videosnutten på onsdagen. Då hade den hunnit laddas ner minst 200.000 gånger.

■ Under torsdagen uttryckte många sin sorg genom att kommunicera med varandra på internet och bilda grupper på Facebook.

Källa: FNB

pala säger att han inte kommer ihåg exakt vilken tid gärningsmannen hittades i skolan.

– Vi måste gå igenom alla lokaler för att det inte skulle finnas några överraskningar.

När polisen hittade Auvinen var det genast klart att han var gärningsmannen.

– Polisens taktiska metoder förutsätter att man ser till säker-

heten. Det fanns ju fortfarande elever i skolan. Vi försöker minimera ytterligare skador. Det kan ibland verka gå långsamt, men taktiken har klart avsikt.

Haapala säger att gärningsmannen fördes till sjukhus genast då han hittades.

Alla de tolv skadade som fördes till sjukhus har fått åka hem. (FNB)

– Det vore en dålig sorts efterklokhet.

Det som också gör det svårare att ingripa är att materialet kan vara på utländska servrar och olika länder har olika lagar vad beträffar var gränserna för yttrandefrihet går. Ansvaret för övervakningen av innehållet på en internetsajt ligger hos den som uppehåller webbsidorna. (FNB)

Nöje

Redaktör: Malin Lundberg

Nöjen längs Nygatan

■ I helgen spelar det svenska rockbandet **Pound** på Dinos. Bandet bildades i Borlänge 2004 och de spelar hård alternativ rock med pop-influenser. Pound utgörs av **Stefan Gustavsson** (sång och gitarr), **Janne Korpela** (gitarr) **Samuel Granath** (trummor) och **Christian Larsson** (bas och sång). Bandet har varit på Åland tidigare, 2005 och 2006 uppträdde de på Alvas.

På Pounds myspace-sida, www.myspace.com/poundonline, kan ni lyssna på dem i förväg så ni vet vad ni har att vänta på Dinos i kväll och i morgon. Förutom Pound underhåller även en rock dj dessa dagar.

På Arken i kväll spelar **Dj Totte**. I morgon är det **Jukebox** som spelar i nattklubben och på gubbhyllan håller **Conny Henrix** takten. (ml)

TV-fest i helgen

■ Den MCA-kund som i helgen bara vill ligga hemma i soffan kan vara lugn.

– Tillsammans med övriga leverantörer av kabel-tv i Finland bjuder MCA på hela sitt kanalutbud. Okodat! skriver MCA:s vd **Ove Andersson** i ett pressmeddelande.

Det här betyder att tittarna kan ta del av totalt 53 kanaler.

– Det här ger våra kunder möjlighet att se vilket enormt utbud av kanaler som MCA egentligen har. Här finns många julklappar att välja mellan, säger Andersson.

TV-festen börjar i kväll klockan 18.00 och pågår till klockan 08.00 på måndag morgon. (ml)

Iron Maiden på Olympiastadion

■ Heavyrocklegendererna **Iron Maiden** spelar på Olympiastadion nästa sommar. Konserten hålls den 18 juli. Gruppens turné Somewhere Back In Time – World Tour 08 blir den största rockturnén i Norden någonsin.

Maiden spelar på sex orter och väntas samla en publik på sammanlagt över 250.000 personer.

Iron Maiden besökte Finland senast ifjol. Då genomförde gruppen tre slutsålda konserter inför sammanlagt 31.600 åskådare.

Biljetterna till Stadionkonserten säljs från och med den 12 november klockan 09.00.

Iron Maiden har under sin karriär sålt närmare 70 miljoner album. I Finland har gruppen sålt över 500.000 skivor. (FNB)

Fred säger:

Planerna på en ny golfbana väcker frågor: dels måste man tänka på miljöpåverkan, dels är den finansiella biten långt ifrån solklar. Men framför allt måste man noggrant beräkna hur höga halter av solariebrända, välbärgade, arroganta moderater i pastellfärgade pikétröjor och högt uppdragna dockers det åländska samhället klarar av.

Veckans gäst: Linnea Tillema

Lyssnar på just nu: Det delvis åländska bandet Oriel Joans låt "Knuckles Whiten" för att den får hudhåren att resa sig och för att jag bara älskar raden "when you lick your dry lips and shake the dust from your tired hips". Tusenfalt tack Lars Bomansson. Du är för bövelen genialisk.

För övrigt... Missa inte deras helt säkert enastående framträdande på Café String (Bondegatan) i Stockholm den 21 november. Klockan åtta!

Rockveteraner. På lördag uppträder Masters of Rock på Park. Gruppen som bildades redan 1972 lovar att bjuda på en bra blandning av stand-up och rock.

Rockrävar showar på Park

På lördag uppträder showgänget Masters of Rock på Park.

– Det unika är gruppens koncentration på en blandning i form av "StandUp-BoogieRock", man kan säga att det är en korsning mellan Babben Larsson och Rolling Stones, om man skulle vilja beskriva det enkelt, säger gruppens basist Roger Björklöf.

Masters of Rock kallar sig gärna för rockrävar. Med all rätt. Gruppen bildades nämligen redan 1972.

Därmed inte sagt att gubbarna, ja man måste nog få kalla

dem för det, har spelat tillsammans i 35 år. Gruppen upplöstes redan 1975. 2003 återförenades gruppen, och enligt basisten Björklöf har återföreningen inneburit succé.

– Vi återförenades egentligen för att göra en enda spelning som en krögare bad oss göra. Men det var så roligt så sedan har vi kört på.

Björklöf berättar att gruppen från början var mer inriktade på gladrock.

– När vi började på 70-talet spelade vi till exempel **Jerry Lee Lewis** och låtar i stil med Tutti Frutti. Nu har det blivit mer hårdrock.

Björklöf berättar också att

blandningen med musik och stand-up är något som har växt fram med tiden.

– När vi spelat på vår Stampen i Gamla stan i Stockholm har vi märkt att det varit en framgångsrik blandning. Det räcker inte med bara humor eller bara musik, publiken vill ha en blandning.

Stampen har blivit något av Master of Rocks hemmaarena. När de inte turnerar håller de till där. En spelning i månaden är ungefär vad de brukar göra på Stampen.

– Därifrån är vi vana med att spela för personer i varierande åldrar. De som kommer för att se oss på Park på lördag kom-

mer säkert att ha roligt, vare sig de är tio år eller 99.

Dansbandssvängen

Masters of Rock löstes som sagt upp 1975.

– Vi gick till andra grupper, vissa var intresserade av gladrock, andra av jazz och andra av dansbandssvängen. Det var då dansband började slå igenom i Sverige. Det gick att leva som dansbandsmusiker då, men inte som rock 'n' roll artist.

Nu är det dock rock som gäller och bandet har inga tankar på att sluta på nytt.

– Det här är så roligt. Anledningen att man upplöses är ju att man går varandra på nerver-

Fakta/Medlemmar:

Stone George Alsne

- Sång, konferencier, motor med mera.

Rolle Morell - Sologitarrist.

Roger Björklöf - Bas.

Tommy Pettersson - Trummor.

Chris West - Rockkung.

Källa: www.mastersofrock.se

na. Nu tycker vi om att umgås med varandra, det är mycket för den sociala biten vi gör det här också, säger Björklöf.

Masters of Rock spelar tre set på Park på lördag. Med sig har de **Chris West**, en 50-talsrockare som kvällens gäst.

– Han framför sina Chris West hits från 1959, något som får räknas som en synnerligen unik upplevelse.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Nya speltider på Arken

På Arken är flera nyheter på kommande.

Bland annat skall man snart kunna äta tapas i lobbyn och dansa i restaurangen ända fram till klockan kvart i tre på natten.

– Vi kommer i fortsättningen att satsa ännu hårdare på vår restaurang, det betyder att både maten och musiken skall få mer utrymme på lördagskvällarna, skriver Arkens **Tony "Trumman" Mattsson**.

Trumman berättar att man som ett led i detta ändrar speltiderna för dansbanden. Framöver kommer de att börja spela ungefär halv elva på kvällen, en timme senare än

tidigare, och hålla på fram till kvart i tre på natten, till skillnad mot kvart i två tidigare.

– Tidigare har dansbanden börjat spela för några få dansare klockan halv tio, den tiden sitter fortfarande många till bords mitt i middagen, och dom har ofta blivit störda av musiken, säger Trumman.

Han berättar också att många besökare har undrat undrat varför Arken inte har fler barer öppna i restaurangen.

– Vi kommer i fortsättningen att ha den stora baren vid dansgolvet öppen på lördagar och andra danskvällar, så dom båda restaurangbarerna stänger alltså en timme senare i fortsättningen.

En annan nyhet som Trumman berättar om är att Arken i fortsättningen kommer att servera tapas i lobbyn.

– Måndag till torsdag serveras det olika smårätter som bland annat marinerade oliver, samt olika sallader och mackor.

Att Avancia så småningom flyttar ut ur sina lokaler kommer troligtvis också att leda till förändringar på Arken, men dessa vill Arkens vd **Ann-Louise Djupsund** ännu inte berätta om.

– Vi har inte bestämt oss helt ännu, vi väntar med att berätta tills vi har bestämt vad vi skall göra med utrymmet, säger hon.

För övrigt fortsätter Arken

Nöjespalats. Arken gör vad de kan för att locka gäster. Nu introducerar de tapas i lobbybaren. En trappa upp låter de dansbanden spela längre än tidigare, numera till kvart i tre på natten.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

som vanligt, med dansband i restaurangen och coverband eller dj i nattklubben. Nästa fredag är det dags för stand-up igen. Då kommer radio-

profilen **Pontus Enhörning** till Åland.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Tomas Henriksson, Åland 24

Lyssnar på just nu: Britney Spears nya platta "Blackout". Hon är tillbaka med en superskön skiva som ger mig den rätta partykänslan.
För övrigt... längtar jag till julafton. Jag vill känna julstämningen och bara njuta av lugnet tillsammans med familjen och vännerna.

Malin Lundberg:

Lyssnar på just nu: Jill Johnssons version av gamla hiten Angel of the morning. Roligt att en låt skriven 1968 håller lika bra nästan 40 år senare.
För övrigt... är det roligt att Hurriganes kommer till Åland i december. Men de flesta är ju döda redan, så frågan är vem det är **Remu Aaltonen** skall släpa med sig?

Volmar vet

Volmar vet att den mest positiva mexikan-ska rapparen heter **Jay Sí**. Volmar är övertygad om att världens vindaste bilmärke är **Chevrolet**. Som gammal strandnäsare vet han dessutom att alla hans snusande vänners drömrsmål är **San Frängsisco**.

Wikipedia hjälper dig i jakten på kunskap

Är du i enormt behov av en känd alban? Eller borde du uppdatera dina kunskaper om öarna i Norrtälje kommun? Kanske är ditt stora intresse trebokstaviga akronymer?

Om du svarat ja på ovanstående frågor är Wikipedia platsen för dig. Här finns listor för alla olika intressen.

Wikipedia är det virtuella uppslagsverket som numera alla hänvisar till. På gott och på ont. Oavsett är det en värld för nyfikna och kunskapstörstande människor.

Eller för dem som bara vill ha lite skoj.

Vad sägs om följande listor du kan söka på:

Lista över kända albaner: Det är inte vilka albaner som helst. Nej det är kända albaner. Här kan du bland annat få information om **Lekë Dukagjini** som var en albansk prins på 1400-talet och som stiftade lagar som levde kvar fram till det moderna Albanien skapades. Se där, något att skryta med på nästa fest.

Alfabetisk lista över fiktiva platser: Är det nog svårt för dig att hålla reda på Ålands alla öar och kobbar är detta inte listan för dig. Dessa platser som nämns här finns nämligen inte. Men kunskapen om dem är riktig. Och ytterst nödvändig. Visste du till exempel att Ankeborg ligger vid kusten i den fiktiva delstaten Calisota och

att Gåseborg är närmaste grannstad?

Lista över indonesiska skådespelare: Om du ofta hamnar i en situation där du frågar dig "Hm, vad hette nu hon i den där skräckfilmen från Indonesien" så ska du klicka dig vidare till **Suzzanna** som är Indonesiens största filmstjärna i skräckgenren.

Alfabetisk lista över kända personer som avlidit i flygolyckor: **Buddy Holly**... Med flera. Med flera.

Lista över filmer och böcker vars svenska titlar inte är direktöversatta från originalspråket: Listan vi alla väntat på. Listan som antligen reder ut en gång för alla vilken James Bond-film som är vilken. Till exempel är Dr. No på

svenska Agent 007 med rätt att döda, For your'e eyes only blev Ur dödlig synvinkel och From Russia with Love fick titeln Agent 007 ser rött.

Lista över trebokstaviga akronymer: Detta är listornas listor. Har du en förkortning på tre bokstäver utan att veta vad den står för? Klicka dig då fram hit och en aldrig sinande källa med kunskap öppnar sig framför dig. Att bara gå igenom listan i sig är roligt. AAA, AAB, AAC, AAD...

Lista över öar i Norrtälje kommun: Jodå, här är även den...

Som objektiv och kritisk källa har vi använt sv.wikipedia.org.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax

Nytt på dvd

Bland veckans dvd-nyheter hittar vi en thriller som hyllas, och en thriller som sägas, av recensenterna.

Även ett drama och en äventyrsfilm finns bland de nya filmerna.

Death Proof

Thriller

– För Austins coolaste DJ, Jungle Julia, innebär mörkret att hon kan koppla av med sina två närmaste vänner, Shanna och Arlene. De tre tjejerna ger sig av ut i natten och får folk att vända sig efter dem vart de än visar sig. Men all uppmärksamhet är inte av godo; i deras spår följer Stuntman Mike. Medan tjejerna kopplar av med en öl i baren väntar Mikes vapen, hans bil, runt hörnet. Han är den mest märkliga och skrämmande seriemördare man kan träffa på.

– Styrkan i "Death Proof" ligger i att biljakskevenerna varvas så snyggt med tjejtugg utöver det vanliga. Filmens två kaxiga tjejgäng bjuder mellan varven på state-of-the-art **Tarantino**-skitsnack som i sina bästa stunder för tankarna till **Travoltas** och **Jacksons** hamburgerprat i "Pulp Fiction", skriver recensenten **Jacob Åsell** på www.moviezine.se som ger filmen en fyra i betyg.

Lucky You

Drama

– Proffsspelaren Huck Cheever möter den oemotståndliga Billie Offer och lär sig att handskas med kärleken på samma sätt som han handskas med spelkort – genom att lita på hjärtat i stället för på hjärnan. Huck försöker skrapa ihop de 10.000 dollar som krävs för att han ska kunna köpa in sig i finalen i Poker-VM, även om (eller kanske därför att) det innebär att han måste spela mot sin far, som har vunnit turneringen två

gångar och som Huck har ett minst sagt svalt förhållande till.

På www.lovefilm.se har medlemmarna gett filmen betyget 2,5.

– En okej film om en poker-spelare som gör vad som helst för att kunna vara med i den stora turneringen. Rivalitet mot sin far gör de inte lättare. Ingen Rounders på långa vägar, men ändå en helt okej rulle, skriver en av medlemmarna i en kommentar.

Kallt byte

Thriller

– I Kallt byte åker fem ungdomar till Jotunheimen i jakt på ett orört fjäll att åka snowboard på. Men en olycka sätter stopp för deras planer. Utan mobiltäckning och långt ifrån civilisationen måste de tillbringa natten i ett gammalt och till synes övergivet fjällhotell. Under nattens gång blir de varse att det lurar okända faror på fjället och att de inte var så ensamma som de trodde.

På www.filmtpiset.se får filmen en etta i betyg av en recensent. Enligt honom är det de många klichéerna som bidrar till filmens låga betyg.

– Några personer insnöade i ett gammalt hotell, en telefon som inte funkar, ett skafferi som de gömmer sig i, en galen man med yxa, osämjan mellan personerna i gänget, jag kan hålla på hur länge som helst..., skriver recensenten.

Wolfhound

Äventyr

– Legendan berättar om en mäktig krigare som ska befria människorna från de mörka gudarnas skräckvälde. I kampen mellan ont och gott måste Wolfhound lära sig bemästra både svärdets och kärlekens makt, för att bli den hjälte ödet avsett.

Källa: www.buylando.se

Rockkillar. Jouja Shafiei, längst fram, och Biomech släppte en ny skiva i somras. Nu är Jouja på gång med nytt material.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Jouja släpper nytt

Jouja Shafiei jobbar som bäst på en ny projekt. I vår beräknar han kunna släppa plattan som går under namnet Schizophrenia.

Det var inte så länge sedan som Nöje träffade Jouja Shafiei då han tillsammans med de övriga killarna i bandet **Biomech** släppte skivan Spastic Waveform. Nu är Jouja aktuell igen, med en ny platta som planeras till sommaren.

På Joujas myspacesida, www.myspace.com/jouja finns fyra

låtar uppladdade, men Jouja poängterar att de ännu är omixade och oklippta och behöver mycket jobb.

– Under vintern och de följade månaderna kommer lite inspelning att göras och förhoppningsvis också all mix och editing, skriver Jouja på hemsidan. Till sommaren är det meningen att Schizophrenia skall släppas, med låtar som varierar från metal till akustisk rock och indie, vissa med tidigare band och vissa med band som Jouja spelar med nu. (ml)

FRÅGELÅDAN

Pia Bengts är 15 år och hon bor i Mariehamn med sin familj.

På fritiden gillar Pia att segla, träna och umgås med sina vänner. Hon går i Övernäs högstadieskola i nian. Nöje ställde 10 snabba frågor till henne.

Har du några fobier?

– Jag är rädd för djur, speciellt katter, och jag hatar att vara instängd i trånga mörka utrymmen.

Dagens ord?

– Ta den hårda vägen så känns livet lättare efteråt, säger Pia och skrattar hejvilt i fem minuter.

Vad längtar du efter just nu?

– När jag ska till Teneriffa med min kompis **Stella** och hennes familj.

Motorbåt eller segelbåt?

– Segelbåt, men om man ska komma snabbt fram så väljer jag nog motorbåt.

Vad får dig att skratta?

– Det mesta, men Stellas grimas slår nästan allt.
Om du skulle sälja en kroppsdel, vilken skulle det vara och hur mycket skulle den vara värd?

– Någon av mina tår, helst lilltitan. Den skulle kosta 1.385 euro.

Har du någonsin vält en ko?

– Haha, nej. Men det skulle vara kul!

Vilken är din favoritseriefigur?

– Svampbob, helt klart!

Vilket är bäst hund eller katt?

– Hund.

Vad tar du med dig till en öde ö?

– En mobil, lite mat och en kajak.

TEXT OCH FOTO: STELLA PIPPING (PRAO)

FILM, SPEL, MUSIK

Magazin, Torgg.6, tel. 12 154 Öppet: mån-fr 9-17, lör 10-14

AKTIELÄGENHETER i Mariehamn

-SÄLGSTIGEN

Trevlig gavellägenhet byggd i flera etage med bostadsyta 118,5 m², inrymmande vardagsrum, kök, hall, klädkammare, toalett, två sovrum, badrum samt sovrums/gillestuga med bastuavdelning och dusch på bottenplanet. Rymliga balkonger och terrasser mot öster och mot väster. Elvärme med värmeåtervinning. Kallgarage med motorvärmare. Kallförråd. Byggnadsår 1988-89. Gård med planteringar och stenläggning. Skuldfritt bolag. Tillträde 31 december 2007. Bolagsvederlag: 59,25 €/månad (0,50 €/m²)

Utgångspris: 230.000 €

-NORRAGATAN

Central aktielägenhet bekvämt på I våningen med bostadsyta 56,6 m², fördelad på vardagsrum, sovrums, kök, hall, badrum, WC och klädkammare. Badrum med badkar. Balkong mot väster. Förråd och kylförråd i källarplanet. Byggnadsår 1973. Fjärrvärme. Gemensam bastu och tvättstuga i källarplanet. Skuldfritt bolag. Tillträde genast vid köpslut. Bolagsvederlag: 147,20 €/månad

Utgångspris: 125.000 €

-EKSTIGEN, tvåa 55m², bekvämt i markplan.

Utgångspris: 98.500 €

-CEDERSVÄGEN, renoverad trea 81 m².

Utgångspris: 162.000 €

Torggatan 5, 22100 Mariehamn

Tel 17 760, fax 22 260

www.fastighetscenter.aland.cc

Hållbart och snyggt för barnfamiljen

I Riikka Åströms butik "Familia" kan du köpa det mesta som har med barn och familj att göra.

– Att barnens saker är fina och praktiska, och att de kan uppskattas också av vuxna tycker jag att är viktigt, säger Riikka till Nya Åland.

– Det var då jag väntade min första pojke som tankarna på att starta en affär med fokus på barn och familj dök upp. Riktigt bra kläder, leksaker och tillbehör för barn, var något jag saknade på Åland, berättar Riikka Åström.

Nu har det blivit verklighet av planerna. I dag öppnar den nya butiken "Familia" på Ålandsvägen 88.

– Tanken är att vi ska erbjuda produkter som är hållbara, funktionella och snygga. Jag är nog med att välja märken som ännu inte finns på Åland. Meningen är att ta in sådana kläder och saker som kan användas länge och som barnet kan växa upp med, säger Riikka.

Nordisk design

Produkterna beskriver hon som trendiga, i snygga färgkombinationer och mönster, men samtidigt klassiskt sparsmakade. Med andra ord en ganska typisk nordisk design. En tanke är att leksaker, tillbehör och möbler till barnen ska bli som en

del av inredningen, att också föräldrarna ska tycka att sakerna är snygga.

I butiken finns även en hel del varor i unisexmodell.

– Det är många föräldrar som vill undvika att köpa alltför "flickiga" och "pojliga" kläder och leksaker till sina barn. Här säljer vi sådana leksaker som både flickor och pojkar tycker om att leka med, säger Riikka

och berättar att hon strävar efter att ta in mycket färgglada pojkläder, något som hon tycker det har varit svårt att hitta åt sina egna barn.

Riikka betonar dock vikten av valfrihet. Självklart ska man också kunna erbjuda söta prinsessklänningar och tuffa killbyxor till den som vill köpa det. En kombination av könsneutrala kläder och lite mer typiska flick- och pojkläder är vad hon kommer satsa på.

Ammande

Även mamma- och pap-pakläder säljs i affären. En trend är att ha kläder eller smycken som visar att man hör ihop inom familjen. Till exempel kan mönstret i förälderns skjorta gå igen i bebisens mössa, eller pärlorna i halsbandet symbolisera de olika familjemedlemmarna.

Att ta in praktiska och fina kläder för ammande eller väntande mammor är såklart också viktigt tycker Riikka.

Inget slit och släng. Att hålla sig uppdaterad och välja varor med omsorg är oerhört viktigt. Det man köper ska hålla länge och kunna användas på olika sätt, tycker Riikka Åström, ägare till den nya butiken "Familia".

– Vi säljer till exempel snygga amningstoppar, (vars knäppning underlättar amningen), och sköna tunikor som täcker magen då man väntar. Väldigt populärt nu är bärsjalar till bebisens.

Jag instruerar mer än gärna kunden i hur de används, säger Riikka.

TEXT & FOTO:
LINNEA TILLEMA
linnea.tillema@nyan.ax

Vi laddar
ditt presentkort!
20%
av köpesumman
tillbaks på kortet att
handla andra varor för!

Garderobsserier Domani, Notte,
Giorno, Lexington sängmöbler,
Cumulus 2000/3000.

Från
579€

DOMANI Garderobskombination i
nötfärg och vitt. B 202 cm D 67 cm
H 213 cm. Finns i flera färger och
delar.

Från
814€

NOTTE Garderobskombination i nötfärg och vitt glas.
B 202 cm D 61 cm H 220 cm. Finns i flera färger och
delar. Viss inredning ingår.

ÅLANDS STÖRSTA INREDNINGSHUS

EM Åland

Dalkarby, Godbyvägen 184

Tel 32 940

ÖPPET:

Måndag 9-19

Tisd-torsd 9-17.30

Fredag 10-17

Lördag 10-14

**Skräddarsydda finansieringsalternativ med
Aktiiviraha!**

www.em.com

Skönt att
komma hem.

Johan Larsson
Epost: johan.larsson@nyan.ax
Telefon: 528 462

sport

”Än så länge är det ingen röd lampa som lyser.

ÅLAND UNITEDS TRÄNARE ROBERT DAHLIN TYCKER ATT LÄGET ÄR UNDER KONTROLL.

SILLY SEASON ÅLAND UNITED

Inget nytt på United-fronten

Annica Sjölund avvaktar att skriva på nytt kontrakt

FOTBOLL. Åland United håller på för fullt med sitt lagbygge inför nästa säsong. Det handlar både om de egna spelarna och spelare utifrån. Men än så länge är inget klart.

För Åland United gäller det först och främst att behålla de spelare som finns i truppen. Varje spelare kontrakteras ett år i taget och därför måste hela truppen erbjudas nya kontrakt. Eller inte.

Uniteds ordförande **Jan-Ove Fellman** berättar för Nyan hur läget i truppen ser ut.

– Som mest håller vi på med att diskutera med våra spelare som varit hos oss den här säsongen samt spelare utifrån. Men så mycket som är klart är det inte. Vi har en del spelare som blir klara under veckan.

Några namn kan Fellman dock inte avslöja. Varken bland de egna eller spelare utifrån. Inte heller har de plockat upp några juniorer från IFK Mariehamn. Klart är i alla fall att de letar förstärkningar.

– När det gäller spelare utifrån har vi en del kontakter, säger han.

Vad är det för spelare ni tittar på?

– Det är väl egentligen spelare på alla positioner från både finska och svenska sidan.

Ny målvakt

Då det efter säsongen stod klart att målvakten **Minna Pyykkö** lämnar klubben står målvaktsfrågan högt på listan. **Åsa Fors** har ännu inte bestämt sig för om hon vill fortsätta och avvaktar någon vecka till. Förmodligen för att se om United värvar en ny målvakt.

– Det är en av de bitar som är ganska högt prioriterad, säger Fellman. Men inget är klart än.

Klart är dock att **Lisa Gustafsson** ska försöka slå sig in i LdB FC Malmö:s trupp. Försvararen var under säsongen utlånad till United men återvänder alltså till Sverige.

– Lisa är LdB:s spelare. För

På väg bort? Annica Sjölund har ögonen på sig från svenskt håll. Men det är inte omöjligt att hon stannar i Åland United. Bilden är från sista seriematchen mot Ilves. Foto: ANDREAS DIENERT

tillfället är det inte aktuellt.

En annan spelare som det ryktats om är **Natalia Rickne**. Rickne har varit tongivande för United detta året och kom fyra i den interna poängligan. Det finns en viss risk att hon lämnar Åland för studier i Stockholm.

– Där har vi lämnat det öp-

pet, säger Fellman. Tillsvidare är inget beslut taget.

Sjölund väntar in nyförvärv

Den stora frågan är annars hur det blir med **Annica Sjölund**. Även hennes kontrakt har gått ut och det är inte omöjligt att även hon försvinner till Sverige.

Men precis som med allt annat är inget bestämt.

– Allt är ännu öppet. Hon vill vänta tills hon vet vad vi får för spelare och om hon kan fortsätta utvecklas här. Annars rör hon nog på sig.

Har ni fått några konkreta anbud på Sjölund?

– Jag har inte hört något. Men det skulle förvåna mig om hon inte fått något. Det är snarare märkligt om hon inte fått något, säger Fellman.

På tränarfronten är det mesta redan spikat och klart. **Robert Dahlin** fortsätter som huvudtränare i två år till med

KLARA NYFÖRVARV

■ **Robert Dahlin** har skrivit på för två år till som huvudtränare.

■ **Urban Truedsson**, assisterande tränare.

■ **Vesa Kumpala**, målvaktstränare.

KLARA FÖRLUSTER

■ **Minna Pyykkö**, målvakt, slutat i klubben.

■ **Lisa Gustafsson**, försvarare, LdB FC Malmö, återvänder efter utlån.

■ **Bengt Johnsson**, assisterande tränare, slutar.

RYKTEN IN

■ **Minna Meriluoto**, målvakt, FC United.

■ **Laura Kivistö**, försvarare, FC United.

RYKTEN UT

■ **Annica Sjölund**, anfallare, till större klubb i Sverige.

■ **Natalia Rickne**, anfallare, studier i Sverige.

■ **Åsa Fors**, målvakt, studier.

Åsa Fors.

Urban Truedsson som ny assisterande tränare. Dessutom är **Vesa Kumpala** sedan tidigare klar som målvaktstränare.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Kliar sig på skallen. På träningen inför det sista seriematchen såg Robert Dahlin bekymrad ut. Nu är läget något annorlunda. Kan det bero på kommande nyförvärv? Foto: JONAS EDSVIK

Raka svar av tränaren Robert Dahlin

FOTBOLL. Inga nyförvärv ännu. Men Robert Dahlin är inte orolig.

Det absolut viktigaste för honom är att behålla den befintliga truppen. Och att sedan krydda den med riktigt bra spelare.

Det är långt kvar till nästa säsong. Men likväl är det en viktig försäsong för Åland United. Nu är det dags att ta ytterligare ett steg och satsa uppåt i tabellen.

Tränare Robert Dahlin får nu två år till på sig att förbättra Åland United. Och hans strategi inför nästa säsong är klar.

– Först och främst måste vi stärka truppen med 5-6 spelare. Vad det blir för typ av spelare får vi se.

När vill du att truppen ska vara spikat?

– Klart att man skulle vilja ha en trupp så fort som möjligt. Men första januari i alla fall.

Vad är det för spelare ni tittar på?

– Vi har tittat på spelare under hela säsongen. Damallsvenskan slutade i lördags och vi väntar lite och låter dem bestämma sig. Sedan vet jag att Åland United åker till Sverige nästa vecka för att förhandla med klubbar och spelare.

Hur ser det ut på målvaktsfronten nu när Minna Pyykkö lämnat?

– Vi måste ha en ny målvakt. Sedan vet vi inte hur vi ska göra. Vi har två alternativ. Antingen hitta en förstemålvakt eller en målvakt som kan konkurrera eller vara back-up till Åsa Fors.

Ett namn som cirkulerat är Minna Meriluoto från

FC United. Kommentar!

– Jag vet att det är ett av de namn som vi tagit konkret kontakt med på den finska sidan.

Och på den svenska sidan?

(Ingen kommentar från Dahlin.)

Hur ser du på det faktum att Annica Sjölund kan komma att lämna klubben?

– Det är bara ett gott tecken att vi har duktiga spelare på Åland. I det enskilda fallet är det bra att hon vill utvecklas. Hon ska vara i en klubb med bra träning och bra matchande. I hennes fall handlar det om fotbollsutveckling och Åland United ska höja sin verksamhet och organisation. Det har varit för låg nivå på ledarstaben. För Annicas del skulle träningarna inte vara ett

problem. Jag tror nog att hon trivs. Men personligen förstår jag om hon väljer att flytta.

Har ni någon back-up?

– Absolut. Vi vet att vi har skickliga spelare och att Annica är en spelare som vill utvecklas vidare. Man jobbar hela tiden så man har back-up.

Det verkar som om ni har läget under kontroll?

– Än så länge är det ingen röd lampa som lyser.

Något annat du vill lägga till?

– Jag hoppas och vill att alla spelare ska stanna och sedan jobba vidare på det vi lagt grund för. Jag vet att vi kommer att krydda detta med en del bra spelare.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Konstgräset blir grusplan

Inget gräs. Här kommer det inte bli grönt förrän till sommaren 2008. Först då kan konstgräset läggas på utan några risker.

Foto: MALIN TILLSTRÖM

Kan inte lägga på mattan förrän till sommaren nästa år

FOTBOLL. Det blir inget konstgräs i Jomala till årsskiftet. Först efter våren 2008 blir mattan färdigställd. Detta betyder att IFK Mariehamns försäsong kan bli lidande.

Redan efter årsskiftet skulle konstgräsplanen i Jomala vara färdig att användas. Men så blir det inte. Bygget försenades med två veckor och därför kunde inte mattan läggas i slutet av oktober som var planerat. Och nu är det för kallt.

– Vi kommer inte sätta igång konstgräsplanen som konstgräsplan efter årsskiftet. Vi har färdigställt planen med belysning men den kommer att fungera som

grusplan. Så fort marken blir betjänlig lägger de på mattan, säger **Christian Jansson** (fs) som är ordförande i arbetsgruppen för konstgräsplanen och sitter i Jomalas kommunstyrelse.

Försening berodde på att marken var alldeles för mjuk och när det sedan var dags att lägga på mattan var det helt plötsligt alldeles för kallt. Företaget som skulle lägga på mattan kunde då inte garantera att det skulle hålla och från arbetsgruppens sida valde de då att vänta till våren.

– Vi räknar med att den inte blir användbar under vårsäsongen, säger Jansson.

Är detta ett stort bakslag?

– Inte för arbetsgruppen men för fritidssektionen är det eftersom vi inte kan hyra ut en grusplan.

Det har varit turer kring konstgräsplanen tidigare. I september fördes det diskussioner fram och tillbaka om uppvärmningen och nu är alltså mattan inte på plats som planerat.

– Det är sånt som händer, säger Jansson. Marken undertill är svår att förutse.

Jansson räknar dock inte med några stora utgifter på grund av förseningen. Mattan är redan på plats och ska bara läggas ut. Det är i stort sett bara arbetskraften som ska dit.

En vår på grus

Men för fotbollsklubbarna på

Åland kan det betyda en hel del. När konstgräset väl är utlagt är det dags för klubbarna att beträda det riktiga gräset. Återigen blir det en försäsong på grus eller i Eckeröhallen. För JIK:s del spelar det kanske inte så stor roll, menar Christian Jansson, eftersom de är vana vid att spela på grus.

Däremot blir IFK Mariehamn lidande och **Pekka Lyy-ski** får nu helt planera om försäsongen.

– För min och IFK:s del hade vi kalkylerat med att träna där någon månad fram till maj. Nu måste vi tänka om lite.

Vad blir den stora skillnaden?

– Det är helheten. Nu måste

vi träna på dåliga gräsplaner fram till ligan startar. Men mer ligger nog på den mentala biten. Man orkar inte resa om och om igen.

Lyyski syftar här på alla resor till och från Eckeröhallen. Men även de flesta träningsmatcher som nu måste förläggas på bortaplan eftersom inga stora lag från Sverige vill spela på Eckeröhallens gamla konstgräs.

– Vi hade redan klart med träningsmatcher men nu måste vi ringa och ändra, säger Lyyski.

Redan nästa vecka ska klubbens tränare planera om försäsongen.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Utbyggnad av bowlinghallen inte aktuell

BOWLING. Trots att bowlinghallen är fylld till sin bristningsgräns är ingen utbyggnad aktuell i nuläget.

– Ser man det från stadens sida måste man sätta det i relation till andra satsningar och behov, säger Mariehamns fritidschef Terese Åsgård.

Från bowlingens sida finns önskemål om att idrottsgårdens bowlinghall skulle utökas med ett antal banor.

– Det är stort tryck på bowlingen i dag, många söker sig till hallen, säger **Stefan Holmqvist**, ordförande för Komet.

Holmqvist menar att de åtta banorna som finns i bowlinghallen idag är i minsta laget och att detta drabbar både tävlings- och breddverksamheten.

Ett exempel är IFK Mariehamns bowlinglag som

förra säsongen var tvungna att spela alla sina matcher i division I borta, på grund av att förbundet kräver minst tolv banor för spel. Fler banor, tror Holmqvist, skulle också göra det lättare att locka till sig spelare från framförallt Sverige i större utsträckning.

Gamla maskiner

Robert Kvarnström, aktiv bowlare och vaktmästare vid bowlinghallen, ser också behovet av en utbyggnad.

– Det är tråkigt att få backa ur när folk ringer och vill spela. Vill man träna extra i dag måste man göra det på dagtid, säger han.

Om en utbyggnad blir aktuell anser Kvarnström att det också skulle vara tid att förnya maskinparken. Den nuvarande är från 1982 och trots att den fungerar bra i dag börjar det vara dags för den att bytas ut. Även om

Kvarnström inte anser att en utbyggnad är akut, tycker han att det är tid att man börjar fundera på saken.

– Nya projekt brukar ta en viss tid att genomföra här i staden, säger han.

Förståelse från staden

Mariehamns fritidschef Terese Åsgård är medveten om att bowlinghallen är välbesökt i överkant, men säger samtidigt att en utbyggnad inte är aktuell i nuläget.

– Det finns inga konkreta planer på något sådan, säger hon.

I den idéskiss som finns för en ombyggnad av Övernäs skola finns det dock en utbyggnad av även bowlinghallen inritad.

– Det troligaste är att det händer något på den fronten samtidigt som man tar itu med ombyggnaden av Övernäs högstadieskola, säger Åsgård.

Fortsatt trångt. I nuläget finns det inga konkreta planer på att bygga ut idrottsgårdens bowlinghall.

Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

Bland orsakerna till att det inte finns några konkreta planer på en utbyggnad, nämner Åsgård att det har satsats väldigt mycket på fritidssektorn inom staden den senaste tiden, och att priori-

teringen för tillfället ligger främst på andra områden, däribland åldringsvården.

MARTIN PORTIN
martin.portin@nyan.ax
tfn 528 462

Lahti hemma för ”Grönvitt”

■FOTBOLL. IFK Mariehamn har fått följande tilldelning av hemma- respektive bortamatcher i ligacupen:

IFK -FC Lahti
IFK -FF Jaro
IFK -FC Inter
FC KooTeePee-IFK
FC Haka-IFK
VPS-IFK
Speldatum är ej ännu fastslagna. (jl)

Gotland inspireras av Åland och IFK

■FOTBOLL. När det gotländska fotbollslaget VIF Gute nu byter namn till FC Gute hämtas inspirationen från Åland. Nu ska laget nämligen blir hela öns lag. Och exemplet. Jo det är IFK Mariehamn.

På helagotland.se går det att läsa om en ”klubb på en ö med 27.000 invånare och med ett lag som spelar i högsta finska ligan.”

Men den uppmärksamme påpekar nog att Åland faktiskt har två lag i de högsta ligorna i Finland. Varför kunde inte VIF Gute byta namn till Gotland United? (jl)

■FOTBOLL. FF Jaro har skrivit nytt kontrakt med stöttepelaren **Niklas Storbacka**. Kontraktet med 30-åringen sträcker sig över ett år. Nästa vecka kommer jakobstadslaget att ha ett antal spelare på prov, uppger Jakobstads Tidning. (mp)

Sportens kom ihåg

■ **JIK-fotboll:** A-lagets träning är flyttad på lördag till 16.30 i Vikingahallen.

■ **JIK-volleyboll:** Damernas match på lördag är flyttad till 12.30. Övriga matcher under helgen enligt tidigare tider.

■ **Åid-simning:** Inbjuder till månadstävling med utmanaren på lördag i Godby. Insim 10.00, tävlingen startar 11.00. Alla simmare och funktionärer är välkomna.

■ **Åid-simutskott:** Valmöte måndag 12 november 19.00 i Mariebads konferensrum. Alla välkomna!

■ **ÅSSF:** Viltmål cup 1 30+30 den 30 nov 18.30 på Bredmobanan.

■ **Öspelens Supporterklubb (ÖSPÄ):** Reservera kvällen 16 november för höstmötet. Närmare info kommer snart i medlemsbrev.

Sport på gång

LÖRDAG

Volleyboll
Vikingahallen
Division II, damer: 12.30
Jomala IK-Stjärnfall.
Division I, herrar: 14.30
Jomala-Uppsala.

Innebandy
Baltichallen
Division III, herrar: 18.30
Våsc-FBC II.
Division III, damer: 20.00
Våsc-RunU.

Dart
Joker Darts klubblokal
FM-serien: 16.00, Joker Dart.

SÖNDAG

Volleyboll
Baltichallen
Division III, damer: 10.00
Jomala-Team Gotland.

RoPS vann ligakvalet - Viikingit åkte ur

■**FOTBOLL.** RoPS från Rovaniemi besegrade Viikingit i ligakvalet, vars andra match spelades i onsdags. Slutresultatet i den matchen skrevs 1-1 och sammanlagt vann RoPS kvalet med 2-1.

I onsdagens match gick RoPS till ledningen i den 32:a minuten, vilket betydde att Viikingit var tvungna att göra tre mål för att behålla ligaplatsen. Först i den 90:e minuten lyckades dock Jussi Peteri spräcka rovaniemilagens nolla, vilket innebär att Viikingit nästa år får finna sig i att spela division I-fotboll. RoPS måste dock klara licalicensen innan laget kan ta sin ligaplats i besittning, annars återgår den till Viikingit. (mp)

Inget ligalag. FC Viikingit spelar inte längre i Tipsligan. Det blev klart efter att laget förlorade i kvalet mot RoPS från Rovaniemi. När Viikingit besökte WHA i somras blev det förlust med 4-2. På bilden Andreas Björk. Foto: JONAS EDSVIK

JIK:s match flyttat

■**VOLLEYBOLL.** Matchen mellan JIK och Stjärnfall i damernas division II är flyttad till klockan 12.30 på lördag. Utsatt tid på JIK:s hemsida stämmer således inte längre. Övriga tider stämmer dock.

Damerna spelar igen på söndag 10.00 och herrarna på lördag 14.30. Samtliga matcher spelas i Vikingahallen. (jl)

■**INNEBANDY.** Ålänningen Hannes Öhman gjorde ett mål för Storvreta när de i onsdags förlorade borta mot Jönköpings IK. Slutresultatet skrevs till 5-3 i Jönköpings favör. Storvreta ligger på en sjätteplats i Svenska superligan och Öhman har totalt gjort fyra mål. (jl)

HJK-Marjamaa lägger av

■**FOTBOLL.** Timo Marjamaa, som spelat för fotbollsligaklubben HJK de två senaste säsongerna, slutar sin proffskarriär på grund av knäskada.

Marjamaa, 31, började sin fotbollskarriär i Kuusysi. Han har representerat FC Lahti, FC Jokerit, Allianssi och HJK i fotbollsligan. År 2002 spelade

Marjamaa nio matcher för turkiska Yozgatspor. Han hann spela sammanlagt sju A-landslagsmatcher.

– Mitt knä som genomgått fyra operationer håller inte längre. Jag blir ekonomie magister i december och det är dags att söka nya utmaningar, säger Marjamaa. (FNB)

Sjölund uttagen i landslaget

■**FOTBOLL.** Fotbollslandlagets tränare Roy Hodgson har tagit ut truppen till de två avgörande EM-kvalmatcherna mot Azerbajdzjan och Portugal. I landslagstruppen återfinns Daniel Sjölund. Mer anmärkningsvärt är att Jari Litmanen åter är klar för spel

i landslaget, efter att ha återhämtat sig från sin senaste skada.

Matchen mot Azerbajdzjan spelas hemma på Olympiastadion den 17:e november medan matchen mot Portugal spelas på bortaplan den 21:a november. (mp)

Messa Nyan!
0457-323 4444

Ålands Idrottsdistrikt
Ordinarie

HÖSTMÖTE

torsdag 29.11.2007
kl. 19.00 i Ålands Hotell
och Restaurangskola,
Mariehamn

- Stadgeenliga ärenden \$11

Alla välkomna!

Styrelsen

Mariehamns stad

Aktivitetsveckoslut i Mariehamn!

Friskvårdsdag lördag 10.11 kl 13-16
på Wiklöf Holding Arena, gratis inträde

Konditionstest – delta och få fribiljett till gym, bowling eller bad, testa ditt HB, blodsocker och blodtryck, BIA-mätning, kostrådgivning, senaste sportutrustningen visas, stavgång, rundvandring på arenan, facemapping, spa produkter och rådgivning, info om colon hydroterapi

Farsdagskul för hela familjen söndag 11.11 kl 10-18
på Mariebad, alla vanliga biljetter gäller

Racing med radiostyrd båt kl 10 och 13, gummiroddbåts-tävling kl 11 och 14, dykbanda, rutschbanetävling och frågesport. Fridykningssupervisning kl 15.
Farsdagsmeny i restaurangen.

Välkomna hälsar fritidsförvaltningen!

INNEBANDY DIVISION III FINLAND

NU ÄR DET MATCH IGEN!

VÅSC

damer och herrar

LÖRDAG 10/11
Baltichallen

Herrar kl 18.30: VÅSC-FBC II
Damer kl 20.00: VÅSC-RunU

Gå två personer för en femma (5€)!

Fritt inträde om du är 16 år eller yngre.

GRATIS kaffe och bulle mot uppvisande av Nyankortet

ANDELSBANKEN FÖR ÅLAND

Välkommen till Nyan på lördag!

Under Dalbodagen är tidningshuset öppet för alla intresserade mellan kl 11 och 14.

Tag chansen att träffa medarbetare från Nya Åland, Åland24 samt årets luciakandidater. Vi bjuder förstas på kaffe med tilltugg till alla besökare.

Kom in så
fixar vi
din egen
löpsedel!

Möt luciakandidaternakl 12-14.
Sångframträdande kl 13.

Skicka en hälsning eller säg din åsikt!

www.24.ax

Sänds i Åland24 under nästa vecka.

VINN

en middag för sex personer
tillagad av Michael Björklund.

Micke kommer hem till vinnaren
och tillreder maten.

Vi bjuder på saft,
kaffe och bulle.

ÅLANDSKRINGLAN

VÄLKOMNA!

Nya Åland
☆☆☆

► MÖTEN

Höststämman

**torsdagen den 22 november 2007
kl. 13.00 på hotell Pommern**

Stämman inleds med stadgeenliga förhandlingar.

Handlingar kan hämtas från Ålands Handelskammars kontor på Torggatan 5.

Efter stämman håller ekonomie doktor **Agneta Karlsson**, grafisk formgivare **Eva-Jo Hancock**, **Sverker Jansson** (ÅCA) och **Krister Lindberg** (Snickarboden) föredrag kring ämnet:

"Åland form och designens betydelse".

Anmäl er till Ålands Handelskammare, Dan Andersson per tfn. 29029, e-post: info@chamber.ax

Hjärtligt välkomna!

► KUNGÖRELSE

LANTMÄTERIVERKET

Till nedannämnda fastighetsbestämningsförrättningar kallas ägarna till de samfälliga områdena samt möjliga andra vars rätt berörs. Vid sammanträdet avgörs vilka fastigheter som har andel i byarnas samfälliga områden samt andelarnas storlek. Sakägares frånvaro utgör inte något hinder för verkställandet av förrättning

FÖGLÖ KOMMUN

Tisdagen den 20 november 2007

Föglö kommunkansli, Tingsvägen 3, Degerby

Kl. 9:30 behandlas Bänö enstakas samfälliga vattenområde 876:1, smf. lastageplats 878:1 och smf. båt- och upplagsplats 878:2. FN:r 2007-246019.

Kl. 10:45 behandlas Björnsboda bys samfälliga vattenområde 876:1, Jersö enstakas smf. vattenområde 876:2 och 876:3 samt Juddö bys smf. vattenområde 876:1. FN:r 2007-246022.

Kl. 12:45 behandlas Sommarö bys samfälliga vattenområde 876:1 och smf. kalkberget 878:2. FN:r 2007-246026.

JOMALA KOMMUN

Onsdagen den 21 november 2007

Jomala kommunalgård, Godbyvägen 448

Kl. 14:00 behandlas Norrsunda bys samfälliga vattenområde 876:1, smf. lertäkt 878:1 och smf. sandtäkt 878:2. FN:r 2007-246044.

Kl. 15:00 behandlas Wargsunda bys samfälliga vattenområde 876:1. FN:r 2007-246049.

Torsdagen den 22 november 2007

Jomala kommunalgård, Godbyvägen 448

Kl. 9:00 behandlas Andersböle och Björnsby bys samfälliga vattenområde 876:2:0 och smf. sjöhagen 878:1. FN:r 2007-246029.

Kl. 10:15 behandlas Sviby bys samfälliga vattenområde 876:1 och smf. båtplan 878:3. FN:r 2007-246046.

Kl. 12:30 behandlas Överby bys samfälliga vattenområde 876:1 och smf. lastage- och sjöbodsplan 878:1. FN:r 2007-246048.

Kl. 14:00 behandlas Djurvik bys samfälliga vattenområde 876:1, smf. båt- och strandplats 878:1, smf. strandplats 878:2 och smf. strandplats 878:3. FN:r 2007-246032.

Fredagen den 23 november 2007

Jomala kommunalgård, Godbyvägen 448

Kl. 9:00 behandlas Jomalaby bys samfälliga vattenområde 876:1, smf. fiske- och båtplatsen 878:1, smf. köllplan 878:2, och smf. skoltomt och brunnsplan 878:3. FN:r 2007-246035.

HAMMARLANDS KOMMUN

Onsdagen den 21 november 2007

Hammarbo, Hammarlandsvägen, Hammarland

Kl. 9:00 behandlas Bovik, Bredbolstad, Kråkböle, Lillbolstad och Sälis byars samfälliga vattenområde samt Sälis smf. jordområden. Även vattenråerna mellan byarna bestäms vid behov till den del de är oklara. FN:r 2006-200495.

SALTVIKS KOMMUN

Fredagen den 23 november 2007

Kommunkansliet i Saltvik, Nääs

Kl. 11:00 fortsatt behandling av vattenområdet kring Silver-skär, Sviskär, Bockholm och Älgskär i Prästgården by. Vid behov bestäms rån mellan vattenrättsliga enheter. FN:r 2006-194763.

Förrättningsingenjör Matti Janlöv,
Egentliga Finlands lantmäteribyrå, PB 40, 20801 Åbo
tfn. 040 725 6066

**Annonsera i
den tidning
du själv läser!**

► KUNGÖRELSE

Ålands
landskapsregering

begär härmed

**offert på ett system
för löne- och perso-
naladministration.**

Detaljerat förfrågningsunderlag finns på www.regeringen.ax/upphandlingar.pbs

Offert skall vara inlämnad till Ålands landskapsregerings registratörskontor **senast måndagen den 17 december 2007 kl. 16.15.**

Närmare upplysningar ger ledande lönebokförare Gun Mattsson, telefon 018-25227, e-post: gun.mattsson@regeringen.ax eller IT-chef Ronny Lundström, telefon 018-25224, e-post: ronny.lundstrom@regeringen.ax

Mariehamn,
landskapsregeringen,
den 8 november 2007

► ÖVRIGT

Vi söker nya hem!

Panter, 2-årig steriliserad hona, innefatt.

Puppe, 5-årig kastred hankatt, både inne och ute

Kattflickor, 5-månader, hundvana, tillsammans eller enskilt

Läs mer om oss på
www.djurskydd.net eller
**RING JOURTELEFONEN
0457 3424 850**

vardagar 18-20, samt helger 12-15

Ålands djurskyddsförening r.f.

Varför är män onda och våldsamma?

■ **I dag blir** människohandeln allt vanligare. De flesta männen brukar alltid vara goda och snälla mot flickor men de finns också andra män som är onda och våldsamma. De lurar hela tiden en massa flickor från Ryssland och Estland t.ex. in i sexhandeln.

Det känns som det är en ond förbannelse. Jag fattar inte varför det händer sånt. Jag undrar varför männen har utvecklat sig till att vara hotfulla och våldsamma. Det måste finnas en förklaring

på det. Varför i hela friden måste dom sälja kvinnokroppar?

Är det faktiskt lagligt? Nej, det vägrar jag att tro på. Männen har inte alls rätt till det. Och förresten är jag också en man som är på goda sidan. Såna män som är på onda sidan får skylla sig själva.

Tre ryska tonåringar har ju räddats av **Gunnar Silander** och **Timo Hissa** stod i tidningen. Det är jag tacksam för. Hur skall det bli slut med den där människohandeln?

En rysk flicka, **Natasja T.**, 25, var ju 17 år när hon blev offer för sexhandel eller trafficking heter det faktiskt. Hon träffade **Sergej**, som är snygg och världsvan, och som kunde skaffat ett jobb till henne på ett casino i Litauen när hon inte klarade inträdesproven och fick studera vidare i S:t Petersburg.

Men hon kom aldrig till Litauen. Hon hamnade istället på en fängelseliknande gård i Vitryssland. Hon hade blivit såld. Men i dag är hon fri och bor i Ryssland. Jag önskar att trafficking inte fanns i världen. Tyvärr kan världen vara grym som i dag. Vem har startat en sån sak som trafficking?

Det skall ta slut också.

Henry Stormbom

► KUNGÖRELSE

Mariehamns stad

STADSPLANENÄMNDENS

**FÖRSLAG TILL ÄNDRING
AV STADSPLANER**

- För Öfvernäs by, del av lägenheten Rnr 2 (Främmanberg-15-1, Mariepark).

Ändringen möjliggör den verksamhetsinriktning som bedrivs i området.

I förslaget regleras ljudnivåer och tidpunkter för olika ljudnivåer samt trafikflödet till och från tomten.

- För stadsdelen Storängen, kvarter 3, tomt 14. (Ålands Tidnings Tryckeri)

Ändringen innebär bl.a. att markanvändningen ändras till kvartersområde för handel, förvaltning, service och bostäder, beteckningen "lilla" k avlyfts och på samma plats placeras en byggnadsyta med våningsantalet fyra dock så att fjärde våningen utformas som en vindsvåning.

Byggnadsrätten ökas med 1000 m². Möjligheten att bygga parkering under Strandgatan och friköpsmöjligheten kvarstår. Bebyggelsen skall harmonisera med bebyggelsen vid Markströmsgränd.

- För stadsdelen Sveden, kvarter 10, tomt 7. (Torggatan 56)

Ändringen innebär bl.a. att markanvändningen ändras till kvartersområde för radhus, kopplade byggnader för bostadsändamål eller bostadsvåningshus och att byggnadsrätten ökas från 240 m² till 300 m².

Stadsplaneförslagen är framlagda till påseende i stadskansliet under tiden 09 - 23.11.2007.

Eventuella anmärkningar mot förslagen bör inom denna tid inlämnas till stadsstyrelsen, PB 5, 22101 Mariehamn.

Upplysningar: Stadsarkitektkontoret tel 531460

Mariehamn 9.11.2007

Stadsstyrelsen

► MÖTEN

**Tehys fackavdelning
på Åland r.f.**

HÖSTMÖTE

**tisdagen den
27 november 2007
kl. 18.30 i Ulfsby
Källarkrog i Jomala**

- Stadgeenliga ärenden
- Rapportering och diskussion om aktuella frågor (bl.a. höstens avtalsförhandlingar)
- Servering

*Alla medlemmar
välkomna!*

Styrelsen

► ÖVRIGT

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

**Kirurgiska polikliniken
utökar telefontiden fr.o.m 15.11.2007:**

måndag - fredag kl 08.30 - 10.30
tel. 535 240

► LEDIGA PLATSER

OPTINOVA AB är ett världsledande äländskt företag specialiserat på tillverkning av plastkomponenter för medicinska tillämpningar. Vi är idag 140 personer.

Vi söker

Maskinoperatörer

Som maskinoperatör arbetar du med tillverkning och efterbearbetning av slang avsedd för krävande medicinskt bruk. Arbetet ställer krav på precision och noggrannhet. Genom ditt arbete bidrar du till att hjälpa andra.

Produktionen utförs i renrum, vilket innebär en ren arbetsplats och en trivsamt arbetsmiljö.

Arbetet är 3-skiftesarbete.

Arbetet som maskinoperatör passar dig som har någon form av teknisk utbildning eller erfarenhet av verkstadsarbete. Utbildning i arbetsprocesserna ges på Optinova.

Din ansökan vill vi ha **senast den 16 november 2007.**

Närmare upplysning ges av personalchef Per Lycke på telefon +358-18-32900

OPTINOVA AB

Industrivägen 5, AX-22410 Godby, Åland
E-post: arbete@optinova.fi hemsida: www.optinova.com

TV-programmet

fredag 9 november

7.00 Gomorron Sve- rige [14840165]	1 	10.30–17.00 24 di- rekt [44097828]	2
10.30–13.00 UR-pro- gram [6304793]		17.20 Music Music Music live (R) [7389996]	
13.00 Rapport [14809]		18.20 Nyhetstecken [8015354]	
13.05–13.35 Små grytor har också öron (R) [155118]		18.30 Oddasat [10373]	
15.00 Videokväll hos Luuk (R) [91793]		18.45 Uutiset [2328422]	
Pratshow.		18.55 Regionala nyheter [9529267]	
16.00 Argument (R) [89539]		19.00 Aktuellt [97847]	
Debattprogram.		19.15 Go'kväll [362915]	
17.00 Rapport [60441]		Magasin. Tips på aktuella fil- mer och böcker. Fiktiv önske- middag med Stig Malm. Musik av Louise Hoffsten. Även II/II.	
17.10 Gomorron Sverige [955354]		20.00 Kulturnyheterna [15462]	
18.00 Plus (R) [6267]		20.10 Regionala nyheter [4002422]	
Konsumentmagasin. Del 9 av 15.		20.30 Skolfront [2199]	
18.30 Niklas mat (R) [4286]		Debattprogram. Del 7 av 12.	
Matlagningsprogram. Del 12 av 12.		21.00 Sonja Åkesson [38712]	
19.00 Bolibompa [6248]		K special. Dokumentär En film om den folkkära poeten som skrev isande dikter om den svenska vardagen. Hon slog igenom i mitten av sextioalet och blev snart berömd för sin nyskapande poesi. Men vem var hon egentligen? Kristina Lugn, Jarl Hammarberg, Karin Wiklund, Jenny Tunedal och många fler berättar om sitt för- hållande till Sonja Åkesson. En film av Eva Beckman.	
20.00 Bobster: Barda [151]		22.00 Aktuellt [13847]	
20.30 Rapport [422]		22.25 A-ekonomi [7094828]	
21.00 Doobidoo [75731]		22.30 Musikbyrå [2335]	
Musikalisk frågelek. Del 10 av 12. Charlott Strandberg och Wille Crafoord ställs mot Åsa Fång och Robert Gustafsson.		Musikmagasin, Del 2 av 6. ”Mu- sikbyrå” har tagit tempen på den nya växande svenska hård- rockscenen. Lite i skymundan av medierna har det växt upp en ny generation hårdrockare. Och det här hemma i Sverige som det händer nu med band som Crashdïet, Loud ’n’ Nasty och Vains of Jenna. Bredbild.	
22.00 Isprinsessan [71915]		23.00 Sportnytt [13422]	
Svensk kriminalserie från 2007. Del 2 av 2. Ytterligare en av Ericas barndomsvänner hittas död. Vad hände egentligen i Fjällbacka för 25 år sedan?		23.15 Regionala nyheter [9933422]	
23.00 Open range [3364575]		23.25 The wire [8042118]	
FILM Amerikansk västern från 2003. Boss, Charley, Mose och Button driver sin boskap över de vida prärierna i väst och deras vänskap växer sig stark genom de strapatser de går igenom. När deras hord tvingar dem nära den lilla staden Har- monville stöter köfösarna på en korrumperad sheriff som dri- ver sin stad med hjälp av fruk- tan, tyranni och våld. Bredbild.		Amerikansk kriminalserie. Del 9 av 13. Tommy Carcetti inser att det kommer att krävas kom- promisser.	
I rollerna: Robert Duvall, Kevin Costner, Annette Bening. Regi: Kevin Costner.		0.25 Studio 60 on the Sunset Strip (R) [1290403]	
1.15 Rapport [6207126]		Amerikansk dramaserie.	
1.25 Kulturnyheterna (R) [6296010]		1.05 Närbild (R) [4678774]	
1.35 Svensson, Svensson (R) [3387478]		1.35 Gunnel's gröna (R) [4593039]	
2.05 Grotesco (R) [9780749]		2.05–2.35 Slutet på historien (R) [2970768]	
2.35 Brainstorm [6664300]		Skrivartävling.	
FILM Amerikansk thriller från 1983. En vetenskapsman expe- rimerterar med en maskin som kan spela in tankar. I rollerna: Christopher Walken, Natalie Wood, Louise Fletcher.			
4.10–8.00 SVT24 [96965497]			

7.30 Beverly Hills [2097557]	3 	6.30 Äntligen hälsa – yoga (R) [5090286]	4
8.25–8.55 Home and away [9421557]		6.50 Nyhetsmorgon [52868575]	
9.55 Montel Williams show [7709286]		11.00 Efter tio [517354]	
10.50 Våra bästa år (R) [5707354]		11.05 Nyheterna [7617903]	
11.40 Oprah Winfrey show (R) [6285557]		12.00 Nyheterna [632002]	
12.30 Rachael Ray [1293248]		12.05 Efter tio, forts [2102460]	
13.25 Momento [7673977]		12.30 Jackpot [1224118]	
13.50 Våra bästa år [6533373]		13.25 Hem till gården [421373]	
14.40 Oprah Winfrey show [1152441]		13.55 Nyheterna [3975480]	
15.35 Cityakuten [3185354]		14.00 Trav: Dagens rätt [213731]	
16.30 Nanny [663712]		14.30 Nya tider (R) [298422]	
17.00 Missing [344460]		15.00 Doktorn kan komma (R) [876644]	
17.55 Hidden palms [2281408]		15.50 Nyheterna [4388557]	
18.50 Ensam mamma söker (R) [8499712]		15.55 Dawson's Creek [3611151]	
Svensk realityserie från 2007.		16.45 Kung av Queens (R) [4414373]	
19.50 Update [5825129]		17.15 Tredje klotet från solen (R) [5465977]	
19.55 Allt för byn [9393354]		Amerikansk kom- ediserie.	
20.55 Grannfejden [2769977]		17.40 Will & Grace (R) [495034]	
Svensk dokumentärserie från 2007. Del 6 av 8. I Hagestad i Skåne utkämpas sedan tre generationer ett förbittrat krig mellan två granngårdar.		18.05 That '70s show (R) [431335]	
21.55 Update [9645335]		18.35 Deal or no deal (R) [805996]	
22.00 Extra extra! (R) [777354]		Svensk underhållningspro- gram.	
Svensk underhållning. Gåster: Therese Grankvist, Peter Eriks- son.		19.05 Keno [3671286]	
22.30 The fast and the furious [261538]		19.10 Deal or no deal (R) [892267]	
FILM [261538] Amerikansk ac- tion från 2001. En nybliven polis låtsas vara en medlem av ett racingteam för att undersöka en juvelkupp. I rollerna: Paul Walker, Vin Diesel, Michelle Rodriguez. Regi: Rob Cohen.		19.30 Ekonominyheterna [125557]	
0.30 Dr Hfuhruhurrs dilemma [8978687]		19.45 Lokala nyheter [335557]	
Amerikansk komedi från 1983. Hjärnkirur- gen Hfuhruhurr reser till Öster- rike på en kombinerad smek- månad och föreläsningsturné. Där träffar han doktor Neces- siter som är specialist på hjärn- forskning. I hans laboratorium blir dr Hfuhruhurr förälskad i en hjärna vid namn Anne. I rollerna: Steve Martin, Kath- leen Turner, David Warner.		20.00 Nyheterna [788460]	
2.10 Cradle will rock [6967678]		20.30 Postkodmiljonären [787731]	
FILM Amerikanskt drama från 1999. I rollerna: Hank Azaria, Rubén Blades, John Cusack.		Svenskt lotteri- och frågesportprogram	
4.30 Ricki Lake [9116855]		21.00 Idol 2007 [746644]	
5.15 Los Lopez [9124823]		Svenskt underhållningspro- gram från 2007. Del 21 av 25.	
5.40–6.10 Home and away [5462923]		22.30 Fredag hela veckan [774267]	
		Svenskt humorpro- gram från 2007. Del 6 av 10. Första akten. Även II/II.	
		23.00 Nyheterna [464083]	
		23.25 Idol 2007 [6656793]	
		Omröstningsresultatet.	
		23.40 Fredag hela veckan [8242151]	
		0.10 Jordan, rättsläkare [8975872]	
		Amerikansk kriminal- serie från 2007.	
		1.00 Hjältarnas krig [2684565]	
		FILM Amerikanskt drama från 1990. I rollerna: Harry Dean Stanton, Lara Harris, Roy Schneider.	
		2.55 Styrka Delta Force [32579316]	
		FILM Amerikansk action från 1986 med Chuck Norris, Lee Marvin, Martin Balsam.	
		5.15 Singel [5958294]	
		6.05–6.35 Lättlagat (R) [1217749]	

FST5 	5
6.00 X3M: God morgon med A-laget	
10.00 Ramp om historia	
10.30 Zon5: Station T (R)	
11.00–11.30 En mobbningsfri skola (R)	
16.40 Arkivpärlor (R)	
17.14 Kortnytt	
17.15 Zon5: Station T (R)	
Tom och Pluton T åker till Ryssland för att försöka hjälpa gatubarn.	
17.45 Buu-klubben: I Mu- mindalen	
Snusmumriken längtar sö- derut.	
18.15 Tv-nytt	
18.30 Obs	
Aktualiteter.	
19.00 Strömsö mat med Mi- chael och Matias	
Matlagningsserie. Del 2 av 10. Matias och Michael ex- perimenterar med rök som smaksättare. De tar med sig böckling från fiskefärden i Sundoms skärgård. Som- melieren Ella Grüssner Cromwell-Morgan tipsar om ölsorter som passar till rökt mat. Textat.	
19.30 Seportaget: Med Lilu på disco (R)	
Dokumentär. Lilu arrangerar disco K-50. Man kommer inte in om man inte fyllt 50. Tex- tat. Repris från 8/II.	
20.00 Tv-nytt	
20.20 Sportnytt	
20.25 Mäklarna	
Svensk dramakomediserie.	
20.55 Cleo	
Svensk dramakomediserie.	
21.25 Live från Abbey Road	
Brittisk musikserie. Vi be- söker den berömda inspel- ningsstudion Abbey Road i London.	
22.15 Dokumentären: Alison – mor utan armar	
Dokumentär. Nästan tre år har gått sedan den handikap- pade artisten Alison födde en frisk pojke, Parys. De första fysiska problemen har fått ge vika för helt nya.	
23.05 Kvällsnytt	
23.10 Oddasat	
23.25–0.10 Eftersnack	
Smart snack – och en och annan banalitet – om veckan som gått.	

Vad hän-
der i
helgen?
Åland24 har
koll på
helgens nöje

På webben och IPTV
www.24.ax

TV ÅLAND
INFOKANALEN

Diggiloo må du tro!
Höstens glada överraskning:
En sommarhälsning i sång och
musik från Eckerö. Diggiloo del I.

På kvällen kl 20 över
Smedsböle, MCA och IPTV.

Ars longa
”Konsten består”. Och visst hörs
det lite finare när det sägs på latin! Men
den bestående åländska konsten finns inte
på Åland just nu. Den är på språng.
Tv Åland berättar var

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ

6.45–10.00 Gomorron. Program-
ledare: Petronella Thorén. **6.50** Be-
traktelse. Av Seth Jacobsson. Även
20:40. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt.
7.30 Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30**
Ålandsnytt. **9.02** Musikpaletten:
Världsmusik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45**
Sagostunden. I dag lyssnar vi till den
sista delen av sagan om Storbonden
och Blomster-Lisa, skriven av Hjalmar
Bergman. **10.00–14.00** Mittpädan.
Programledare: Tom Wiklund. **10.30**
Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40**
Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Evene-
mangstips. Även 18:15. **12.15** Kul-
turen. Även 17:45 och söndag 9:15. **12.30**
Sagostunden. Samtliga avsnitt
av sagan om Storbonden och Blomster-
Lisa. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Veck-
ans gäst. Programledare: Tom Wiklund
Även lördag 13:00. **14.00** Ålandsnytt.
14.03–16.00 Firarmix. Programle-
dare: Kjell Brändström. **15.00** Ålands-
nytt. **15.03** Firarmix fortsätter. **16.00**
Aktuellt. **16.10–17.45** Åland i dag.
Programledare: Therese Wahlgren.
Nyhetsmagasin med reportage, inter-
vjuer och debatter. **17.00** Ålandsnytt.
Även 19:00. **17.45** Kulturen. Repris.
18.00 Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt.
Även 20:00. **18.06** Musik. **18.15**
Evenemangstips. Repris. **18.20** Musik.
18.30 Gäst i Gomorron-studion. Repris
från Gomorron. **18.40** Musik. **19.00**
Ålandsnytt. Från 17:00. **19.10** Åland
i dag. Från 16:15. **20.00** Ålandsnytt.
Från 18:03. **20.03** Åland i dag. Från
17:10. **20.40–20.45** Beträktelse. Re-
pris. **5.30** Musik.

Se det med egna ögon!

www.24.ax

5.55 Ettans morgon-tv [11016248]	6
9.15 Livet i Ballykissangel [4824977]	
10.05 Nöjesrävarna [3968199]	
10.30 Kungskonsumenten [2462]	
11.00 Tv-nyheter [18644]	
11.05 Tillbaka till Aidensfield [9760286]	
12.00 Dagens rubriker [44809]	
13.00 Tv-nyheter [36967]	
13.05 Prisma Studion [140286]	
13.35 Nationallandskap: Ha- galund [4624996]	
13.45 A-talk [1905606]	
14.30 Läkarna [2080]	
15.00 Tv-nyheter [52460]	
15.05 Diagnos: Mord [2808199]	
15.55 Ordbooken [9393809]	
16.00 MOT [2625]	
16.30 En sann historia: Ro- merna i Konnunsuo [9118]	
17.00 Tv-nyheter [62809]	
17.08 Tillbaka till Aidensfield [300410606]	
18.00 Tv-nyheter och väder [1335]	
18.30 Naturstund: Vi mangus- ter [666061]	
Maktbalans.	
18.55 Waterloo Road – skolliv [411335]	

6.00 Dolt ord [11660]	7
7.00 Frågespel [41248]	
8.00 Tellus-frågesport [7289118]	
8.50 Gänget och jag [7096002]	
9.15–10.35 Regionala nyheter [9307688]	
10.35 Bean [2779625]	
11.00 Öl, kvinnor och tegel! [1020118]	
12.05 En utlandsfinländare berättar [509644]	
12.35 Sök och rädda [599267]	
13.05 Livscyklar [418199]	
13.35 Fiskedrag [638915]	
14.00 Gympa: Street dance 2 [3002]	
14.30 Ögonvittnet: Jädrans minareter [8793]	
15.00 Monsterstallet [29809]	
15.50 Derrick [4127064]	
16.50 Livets nödtorft [4180793]	
17.00 Postis Per [9644]	
17.30 Lilla tvåan [2731]	
18.00 Den rätta frågan [91248]	
18.25 Hjärtan i brand [5014489]	
18.50 Tv-nyheter [2336441]	
19.00 Regionala nyheter [89828]	
19.10 Sporttrutan [5003267]	
19.15 Tvåans höstväder [5093880]	

6.25 Godmorgon Finland [56726354]	8
Nyheter och aktua- liteter.	
9.10 Vad ska vi äta i dag? [1781625]	
9.15 Hollyoaks [8405422]	
Brittisk dramaserie.	
9.45 Bildspelet [3892373]	
10.30 Emmerdale [137847]	
Brittisk dramaserie. Var- perfytyg.	
21.00 Fatta micken [27847]	
Ex-Nylon Beat Erin kastar sig in i låtarna med sångaren och sångläraren Katja Aakkula.	
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [9301880]	
22.05 Den hårda lagen: Specialenheten [3305731]	
22.50 Eurodeckaren: Rosa Roth [332170]	
Pussar och bett.	
0.20 Tv-spelet OK – den rätta frågan [7809279]	
2.00 Tellus-frågesport [4207126]	
3.00–4.00 Sudoku [4201942]	
4.00 Mikämikä-tvpeli [4383590]	
5.00 Sudoku [4298478]	
6.25 Godmorgon Finland [56726354]	
Nyheter och aktua- liteter.	
9.10 Vad ska vi äta i dag? [1781625]	
9.15 Hollyoaks [8405422]	
Brittisk dramaserie.	
9.45 Bildspelet [3892373]	
10.30 Emmerdale [137847]	
Brittisk dramaserie. Var- ningar.	
11.00 Nöjesnytt [875880]	
11.10 Köpkanalen [1109118]	
13.20 Word Puzzle [6057847]	
13.55 TOP5-frågesport [289828]	
14.25 Syster och syster [2267064]	
14.50 Yugioh! [655847]	
15.20 Kevin Hill [3219793]	
Röriga relationer.	
16.15 Matstället [529880]	
16.30 TOP5-frågesport [935441]	
17.00 De vackra och de djärva [541606]	
17.25 Vad ska vi äta i dag? [9193880]	
17.30 Emmerdale [946557]	
18.00 Storstädning [947286]	
18.30 Bostadsmarknaden [922977]	
19.00 Sjuaus nyheter [487809]	
19.15 Kauppalehtis ekono-	

miska

nyheter [231248]

19.25 Dagens väder

[6787199]

19.30 Dolda liv [245426]

Finsk dramaserie. Ismo får ett nytt butiksbiträde.

20.00 Bästa bantaren [748977]

21.00 Shark [386151]

22.00 Tians nyheter [200712]

22.20 Resultatrutan [1771335]

22.30 Keno [857644]

22.31 Twister [109283977]

FILM Amerikansk thriller från 1996. En thriller om ett äkta par som är nära skilsmässa, en meteorolog och en tornadoforskare som kämpar med såväl känsloliv som mot moder naturns häftiga stormar. I rollerna: Helen Hunt, Bill Paxton, Gary Elwes.

0.55 Sanning eller myt

[6223132]

1.55 Nöjesnytt [6249519]

2.05 Vinstpotten late night

[6031855]

3.05-6.00 Den rätta [34589855]

6.00 Den rätta [8813497]

The logo for Sve-9, featuring a stylized red and orange graphic of a person or figure in a dynamic pose, possibly a dancer or athlete, set against a dark background.

Nyankortsvinnare:
Roine Josefsson Hammarland
Vinner en Sverigelott. Vinsten skickas på posten.

debatt

”Killarna i Sparisannons torsdag 8 november, är dom singlar eller?
EN SOM VÄNTAR!

Slutförvaring av kärnbränsle på Åland?

■**Det finns** fyra grundprinciper som beskriver de ramar vi måste hålla oss innanför för att få en hållbar utveckling. Kärnkraft bryter mot alla dessa villkor.

1. Ämnen från berggrunden (i detta fall uran) får inte tas upp i snabbare takt än naturen hinner ta hand om dem.
2. Ämnen från samhällets produktion (gifter och radioaktivt avfall) får inte öka i koncentration i snabbare takt än naturen hinner bryta ner dem.
3. Vi kan inte tränga undan natur i snabbare takt än naturen hinner återskapa den. (gäller brytning av uran, byggandet av själva kärnkraftverket och förvaringen av avfallet)
4. Alla människor skall ha en social hållbar utveckling

Uranbrytningen i sig medför stora miljöproblem och risker. Vid brytning och anrikning uppstår radioaktivt och giftigt

avfall. Uranet transporteras långa sträckor, vilket medför stora risker, även ur säkerhetspolitiska aspekter. Ju mer radioaktivt material och avfall som transporteras omkring i världen desto större risker finns med bl a terroristattacker.

”Absolut säkra” reaktorer är en myt. En olycka kan inträffa i vilken kärnreaktor som helst och orsaka utsläpp av dödliga fissionsprodukter, men reaktörägarna slipper betalar kor-

rekta olycksfallsförsäkringar. Detta är en samhällssubvention, i tillägg till de skattefinansierade förmånliga lånen.

Avfallsfrågan är inte löst, avfallet är farligt i tiotusentals år, vi lämnar över problemen till kommande generationer.

Uran är ingen förnyelsebar energikälla. Enligt IAEA räcker det lättillgängliga uranet i ca 40–50 år med nuvarande konsumtion.

Genom att satsa på kärnkraft

bygger vi in oss i dyra ohållbara system istället för att utveckla hållbara förnyelsebara energikällor, lära oss att spara energi och bli mer energieffektiva.

Ålands Elandelslag, där närmare hälften av Ålands befolkning är andelsägare, går in för att stöda kärnkraftsutbyggnaden i Finland. Vill vi ha ett kärnkraftverk på Åland? Är ålänningarna villiga att ta emot slutförvaring av kärnbränsle?

Ålands Natur och Miljö rf

Verkligheten bryter sig in

■**Onsdagen** den 7/11. Verkligheten knacker inte på, den bryter sig in...

Plötsligt ligger den framför mej på köksbordet mellan mackan och kaffekoppen.

Verkligheten.

Sårig och blodig och jävlig med alla sina frågor, omöjliga att besvara. Plötsligt känns det inte säkert nästan. Inte ens här på lilla trygga Åland.

Det är inte längre en fråga om geografi, inte längre en fråga om Var, utan mer en fråga om När.

Tryggheten skakad i sina grundvalar.

Inspiration, tips, fanclubar och ikoner är så lättillgängliga – bara ett tangentslag bort. Så lätt att hitta gemenskap, bekräftelse och sammanhang även i sina mest udda tankeexperiment.

På Åland finns det mängder av vapen. Sant.

Många av dem innehas av minderåriga. Sant.

Jag intalar mej med mitt förnuft att någonting sådant inte kan hända här. Men innerst inne är jag rädd, så rädd...

”En mamma”

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ Fick en betalningspåminnelse på automatisk betalningstjänst, är det någon som försöker banken, mig eller företaget? **0457.**

■ ■ Är tyvärr upptagen på lördag, sjukskötarn. Vvi får se nästa helg bara. **0457.**

■ ■ Det är helt klart en hund begravd i Viper-fallet! Danne, gör det enda rätta och betala! **0457.**

■ ■ Jag skulle aldrig klara av att äta stekt mat till lunch. Varför tvingas personalen på dagis att äta osunt och tungt? Man borde uppmuntra istället för att förbjuda! Barnen själva får ingen bra mat om den oftast är stekt och samtidigt lär de sig dåliga matvanor. Märkligt! **Dam 50+.**

■ ■ Oliver är så j...a snygg! Singel? **040.**

■ ■ Inte är det konstigt att det luktar som i en unken jordkällare på Gullåsen när det finns fukt och mögel. **0457.**

■ ■ Åter en fuktskadad offentlig byggnad! Vem byggde den då? **0457.**

■ ■ Vad menas med illfänas männe? Däremot illbattning vet jag dock vad är! **0457.**

■ ■ Du irriterade kaffebrödsätare så borde kanske handla godsakerna lite tidigare..Kanske du även borde kolla ditt blodsockervärde! **H från gottegrisen!**

■ ■ Loffeeee...hallååå...vakna...du är på fel sida nu... **0457.**

■ ■ Ja, om inte skolmassakern är på första sidan idag så då är någonting riktigt riktigt fel någonstans. **0457.**

■ ■ Men det är väl bara bra att det ännu byggs in fukt i offentliga byggnader; då hålls ju byggbranschen igång! **0457.**

■ ■ Är ju bra att vara försiktig och hålla hastighetsbegränsningar, men att inte våga köra mer än 50 på en

90 väg är galet. Ta bussen i stället. **Mvh vinterdäcket.**

■ ■ Du som i misstag fick ett par glasögon med dig från Bollhalla i tisdags kväll lämna dom vänligen tillbaka till receptionen. Tack! **040.**

■ ■ Ledsen om jag gör någon besviken, men det var 2.11 e.m.+ senare. **0457.**

■ ■ Tobias i Strandnäs är så snygg! Jag älskar dej. **Nishti puss puss!**

■ ■ Jasså du Jölmil! Du tyckte inte min vits var kul va? Och det är du som inte har något mellan örona, inte humor i alla fall : **S Hellraiser.**

■ ■ Betala bilj....n Ömsen och slipp allt nojs. Folk kör ju illa annars också, så Vipern är nog bara en droppe i havet för er. **Mvh Anonym.**

■ ■ Alltså försäkring har man väl om olyckan skulle vara framme, då tycker jag att den ska täcka vid en olycka. Hur gör dom med påverkade chaufförer då? Granska alla tidigare utbetalningar och brott och jämföra, börjar bli lite nötigt, sådana som gnäller i tidningar hela tiden,suck! **Åland.**

■ ■ Var det någon som fick fel vita Adidas skor från Baltichallen 31.10. **Kontakta Mattias 0457 342 4688.**

■ ■ Oj, oj vad Obs gnäller igen, som småungar som inte fått lördagsgodis. Nej, ni kan börja att växa upp och inse att inget parti vill ha med Obs att göra förutom Äf. P.s 18 är mer än 17, dags att döpa om Obs till Gnällpartiet.**Vv Obs.**

■ ■ Åland har Eckerö Golf & Kastelholms Golf som är en säsongsport, däremot är ej värden det. Att ej lägga resurser på serviceboende för missbrukare/jourverksamhet som verkligen behövs med erfaren kompetent personal är av regeringen

uruselt! Resurserna till Golf/KK-hus kunde gett Åland en valfungerande vårdinrättning för missbrukarna,som Åland kunde vara stolt över! Behövs verkligen en Finström/Ämnäs-Golf? **fdmb.**

■ ■ Grattis Ömsen blås den enda oskyldiga på 100.000 det börjar nog bli dags att byta försäkringsbolag om man har det här att vänta sig då man behöver hjälp. **0457.**

■ ■ Till X. Det blir flera söndagar. Jag är där på måndag efter mid. **Blygis.**

GODBY TEL 43 250

Till Farsdag!

-20 %

PÅ ALLA HERRJACKOR

allt du behöver - ändå klöver övert

VARD 09-20 • LÖRD 09-16 • SÖND 12-16

■ ■ Bra jobbat Nyan och "gamla" Åland! 8 människor dör i skolmassaker i Finland, 8 unga människor som hade hela livet framför sig och ni har på första sidan någon som diggar dans, lite snustragedi och att Danne kanske måste betala Vipern själv! Vad tycker ni själva är viktigare att skriva om!? **Mvh En drabbad.**

■ ■ EU-minister B. Lundberg säger Finland skäms, vad tror du vi gör över våra politiker, nu senast, det var dumt att inte förhandla om undantag för snuset. **Pant skrattar.**

■ ■ Hur kan man bara tackas vara så bortskämda att man klagar på pyjamasar??? **0457.**

■ ■ Vad är numret om man vill se hur mycket man har messat/ringt för? **thj.**

■ ■ Dom som ville ha bullerplank, bor dom i Bullerbyn eller? **Sx.**

■ ■ Illa av Ålands elandelslag att köpa in oss i kärnkraftsmaffian utan ett knyst före beslutet! Vad gör ni om dom vill borra ner radioaktivt avfall i den åländska berggrunden? **Bestört andelsägare.**

■ ■ Hej alla matglada! Vet ni om att de serveras väldigt god mat på Mariebads servering? **Undrar nöjda Jomalabor.**

■ ■ Du tjejen som kör en grå Honda på Måsv. 5, kan du snälla sänka ljudet i din bil när du kommer in på området! De finns många barn som ligger och sover på kvällarna men som vaknar när du kommer dunkandes upp på parkeringen! **H. Måsv.5.**

■ ■ Den där svängremmen borde ha dragits åt för flera år sen i Finström! Att vara efterklok är ju också ett sätt! **Mvh. Skattebetalare med låg inkomst.**

■ ■ Ris ska Jomala församling ha som inte ids flagga på halvstäng (torsdag) med anledning av massakern i Tusby, som församling borde ni om någon föregå med gott exempel, känner ni ingen empati, något medlidande, mycket dåligt av er! **Mvh undrande.**

■ ■ Hej Erik och Fredrik. Vi hörde med Nyan men dom hade tappat bort ditt nummer. Synd att Erik är upptagen, han är så söt. Men kanske fika ändå? **040.**

Svar: Vi har numret på redaktionen, ring 528 442. **Red.**

■ ■ Jag håller fullständigt med. Jag tänker heller inte vara med och betala Sundmans nöjestur i Vipern. Då tar jag mina 7 försäkringar till Pohjola. **050.**

■ ■ Får man agera polis om man kör en röd bil med blåljus på? **L200.**

■ ■ Finns det någon på Åland som är duktig på att rita tribaler? Vill ha en personlig för just mig. Maila gärna till **tigerrandig@hotmail.com**

■ ■ Föga smickrande att vår välfärd är uppbyggd på sprit, tobak och snus Lägg till även spel och dobbel. Dags att satsa mera på sunda basnäringar där man inte ständigt måste

slåss med myndigheter och EU. **Nu räcker det.**

■ ■ Killarna i Sparisannons torsdag 8 november, är dom singlar eller? **H. En som väntar!**

■ ■ Synd att ingen klarhet jag fick. Skulle varit helt ömsesidigt... **040.**

■ ■ Som sagt, bäst när det gäller, JIK-94. **0457.**

■ ■ Snus skadar hälsan har EU kommit fram till. Sverige har höjt skatten på snus för att få ned konsumtionen men på Åland är det tydligen en hälsoprodukt. Må väl Roger. **0457.**

■ ■ Har tänkt länge just samma sak som Chrisse Rothberg. Kvälls promenad mellan 17-19 rusningstrafik är värsta tid. Som bilist ser man inte fast folk är bra rustade med väst och lampa. Mötande bil bländar, kraftigaste belysning vinner. Sen blir det en fråga, varför finns det inte gc-bana vid stora vägar 1, 2, 3 och 4? Massa folk som går på Lemlandsvägen, just där det inte finns gc-bana! **Mvh Jan Sergejeff.**

■ ■ Hellraiser undra om Jade-Maria är singel! Men jag är "mindre omtyckt" av de flesta tjejer.. :(skitsamma hon är söt. **040.**

■ ■ Ändra busstiderna! Hur tänkte ni egentligen? Om man går i Strandnäs skola kan man inte ta bussen utan att bli försenad eller 40 min för tidig och ska man till stan måste man vänta i 20 min. Ändra tillbaka! **040.**

■ ■ De ser mörkt ut...**0400.**

■ ■ Heja Ömsen, vågra betala! **0457.**

■ ■ Snälla Nyan, inför pristvång under säljes i torget. Och fixa ihophäftningen av tidningen någon gång! **0457.**

■ ■ Dagens ris till tidningarna på Åland som inte bevakar en så stor tragedi som skottdramat i Jokela. Är det större nyhetsvärde i Vipermålet? **050.**

■ ■ Till djurvän! Om du inte klarar av att bläddra i Nyan så borde du inte ha någon tidning alls. Du måste ha ett liv utan innehåll när du retar upp dej på bagateller. **Brunnslocket.**

Städa upp i häcken

■**Vem är** ansvarig för ”avstjälningsplatsen” väster om Arkipelag? Man tror att det inte är sant.

Den så kallade häcken ser ut som en enorm rishög. Där finns ölburkar, ölfaskor, vin- och koskenkorvafaskor med mera. Och det i centrum av stan!

Finns det ingen inom stadens hank och stör som lägger märke till slummen som härskar i Mariehamn? Politikerna skall man inte besvära. Nu är dom invalda både här och där, sedan sk-r dom i allt. Men städa upp vid Arken på momangen. Vi har faktiskt turister här ännu.

Förgrymmad stadsbo

NYANS ROS

...vill vi ge världens bästa **pappa/ bonuspappa Migge** på farsdag. Kramar från lilla Julian & Noel.

...till **mannen** i bilen ÅLO 844, tack för att du var så snäll och körde våra målningar som skulle på utställning till banken. Rosar gör tre damer medi för småa bilar.

...vill jag ge min **pappa Peter** på farsdag. Kramar från Noel.

...och TACK till **Micke S, Gunter Anderson** och **Dick Klingberg** för rask hjälp med Södersundslaggstängen. Vi på skolan.

...till **Jan Kronholm** för hjälpen med pälssömnaden. Doris rosar.

HÄLGE

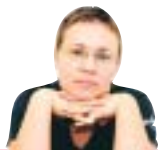
ZITS

”Skolövervakning och att granska internet hjälper mot symptomen, men inte mot sjukdomen: nihilismen.

SYLVIA BJON I HBL

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Bland folk Harriet Tuominen

Kort och gott

För första gången på gud vet hur många år sitter jag inte i lagtinget och lyssnar på budgetens remissdebatt när den drar igång nästa vecka. Vemodigt? På sätt och vis, ja. Men jag börjar inse att tiden är väldigt mogen. När man har hört samma saker upprepas i 30 år (det är tillåtet att överdriva i just den här spalten i tidningen!) så är det inte längre lika lätt som förr att bli entusiastisk. Så då är det bra om den som refererar inte har varit med så länge och tror att det som sägs är nytt. (Det är tillåtet att vara litet cyniskt också.)

Men då kom jag att tänka på det jag lärde mig i Bryssel för bara några veckor sen. I EU-parlamentet är taltiden begränsad. Någoting i stil med presidiet eller talmanskonferensen beslutar på förhand hur lång tid ett ämne får debatteras. Så fördelas den tillåtna tiden mellan parti-grupperna i storleksordning. Efter det fördelas den tillmätta tiden inom varje grupp. Det är ingalunda så att en och samma ledamot kan gå upp och uttala sig flera gånger. En ledamot kanske inte får uttala sig alls. Och i den mån två ledamöter vill säga samma sak så är det bara den ena som får några sekunder.

För en politiker måste det låta ganska förskräckligt. Tänk att inte få uttala sig fast man har precis de rätta argumenten för att de hemma i kommunen skall kunna förstås att rösta rätt en gång till. Men så är det ju inte här. Här får man höra den ena efter den andra säga ungefär samma sak, för eller emot. Och inte bara en gång utan flera. För varje gång lagtinget tar paus i debatten för att gå hem och äta och titta på Bonde söker fru så återkommer ledamöterna följande morgon med nya krafter. Och samma argument. Nu överdriver jag igen. Bonde söker fru har inte sänts i 30 år, men i alla fall.

För politikerna är EU-systemet ingen önskedröm, inter om man hör till dem som vill synas och höras. Men en assistent som sitter mitt i smeten i Bryssel stödde systemet till 100 procent. Det är bra med begränsad taltid. Då säger de vad de skall säga och inget mer. Det här säger jag inte högt, men någonstans inombords känner jag att jag finns på assistentvåglängd. EU är inte så dumt som en del påstår.

Ni kanske har noterat att EU fungerar på 23 språk. Det betyder att tolkarna översätter allt som sägs till 22 språk. EU är världens största arbetsgivare för kongresstolkar. Och hur vet man hur väl tolkarna klarar sin uppgift? Hur vet man att de hänger med, att publiken är någorlunda a jour med det som sägs? Man strör in vitsar. Och sedan håller man koll på i vilken ordning skrattet sprider sig, berättade en EU-informatör. Humor har dom också.

En väv av omtanke
vårt starkaste försvar

Stillna. Samla dina käraste omkring dig och se till att de vet vad de betyder för dig. Finns det något annat att göra. Foto: ERKKI SANTAMALA

Sorgen efter tragedin i Tusby ska inte
vändas till vrede, utan ömhet.

Jag var där. Det var vi alla. Ännu medan tragedin i Tusby pågick, medan barn låg i skolkorridorer och blödde, kunde vi på mobiler, på hemsidor, i radio och tv följa med Pekka-Eric Auvinen till hans eländiga slut. Fysiskt befann jag mig i EU-kommissionens byggnad i Bryssel tillsammans med en grupp finska journalister. När mobilerna började pipa såg jag hur det ryckte i morrhåren på nyhetsjägarna, otåliga över att de var på fel ställe när det hände. Denna reaktion må förlåtas oss som har som jobb att rapportera. Må vi alla som läsare och nyhetskonsumenter förlåtas för att vi genast vill veta mer. Vi kan ju nämligen inget göra.

Vi är maktlösa åskådare till hur den destruktiva ondskan sprider förintelse, hur den sliter hål i en tryggt grå vardag. Vi kan bara stå med munnarna öppna och mumla: Tur att det inte var jag, hoppas det inte är någon jag känner, det händer inte här. Men det var ju här. Inte i USA, med deras vansinniga vapenlagar, farliga samhällsklyftor och raskravaller. Här. I Finland. En vanlig pojke från en vanlig familj i en vanlig skola med vanliga kompisar och vanliga lärare. Kanske, alldeles säkert, borde någon ha sett tecknen. Säkert kommer många att fundera resten av sitt liv på vad som

hände, vad man borde ha gjort för att förhindra det. Jag har inga svar, bara frågor. Var han ensam, Pekka-Eric Auvinen. Var han så ensam att ingen lyssnade, inte ens när han i sitt störda sinne ropade på någon att stoppa honom? Såg ingen varningarna på nätet och tänkte att det kunde vara på allvar? Borde vi i media, vi som är vana att tugga och trasa tills varje liten gnutta av smak är borta nu avstå, för att inte skapa en ny massmördarikon för någon annan störd pojke av härma? Hur balansera behovet av information och analys å ena sidan och en manisk besatthet å den andra? För varje förälder till en pojke tornar den fasansfulla frågan upp: Kan också jag misslyckas så fullständigt med att visa min pojke kärlekt, ge honom tillit och trygghet? Kan mitt barn utan att jag vet om det bli ett redskap för en galenskap som slutar i mord? Skulle jag inte märka det? Jag säger inte att allt ont för något gott med sig. Det vore absurt. Inte ens att det finns någon mening med det. Sådant får någon annan fundera på. Låt oss bara stillna en stund, i hemmen, i skolorna, på arbetsplatserna, och betänka

att det som håller oss samman är det enda vi har. Det enda som hindrar människorna från att slita varann i stycken är väven som binder oss samman. Om vi släpper taget om en endaste en driver ensamheten honom till vansinne. Det är så banalt att det måste sägas. Det är kärleken till andra människor som är tryggheten. Tryggheten är aldrig total, och kärleken aldrig tillräcklig. Vi på Åland kan inte hjälpa de sörjande i Tusby. Vi kan tänka på dem, känna med dem, och hålla om varann. Ta sorgen, ta raseriet och vreden och omvandla den till ömhet för alla oss trasiga, hjälplösa och halvdana människor som ändå ska leva vidare och göra det bästa möjliga av alltihopa.

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ
nyan.ax

TURLISTA 17.9 – 20.12 2007					
M:HAMN 01.50 1) → 08.00/09.00 1) → 12.55 L 11.00 3) → 17.00/18.30 2) → 23.20 L	ÅBO	M:HAMN	STOCKHOLM	M:HAMN	
			04.25 → 09.30/17.00 → 23.45		
			13.05 L 1) → 18.15/19.15 1) → 01.40		
			23.30 L 2) → 06.00/07.30 K 2) → 10.50		
M:HAMN 23.55 → 09.55/17.00 → 04.15	H:FORS	M:HAMN			

L = Långnäs K = Kapellskär

Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck/bilj.försäljn. ej kan garanteras Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 www.tallinksilja.fi

- 1) Charter 10–11.11 och 22–26.11.
Ring för mera info!
- 2) Charter 11–12.11
- 3) Charter 12.11 avg. 11.50 Långnäs

SILJA LINE
A member of AS Tallink Grupp
Torggatan 14, tel 16 711. www.tallinksilja.fi
Check-in senast 30 min. före avgång

TALLINK		ÅRSKORT 10€!
Sthlm - Mariehamn - Tallinn		Ger rabatt på restor till Tallinn, kom in så berättar vi mera!
18.00 – 00.50 → 01.00 – 10.00		
10.00 – 05.00 → 04.50 – 18.00		
Torggatan 14, tel 16 711. www.tallinksilja.fi		
Check-in senast 30 min. före avgång		

ÅLANDSTRAFIKEN 20.8–31.12.2007				
Mariehamn–Kapellskär, Kapellskär–Mariehamn				
TRAFIKEN INSTÄLLD TOM 22.11				
Med anledning av detta vill vi särskilt lyfta fram avgångarna kl 01.10, 04.35, 10.15, 14.25 från Åland–Stockholm. Från Stockholm–Åland vill vi gärna tipsa er om avgångarna kl 07.45, 16.45, 18.00, 20.10				
Vänligen kontakta Viking Lines resebutik för alternativa avgångar, tel 26 211				
ÅLAND–STOCKHOLM dagligen		ÅLAND–FINLAND dagligen		
ÅLAND	STOCKHOLM	ÅLAND	ÅBO	H:FORS
01.10 L	06.30	03.30 L	07.35	
04.35 M	09.40	14.25 M	19.50	
10.15 M 2)	15.30	23.45 M	→ 10.00	
14.25 M	18.55	14.10 M	08.45	
14.10 M	07.45	01.00 L	21.00	
23.35 M	16.45	04.25 M	17.30 3)	
07.45 M	18.00 2)			
03.20 L	20.10			

2) Reservation för charteravgång.
Reservation för charteravgångar, kontakta vår resebutik för info. 3) Julkryssning med annan avgångstid, kontakta vår resebutik. Jultrafiken: kontakta vår bokning!

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl 07.00 och 08.00) före ord. avg. Transfer Mariehamn (Storag. 2)–Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs–Mariehamn, 12 EUR/person.

M=Mariehamn L=Långnäs
Boka alltid din resa!
VIKING LINE
Storagatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11
www.vikingline.ax

LEDIGT ANNONS-UTRYMME

Kontakta Nya Ålands annonsavdelning
tel. *23 444
annons@nyan.ax

Nya Åland
☆☆☆☆

Turlista t.o.m. 6/1 2008

OBS! Lokala tider			
Från Eckerö			
Alla dagar		13.30	18.30
Fredag–måndag	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn			
Alla dagar	10.00	15.00	
Torsdag–söndag	10.00	15.00	20.00

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via City-terminalen. Från Stockholm ① Tekniska högskolan 2 h före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8 och 13 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst. **Extra turer fr. Eckerö:** 18/10 kl. 8.30, 6/12 kl. 8.30 och 26/12 kl. 8.30. **Extra turer fr. Grisslehamn:** 5/12 kl. 20.00
Ej trafik 24–25/12 samt 31/12 kl. 18.30 och 1/1 2008 kl. 10.00

ECKERÖ LINJEN

Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00.
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

BIRKA PARADISE

Alla dagar M:hamn 10.00 → Sto 15.45

Sönd-tisd Sto 18.00 → M:hamn 02.00
Onsd-lörd 18.00 → 03.30

BIRKA CRUISES

Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
FAX: 15118 www.birkaline.com

Några platser kvar: SOUND OF MUSIC och SINGIN' IN THE RAIN

17 november

SUNDQVISTS RESOR

Bussplan, tfn 22 570 info@sundqvists.com

RING SÅ KÖR VI!

DAGLIG LASTBILSTRAFIK
till och från Åland. Tel. 24 111

SAMTRANS

FREDAG 9 NOVEMBER 2007

dagens ålänning

vädret

dagens rätt

”Jag gillar inte att sjunga inför folk”

Vi träffar dagens ålänning **Malin Lindqvist** på en rast i Övernäs högstadieskola. Hon är 14 år och bor på Ringvägen i Mariehamn. På fritiden gillar hon att segla, vara med sina vänner och spela handboll.

Vad tycker du om tragedin i Tusby?

– Jag tycker det är hemskt och man blir lite orolig att något liknande skulle kunna hända här.

Har det pratats mycket om det i skolan?

– Inte så mycket, vi pratade lite om det med vår klasslärare, men inget mera.

Har det hänt något roligt i skolan idag?

– Jo, vi har just valt luciakandidater från vår klass. Man väljer två kandidater från varje klass i årskurs åtta.

Sen ska ju hela skolan rösta fram lucian. Ställde du också upp som kandidat?

– Nej, jag gillar inte att stå inför folk och sjunga.

Snart slutar du skolan för

Luciaval. I Malin Lindqvists klass har de just valt luciakandidater, men Malin ville inte ställa upp. Foto: PIA BENGTSS (prao)

i dag. Vad tänker du göra då?

– Först ska jag cykla hem och sen ska jag titta på That 70's show. På kvällen ska jag på handbollsträning.

Är That 70's Show ditt favoritprogram?

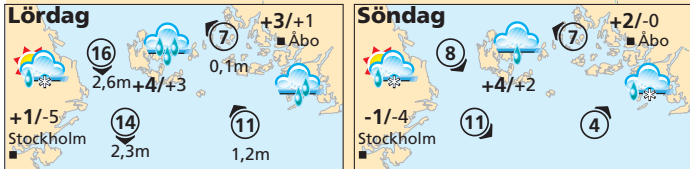
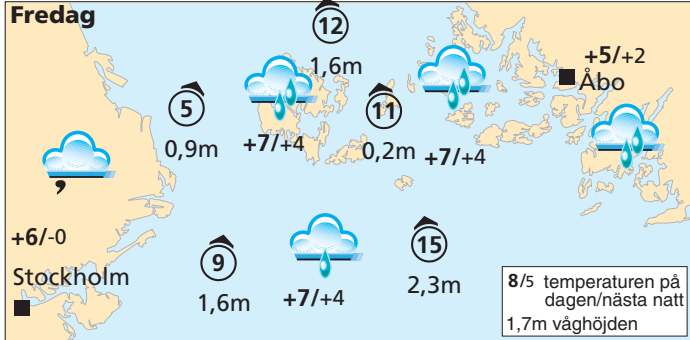
– Inte riktigt, men det är ett av de bästa programmen som

kommer på TV just nu. Det är roligt och jag gillar skådespelarna.

Dagens ålänning får alltid hälsa till någon. Vem vill du hälsa till?

– Alla jag känner!

STELLA PIPPING (prao)
PIA BENGTSS (prao)
redaktionen@nyan.ax

I går kl 14		temp.	moln.
Jomala	+1		
Åbo	+1		
Helsingfors	+4		
Stockholm	+2		

För ett år sedan		temp.	moln.
Jomala	+4		
Åbo	+3		
Helsingfors	-0		

Utomlands i går			
Köpenhamn	+9	Paris	12
Oslo	-	Wien	11
Bryssel	11	Madrid	16
Berlin	10	Rom	17
Moskva	-2	Aten	16
London	13	Las Palmas	24

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	8:23	16:25
Helsingfors	8:03	16:04
Stockholm	7:27	15:37

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Värdertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

TIPSA 0457-313-4444

MESSA 0457-323-4444

RING 018-23444

Kom och njut av vårt julbord!

24–25.11, 1–2.12,
7–9.12, 14–16.12

För bokning o. info
ring oss på 494 08

HAVSVIDDEN

info@havsvidden.com

Entrecôte
inhemsk

14⁵⁰
kg

Gäller 9-10.11

MATHIS
Punkten

VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathis.ax

STOPPA KNARKET VID GRÄNSEN

RING IN TIPS
0800 14600

Samtalet är gratis

Du får gärna ringa anonymt

TULLEN

MÅNADENS ERBJUDANDE

TVÄTTMASKIN 5 kg
12000 AAB
AWO 4515 **385€**

MICROUGN
VT 256 vit **245€**

KEA-CENTER

Varvsvägen 2, 22100 Mariehamn, tel. 22 424
Öppet: vardagar 9-17, lördagar 10-13

Fantastiskt rent!

Vår nya Ångmaskin

Rengör effektivt alla typer
av vattentåliga ytor. Perfekt
på kakel och klinkers.

Johan/son/ STÅD

Tel/fax.....**32 715**

GSM**0400 529 551**

e-mail: jstad@aland.net

• FRITIDSKLÄDER •

Aktuellt just nu!

Herrjackor
fodrade 75,50

Dam vinterjackor
olika modeller och färger
med huva
..... från 49

Barnoverall
fodrad, blå 39,90

Barn kamouflagebyxa
fodrat 29,90

VINTERJACKA barn
svart och rosa
29,90€

TEL. 15 561

SNICKARBYXAN

Ålandsvägen 35

Öppet vard. 9.15-17.00 lörd. 10.00-13.00

• FRITIDSKLÄDER •

KUMHO DÄCK

Kumho 185/65 15"
..... 84€

Nankang 185/65 15"
..... 62€

KUMHO TYRES

J-S DÄCK

Jomala, Torp

Tel 040 729 4200

0400 804190

Verkliga kap!

Volvo V70 2,4T/aut Business -01

Medkörd: Endast 101.000 km

Fullt utrustad V70:a med bla: 200 hk turbo, automatåda, Aut klimatanläggning, Cruisecontrol, STC-antispinn,S+V däck på fälgar, Dragkrok, Mörk inredning, Fullständig servicebok

Bortslumpas för 500,-

Opel Kadett

1,6 Club Caravan -91

Nybesiktad , vinterdäck på fälgar, CD-stereo, Dragkrok.

ERbilab

Vikingagränd 1 A 22100 Mariehamn

Tfn 14750 GSM 0400 595 732

Öppet vard 10-17, lörd 10-14